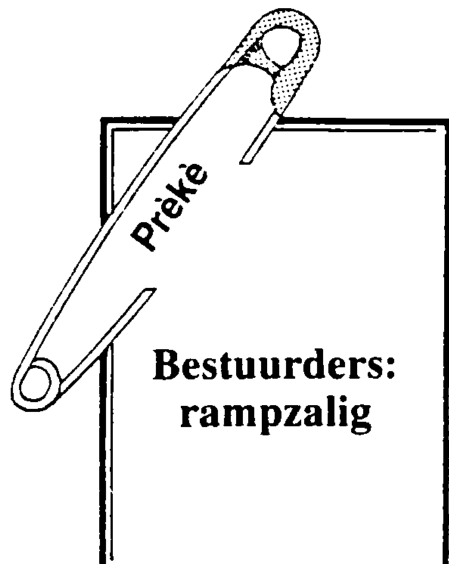

VAN LEEUWEN ...uitgever...

109E JAARGANG — NO.: 231 WOENSDAG 7 OKTOBER 1992

AMIGOE

Bestuurders: rampzalig

Vijftig rechercheurs stellen vermistenlijst op

Berging van slachtoffers moet zaterdag klaar zijn

AMSTERDAM - De berging van slachtoffers van de vliegramp in de Bijlmermeer ligt op schema. Dat heeft burgemeester Van Thijn van Amsterdam woensdagochtend gezegd op een persconferentie in het stadhuis. De autoriteiten gaan er nog steeds van uit dat bij de ramp 250 mensen zijn omgekomen. Schouwartsen en identificatieteams hebben inmiddels 27 dossiers opgemaakt op grond van "wat er is gevonden". "Achter deze terminologie gaat een macabere werkelijkheid schuil", zo zei Van Thijn. De pogingen om volledige en betrouwbare lijsten op te maken van vermisten worden koortsachtig voortgezet. Tot dusverre lag de nadruk vooral op onderzoek van gegevensbestanden van bijvoorbeeld de Sociale dienst en de woningbouwvereniging, maar vanaf nu zullen vijftig politiemensen heel gericht recherchewerk gaan doen om te achterhalen wie in de verwoeste appartementen aanwezig waren op het moment van de ramp.

Hoofdcommissaris Nordholt van de Amsterdamse politie zei dat het heel moeilijk blijft om een lijst van vermisten samen te stellen. Het is volgens hem logisch dat eerst beschikbare bestanden worden onderzocht. Hij sprak daarbij over het Bevolkingsregister, de registers van de woningbouwvereniging Nieuw Amsterdam, van ziekenfondsen, Sociale dienst, Postbank en PTT. Als alle gegevens worden vergeleken ontstaat volgens hem een volkomen onbetrouwbaar beeld. Het is volgens de hoofdcommissaris onverantwoord op basis daarvan een lijst samen te stellen die inzicht moet geven in aantal en namen van de vermisten.

In de nacht van dinsdag op woensdag zijn de bergingswerkzaamheden onverminderd voortgezet. Zoals het er nu naar uitziet zal de "deadline" die de autoriteiten zich hebben gesteld, worden gehaald, aldus burgemeester Van Thijn. Dat betekent dat de slachtoffers in de nacht van vrijdag op zaterdag moeten zijn geborgen.

Probleem bij de berging in de nacht van dinsdag op woensdag was een zware constructiebalk die heel voorzichtig uit het puin moest worden verwijderd. Dat heeft niet geleid tot vertraging in de werkzaamheden.

Bij de ramp zijn de tien etages van de flatgebouwen gedeeltelijk als een kaartenhuis ineengestort. Tot woensdagochtend hadden de bergingsploegen de bovenste twee tot drie etages geruimd.

Slachtoffers die tussen de betonplaten worden gevonden zijn volgens brandweercommandant Ernst "goed herkenbaar". Anders ligt dat bij de identificatie van de slachtoffers die in de puinhoop daarbuiten worden aangetroffen. Ernst: "Daar heeft het vuur heel erg toegeslagen."

Ondanks de inzet van zwaar hijsmaterieel blijft het volgens de brandweercommandant zaak om zeer zorgvuldig te werk te gaan. Voor alles moet worden voorkomen dat met het puin stoffelijke resten verloren gaan.

Gevaar voor besmetting is er voorlopig nauwelijks, zo zei Ernst. Bij onderzoek is gebleken dat het intense vuur na de inslag als het ware desinfecterend heeft gewerkt.

Om besmetting door bloed te voorkomen dragen de bergingswerkers twee paar dikke handschoenen over elkaar heen, die na elke dienst worden weggeworpen. Ernst: "De handschoenen worden met bakken tegelijk aangevoerd."

Het is volgens politiecommissaris Nordholt heel moeilijk om nu al te zeggen of alle slachtoffers ooit gevonden zullen worden. Vijftig rechercheurs zijn vanaf nu bezig met het opmaken van een betrouwbare en zo volledig mogelijke lijst van vermisten. Nordholt sprak van een monnikenwerk. Pas als de lijst beschikbaar is kan een begin worden gemaakt met de identificatie van de slachtoffers.

Ondanks het opgevoerde tempo, werken de bergers uiterst zorgvuldig. De brandweer heeft driehonderd man ingezet en tien machines. Waar de aanwezigheid van stoffelijke resten wordt vermoed, gebeurt het opruimen met de hand. De identificatie van de stoffelijke resten zal aanzienlijk langer dan een week in beslag nemen. Van de geborgen slachtoffers zijn namen nog niet bekend. In de beschadigde woningen die nog overeind staan, zijn geen stoffelijke resten aangetroffen, zo deelde brandweercommandant Ernst mee.

Volgens burgemeester Van Thijn hebben honderden mensen gereageerd op de oproep van het gemeentebestuur om vermisten te melden, of door te geven of oorspronkelijk vermisten toch in leven blijken te zijn.

■AMSTERDAM - Brandweerlieden inspecteren wrakstukken van de El Al-Boeing welke zondag dood en verderf rondzaaide in de Bijlmer bij Amsterdam. Inmiddels zijn al tientallen doden geborgen. (AFP-satellietfoto)

Ramp-Boeing: Eerder al brand in motor

AMSTERDAM - De boeing 747 van de Israëlische luchtvaartmaatschappij El Al die zondagavond is neergestort in de Bijlmermeer, had drie maanden geleden te kampen met brand in een van de motoren. Dat heeft een woordvoerster van de luchthaven Schiphol bevestigd.

Vlak na de ramp kwamen al berichten over een eerdere brand in een van de motoren, maar toen werd van Israëlische zijde gezegd dat het ging om een ander toestel. Inmiddels is gebleken dat het wel degelijk het vrachtvliegtuig betrof dat is verongelukt. Volgens de woordvoerster ontstond de brand drie maanden geleden in motor twee van het El Al-vliegtuig, tijdens een vlucht naar Schiphol. Die motor hangt onder de linkervleugel en heeft afgelopen zondag voorzover bekend zonder problemen gedraaid. Het vuur is indertijd gedoofd door de automatische blusinstallatie.

Condoleances voor alle nabestaanden

WILLEMSTAD — De consul van Colombia te Curaçao, Gloria Florez de Pardo, heeft haar deelneming betuigd met de slachtoffers van de vliegramp en hun nabestaanden. Zij wenst de Curaçaose gemeenschap veel kracht het verlies te dragen.

Het wekelijkse radiopraatje van de NVP was gisteren geheel gewijd aan de ramp in Amsterdam. Hendriks Abraham bood onder meer zijn condoleances aan twee partijgenoten aan, minister Suzy Römer en Statenlid Franklin Vicario, die bij de ramp familieleden hebben verloren.

In het radiopraatje van de onderwijsvakbond Sitek, werden eveneens gevoelens van medeleven uitgesproken met de nabestaanden.

Gedeputeerde Lelia Peternella-Pieters Kwiers stuurde gisteren concoleancetelegrammen naar bestuurder van de deelgemeente Amsterdam Zuid-Oost H. Burleson en aan drs. Yvonne Bernard, stafmedewerkster van de sectie Sociale Pedagogie van de Vrije Universiteit Amsterdam, tevens adviserend lid van het dagelijks bestuur van de Stadsdeelraad Zuid-Oost.

Bij ongeregeldheden vier doden gevallen

Cheddy Jagan op winst bij verkiezingen Guyana

GEORGETOWN - Bij ongeregeldheden in Guyana zijn sinds de verkiezingen van dinsdag vier mensen omgekomen. Dat is van officiele zijde bekendgemaakt. In het buurland van Suriname lijkt de linkse oppositieleider Cheddi Jagan af te stevenen op een overtuigende overwinning in de eerste democratische verkiezingen in 28 jaar tijd.

Na telling van negentien procent van de bijna vierhonderdduizend uitgebrachte stemmen stond Jagan op 64,3 procent, zo meldt de kiesraad. President Desmond Hoyte, die al lang aan de macht is, moet zich voorlalsnog tevreden stellen met 31,8 procent van de getelde stemmen.

De Verenigde Staten hebben hun bezorgdheid geuit over het geweld tijdens de verkiezingen en de honderden arrestaties van de afgelopen dagen. Internationale waarnemers melden "technische en procedurele problemen" maar spreken tegelijkertijd van een relatief goed verloop van de verkiezingen.

In de hoofdstad Georgetown heerste dinsdag een gespannen situatie bij het tellen van de stemmen na de verkiezingen op maandag. Verspreid geweervuur werd gehoord en troepen patrouilleerden in de straten terwijl kiescommissie-functionarissen zeiden dat de oppositie aan de leiding ligt maar volgens de staatsradio de regeringspartij aan de winnende hand is.

Aloude spanningen tussen de Guyanese bevolkingsgroepen van Afrikaanse en van Oostindische afkomst speelden weer een rol bij de verkiezingen in het Zuidamerikaanse land, dat het westelijke buurland is van Suriname. Oppositieleider Cheddi Jagan en zijn Progressieve volkspartij/Civic hebben de steun van de Indische bevolkingsgroep. De zittende president Desmond Hoyte, wiens Nationale volkscongres sinds 1964 aan de macht is, leidt de bevolkingsgroep van Afrikaanse oorsprong.

Hoyte volgde in 1985 de overleden PNC-leider Forbes Burnham op. Hij ging er vorig jaar na lang aarzelen mee akkoord hervormingen van het kiesstelsel doort te voeren en buitenlandse waarnemers toe te laten. Waarnemers verwachtten dat zijn PNC-partij de verkiezingen zou verliezen indien die vrij en eerlijk zouden verlopen.

Zowel Hoyte als Jagan hangen een links beleid aan maar zijn de afgelopen jaren naar het midden opgeschoven. Jagan, als premier tussen 1975 en 1964 een fervent Marxist, vervreemdde in die jaren Washington en Londen van zich. Hoewel de oppositieleider nog altijd links is, heeft hij het belang van ideologie gebagatelliseerd en is hij een coalitie aangegaan met leiders uit de zakenwereld.

Gewonden bij bom in Londen

LONDEN - Bij een bomexplosie in het centrum van Londen zijn woensdag vijf mensen lichtgewond geraakt en auto's en gebouwen beschadigd, zo heeft Scotland Yard bekendgemaakt.

De bom, die verborgen was in een vuilnisemmer in Haymarket, het theaterdistrict van Londen, ontplofte om 01.45 uur. De politie was al op zoek naar de explosieven omdat bij een plaatselijk radiostation een telefonische bommelding was binnengekomen. De politie wilde geen nadere mededelingen doen over de mogelijke daders van de aanslag.

Na veroveren van Bosanski Brod:

Serviërs vernietigen laatste bruikbare brug

BELGRADO - De Serviërs hebben woensdagmorgen de laatste nog intakte brug over de rivier de Sava opgeblazen. Dit is bekendgemaakt door een Kroatisch radiostation.

"De explosie was zo krachtig dat alle ruiten van gebouwen in Slavonski Brod trilden". In de zwaarbeschadigde stad stonden 's ochtends veel gebouwen in lichterlaaie. Ook de raffinaderij van de stad brandde nog steeds. Servische strijders veroverden dinsdag Bosanski Brod, het laatste bolwerk in het noorden van Bosnië-Hercegovina dat nog in handen was van Kroaten en moslims. De Serviërs bevinden zich nu op een steenworp afstand van Kroatië.

Alleen de rivier de Sava scheidt de Serviërs en Kroaten nog van elkaar.

Servische strijders veroverden dinsdagmiddag de laatste verdedigingslinies buiten de stad. Duizenden inwoners besloten daarop te vluchten over de laatste onbeschadigde brug over de Sava. De Kroatische televisie meldde dat de moslim-Kroatische troepen weliswaar een slag, maar niet de oorlog hebben verloren. Om de stad is wekenlang gevochten.

De Servische milities zetten na de val van Bosanski Brod hun offensief woensdag voort. Vele dorpen van Kroaten en moslims en stellingen in het noorden van Bosnië kwamen in de loop van de nacht onder zwaar artillerievuur te liggen.

Niet met door president Balaguer gewenste spektakel:

Omstreden Dominicaanse Columbus-baken officieel in gebruik genomen

SANTO DOMINGO - De Dominicaanse Republiek heeft dinsdag plechtig, doch in alle stilte een vuurtoren ter nagedachtenis aan Columbus in gebruik genomen. Op het project dat miljoenen guldens kostte, is bittere kritiek geleverd, omdat tienduizenden inwoners van sloppenwijken daarvoor hun woningen moesten verlaten.

Een televisie-uitzending met Bob Hope die op het programma stond, werd afgeblazen. Ook wereldleiders toonden niet de verwachte belangstelling voor de ceremonie waarbij de stoffelijke resten van Columbus naar de vuurtoren werden overgebracht om daar opnieuw te worden begraven.

Het 230 meter hoge, kruisvormige, betonnen gevaarte was de vervulling van een droom die de 85-jarige president Joaquin Balaguer zijn hele leven heeft gekoesterd. Maar de president kon dinsdag niet bij herdenking van de 500e verjaardag van de ontdekking van Amerika door Columbus zijn, omdat zijn zuster dinsdag werd begraven. Zij was dit weekeinde overleden na een bezoek aan de vuurtoren. Haar dood was voor sommigen in de Dominicaanse Republiek opmerkelijk. Bijgelovige Dominicanen spreken de naam van de ontdekkingsreiziger niet uit omdat daarop een vloek zou rusten.

SCHAAMTE

Het licht van de vuurtoren zou, naar verluidt, tot 250 kilometer in de rondte kunnen worden gezien. Het gebouw waar dinsdag na een mis de kist met de resten van Columbus is bijgezet, biedt ook onderdak aan een internationaal tentoonstellingscentrum. Ongeveer vijftigduizend woningen werden met bulldozers met de grond gelijk gemaakt om plaats te maken voor de toren en een onliggend ruim opgezet park. Zo'n drieduizend huisjes van sloppenbewoners zijn door een drie kilometer lange en drie meter hoge "muur van schaamte" aan het zicht onttrokken.

Twee bommen hebben in de afgelopen nacht in de Dominanse Republiek de herdenking van de "ontdekking" van Amerika door Christopher Columbus verstoord. Op tal van plaatsen in de Caribische eilandstaat werd gedemonstreerd tegen de herdenking. Een bomaanslag was gericht tegen Hotel Sheraton, waar veel toeristen verblijven. Van slachtoffers is geen melding gemaakt.

Bij eerdere protesten tegen het monument zijn zeker twee doden gevallen. Een felle voorstander van het monument is ook de kardinaal-primaat van Santo Domingo die de tegenstanders van het monument maar slampampers vindt.

Nieuwe onthullingen Iran-contra-zaak:

Bush weet meer dan hij wil erkennen

WASHINGTON - Zes jaar nadat het Iran-contraschandaal begon te rollen, staat het aandeel van de toenmalige vicepresident George Bush in de illegale operatie opnieuw ter discussie. Nieuwe gegevens en verklaringen wijzen erop dat de huidige president inderdaad meer wist dan hij nu wil toegeven. In de verkiezingsstrijd maken de Democraten daarvan dankbaar gebruik.

Bush heeft altijd verzekerd dat hij als vice-president niets wist van de wapenleveranties aan Iran. Hij wist weliswaar van een "Iran-initiatief" maar had nooit begrepen dat de operatie bedoeld was om Amerikaanse gijzelaars in Libanon vrij te kopen. Ook van het feit dat de verdiensten van de wapenverkoop clandestien werden doorgesluisd naar de contra's in Nicaragua was Bush naar eigen zeggen niets bekend.

Volgens onlangs bekendgeworden notities van het Witte Huis en verklaringen van kabinetsleden nam Bush echter deel aan twee belangrijke vergaderingen waar de toenmalige ministers Schulz en Weinberger zich fel verzetten tegen de wapenleveranties aan Iran.

Daarnaast heeft Howard Teicher van de Nationale Veiligheidsraad inmiddels gemeld dat hij de vice-president in 1986 tot drie maal toe inlichtte over de voorgenomen ruil van gijzelaars tegen wapens. "Bush bood zijn hulp aan", zo zegt Teicher. Ook generaal Richard Secord zegt dat hij Bush heeft ingelicht. Secord was de rechterhand van Olliver North, de drijvende kracht achter de ruil met Iran en de clandestiene steun voor de contra's.

ONTHULLING

De hernieuwde belangstelling voor de rol van Bush is vooral een gevolg van de onthulling dat Bush op 29 juli 1986 in Israel heeft overlegd over de wapenleveranties aan Iran. Bush heeft zelf verklaard dat op dit overleg met de anti-terreur expert Amiram Nir van de Israelische regering niet is gesproken over de ruil met Iran, maar Craig Fuller, de stafchef van Bush, spreek dat nu tegen.

In een memorandum stelt Fuller: "Nir beschreef de lessen die we hebben geleerd. We hebben te doen met de radicaalste elementen. Zij kunnen hun beloften nakomen, dat is zeker. De gematigden kunnen dat niet." De in 1988 bij een vliegtuigongeluk omgekomen Nir bevestigt het gesprek in een memorandum uit 1987, dat afgelopen weekeinde pas bekendwerd, aan president Yitzhak Shamir.

Maria Liberia-Peters;

'Grootste ramp sinds tweede wereldoorlog'

AMSTERDAM/WILLEMSTAD — "De grootste ramp die ons koninkrijk getroffen heeft sinds de Tweede Wereldoorlog", noemde premier Maria Liberia-Peters de catastrofe die in de Bijlmermeer is aangericht door het neerstorten van een Israëlische Boeing op de flatgebouwen Kruitberg en Groeneveen. Het Algemeen Dagblad publiceert een grote foto van een zichbaar aangedane premier met in haar gezelschap onder andere de Antilliaanse parlementsvoorzitter Rufus McWilliam. Eerder had mevrouw Liberia in een interview met Radio Noord-Holland al gewezen op de wurgende onzekerheid van velen in de Antillen die vrezen dat ze bij de rmap met de Boeing familieleden en vrienden hebben verloren, maar moeten wachten op de definitieve berichten.

"Vaak is de zekerheid dat een van de geliefden je is ontvallen makkelijker te dragen dan een toestand van onzekerheid en rusteloos afwachten, zoals nu bij velen op onze eilanden het geval is", aldus de premier.

KINDEREN

De Antilliaanse premier vertelde de Nederlandse pers dat veel vragen op het speciale telefoonnummer in de Antillen gingen over families met kinderen. Veel kinderen speelden buiten op het moment dat de catastrofe zich voltrok en de vraag wat er met die kinderen is gebeurd, hoort tot de vele onbeantwoorde vragen.

Parlementsvoorzitter McWilliam zei te hopen dat de informatie die van de Antillen is meegenomen, van nut kan zijn bij de identificatie van de slachtoffers. McWilliam: "U beseft niet hoe intens het contact is tussen familieleden in de Antillen en hier in Nederland. Op Curaçao bij voorbeeld weet men twee dagen van tevoren wie er in het weekeinde bij de ander op bezoek is. Daarom weten we dat veel mensen bij elkaar op bezoek waren in de flat waar de ramp is gebeurd".

Volgens in de Nederlandse pers gepubliceerde cijfers vormden de Surinamers ongeveer veertig procent van de [...] flats. Antillianen en Arubanen rond de 35 procent. Het is mogelijk dat een deel van hen ook nog onderhuurders had. Coördinatrice Audrey Nicholson van de stichting Forsa in Amsterdam stelt dat de kans groot is dat ze uit angst voor maatregelen van de sociale dienst daarover hebben gezwegen.

BEGRAFENIS

In het crisiscentrum De Bonte Kraai in Amsterdam vertelt Kito Nicolaas dat de lijst van vermiste Arubanen 25 tot 30 namen bevat. De lijst wordt regelmatig aangepast, omdat zich van tijd tot tijd aanvankelijk vermisten komen melden. De Bonte Kraai staat in regelmatig contact met het centrale opvangcentrum in de Bijlmersporthal en het Arubahuis, waarmee gegevens worden gecheckt. In de Bijlmermeer zijn een maatschappelijk en een pastoraal werker actief.

In De Bonte Kraai worden de meer praktische en juridische consequenties van de ramp voor diverse Arubaanse gezinnen bekeken. "We houden ons onder meer bezig met herhuisvesting en bekijken welke gezinnen er wel en niet een verzekering hebben lopen voor begrafenis, kosten van overtocht etc. We trekken dat hier na, bellen verzekeringsmaatschappijen. We willen ook nagaan of men in aanmerking komt [...] schade en zoeken verder uit of een deel van de door de Europese gemeenschappen gevoteerde 2.3 miljoen gulden voor de nabestaanden van de slachtoffers ook de getroffen Arubaanse gemeenschap ten goede komt.

Volgens Nicolaas komen er gelukkig ook regelmatig telefoontjes met opgave van namen van vermisten die inmiddels terecht zijn. De coördinatie met andere instellingen verloopt volgens hem goed.

Het Vriendengenootschap Nederland-Nederlandse Antillen dat voor zondag in het Jaarbeursgebouw in Utrecht de jaarlijkse Antillenmanifestatie heeft georganiseerd, besloot gisteravond in verband met de ramp het evenement naar een latere datum te verplaatsen. Met de Jaarbeursorganisatie is inmiddels contact opgenomen over een datum later dit jaar.

Mogelijk zal het bestuur van het Vriendengenootschap worden opgenomen in de organisatie van de grote herdenkingsdienst voor de slachtoffers van de ramp die zondagmiddag in het RAI-gebouw in Amsterdam wordt gehouden. Voorzitter van het organisatiecomité van de herdenkingsmanifestatie is de Antilliaanse Brigida Meier-Cratz.

De Holland Caribbean Promotion, een manifestatie waarop het reiswezen wordt geïnformeerd over de toeristische aspecten van Aruba en de Nederlandse Antillen, is vandaag in Utrecht gewoon doorgegaan. Zaterdag is de publieksdag in Eindhoven.

Bundel 'free enterprise'

■ *WILLEMSTAD — De officiële overhandiging van de bundel **Free Enterprise in Curaçao** vond onlangs plaats. Het betreft een serie opstellen van 23 auteurs over het particulier ondernemen in diverse sectoren van de economie. Het boek is een uitgave van de Kamer van Koophandel en Nijverheid Curaçao in samenwerking met de Universiteit van de Nederlandse Antillen (UNA) en zal binnenkort verkrijgbaar zijn in boekhandels, bibliotheken en bij de Kamer van Koophandel.*

De publikatie is bedoeld om de publieke discussie op gang te brengen over de mogelijkheden en beperkingen van het vrije en private ondernemerschap op Curaçao. Verder zal het boek gebruikt kunnen worden als naslagwerk en bevat diverse aanknopingspunten voor beleidsanalyse en beleidsbepaling.

Bij de overhandiging waren aanwezig Robert Willems (voorzitter K.v.K.) Michael Hellburg (secretaris van de kamer), Dennis Dare (econoom van de Kamer), dr. Valdemar Marcha (rector magnificus van de UNA) en M. Hasham, docent van de UNA.

RK-schoolbest[...] wil praten met[...]

WILLEMSTAD — Rooms Katholiek [...] bestuur heeft de S[...] genodigd op Sc[...] heuvel te vergader[...] het Technisch Co[...] Jozef en de daar o[...] leraar. De vakbond[...] de uitnodiging[...] Acties in het on[...] zijn opgeschort. D[...] lieren kregen vand[...] maal les.

De onderwijzersvak[...] de argumenten voo[...] slag openlijk b[...] samen met andere [...] van de lts en met de [...] recteur. Het scho[...] heeft overigens la[...] dat de Sitek al op d[...] was van de argu[...] omdat de vakbond[...] heeft gehad in de fil[...] de ontslag-rechtszaak[...] baar kwamen.

De aanvechting [...] ontslag is overigens [...] seerd station om[...] rechter de beëindig[...] het werkverband ge[...] heeft. Een nieuwe[...] liaanse docent is ui[...] land aangetrokken.

De vakbond en he[...] bestuur hebben er v[...] teerd via de media [...] richten en radio[...] ringen) elkaar over[...] terecht te wijzen of te[...] digen.

Engelse vertaling 'Het teke[...] van Jona' van Van Leeuwe[...]

WILLEMSTAD — Bij uitgever In de Knipscheer ligt een Engelse vertaling klaar van het boek *Het teken van Jona* van de Antilliaanse schrijver Boeli van Leeuwen. De uitgever had zelf al opdracht gegeven voor een vertaling, ook in het Engels, van het boek *Schilden van Leem*.

Zijn eerste boek, *De rots der struikeling*, publiceerde Boeli van Leeuwen in 1959, gevolgd door *Een vreemdeling op aarde* (1962) en *De eerste Adam* (1966). Na een periode van zwijgen die bijna twintig jaar duurde, en in welke tussentijd alleen de kleine novelle *Een vader, een zoon* verscheen, verraste Boeli van Leeuwen in 1985 met een nieuwe roman: *Schilden van Leem*, gevolgd in 1988 door *Het teken van Jona*. Deze twee romans hebben, samen met de column-bundel *Geniale Anarchie*, hem weer volop in de belangstelling geplaatst, op Curaçao, maar ook in Nederland, want Boeli van Leeuwen schrijft zijn boeken in het Nederlands.

Boeli van Leeuwen: "Het nadeel van het schrijven in het Nederlands is dat de uitgever van een schrijver ver van huis zit. In dit geval in Amsterdam. Zo'n isolement heeft nadelen, want je bent aangewezen op de telefoon en de fax. En als er wat [...] uitgaan, zij moeten het doen".

Boeli van Leeuwen sprak vorige week met zijn uitgever en die vertelde hem dat het met de verkoop van *Geniale Anarchie* heel goed gaat. Er is ook een pocketeditie uitgegeven van *Het Teken van Jona*. Hoe het daarmee staat kon Boeli van Leeuwen nog niet zeggen. Dat weet hij nog niet. "Van *Schilden van Leem* zijn een aantal hoofdstukken vertaald in het Engels. Dat is gebeurd in opdracht van de uitgever. Maar het is een kleine uitgever en er is niet veel geld voor zulke dingen. Dus wanneer de rest van het boek vertaald zal worden is niet duidelijk". Wel hoorde Boeli van Leeuwen over de telefoon, dat er bij de uitgeverij een kant en klare vertaling ligt, ook in het Engels, van het boek *Het Teken van Jona*.

"Een tijd geleden stuurde een student uit Amerika mij een deel op van de vertaling van *Het Teken van Jona*, waarmee hij bezig was. Ik dat de vertaling ter hand is genomen door zijn professor, een zekere Lefebre, van Belgische origine. Die vertaling van Lefebre ligt klaar bij In De Knipscheer en die uitgever is van plan de vertalingen mee te nemen naar de Frankfurter Buchmesse. Ik heb gevraagd om die vertalingen naar mij op te sturen. [...] voorleggen aan Aart Broek. Voor een cijfer. Als hij denkt dat de vertalingen redelijk zijn, zal ik zelf aan John Le Carré, die ik hier heb leren kennen, sturen om te vragen wat hij ervan vindt. Maar ze moeten wel enigszins redelijk zijn, wil ik ze opsturen, want denk aan het Italiaanse gezegde: Traduttore Traitore (de vertaler bedriegt)".

Van Leeuwen wil dus eerst zeker weten of de vertalingen goed zijn. Is dat het geval, dan wil hij graag meewerken aan een uitgave van zo'n vertaling. "Ik kan bijvoorbeeld helpen bij het corrigeren. Dat kun je niet aan je vrienden vragen. Dat is zoveel werk".

Verschillende filmers hebben het plan opgevat om het boek *Schilden van Leem* te vertalen in een speelfilm. Er zijn al vier verschillende scripts voor geschre[...] laatste was zelfs een[...] doctor. Hij heeft sam[...] René van Nie weer een[...] script gemaakt. Da[...] heb hem toen te[...] schreven dat ik zijn[...] ling niet goed vond. N[...] ook veel problemen [...] verd. Maar René v[...] stuurde een fax waari[...] dat een van de partic[...] het heel goed sch[...] vinden. Ik weet niet [...] ik hoop voor Van N[...] [...] komen. Hij heeft er al[...] tijd en ook al zove[...] ingestoken".

En doorpeinzend o[...] probleem van de vert[...] komt Boeli van L[...] terug op zijn uitgan[...] "Een kleine uitgeve[...] zijn charme, doch o[...] problemen. Ik heb [...] die mensen. Ik ben e[...] zo lang. Maar ja, grot[...] vers, zoals die v[...] (Marugg) of van Frank[...] tinus) hebben meer [...] meer marge".

NEL CA[...]

WILLEMSTAD — Namens het Corps Co[...] te Curaçao bieden de[...] hun condoleances [...] Curaçaose volk en d[...] staanden van de ra[...] naar aanleiding van d[...] ramp in de Bijlmer a[...] zondag.

Schenker van 'cadeautjes' aangehouden

WILLEMSTAD — In een cholhouse aan de Brionweg, [...] vallig verblijf waar drugsgebruikers samenkomen - is de 31-jarige M.F. dinsdag aangehouden wegens het uitreiken van wat de politie noemt 'cadeau-artikelen'. De man gaf zeep en andere artikelen weg aan lotgenoten; goederen die hij in de voorgaande nacht uit een minimarket had weggenomen.

Psycholoog Dalnoot:
Onzekerheid maakt rouwproces zwaarder

WILLEMSTAD — "Onzekerheid over het lot van familieleden of vrienden is soms zwaarder en duurt vaak langer, dan wanneer men zekerheid heeft." Dat zegt Oswald Dalnoot, psycholoog van de dienst Geestelijke Gezondheid (DSM). "Je kunt niet berusten in het verlies, omdat je er niet zeker van bent dat je kunt berusten." De normale rouwrituelen kunnen dan ook niet ten volle worden doorleefd, hetgeen het rouwproces langer en zwaarder maakt.

De DSM heeft gezaghebber Wilsoe gevraagd uit Nederland het Protocol mee terug te nemen, dat indertijd is opgesteld na de vliegramp met de SLM in Paramaribo. De ervaring met de wijze van opvang die daarin is vastgelegd, kan de DSM van nut zijn bij de opvang van nabestaanden hier.

De DSM heeft nog geen telefoontjes ontvangen van mensen die opvang behoeven; wel van mensen die op zoek zijn naar bekenden. Zij zijn doorverwezen naar het crisiscentrum bij de RVD. Het verbaast Dalnoot niet, dat er nog geen hulpvragen zijn geformuleerd. "Ik verwacht dat die pas over enige tijd komen, als er zekerheid is over het lot van die gezochte personen. Tot nu toe heeft nog niemand een officieel bericht van overlijden gehad."

Bovendien proberen mensen het vaak eerst alleen of met familie op te lossen, voordat men naar officiële hulpverleners stapt. De DSM biedt aan naar mensen toe te gaan, men hoeft niet per se naar de Rembrandtstraat te komen. De hulp is gratis.

Voor rouwverwerking is geen universeel recept voor handen, maar er over praten helpt wel. Na het verlies van een geliefd persoon is een 'crisissituatie' van zo'n vier tot zes weken normaal. Daarna begint een rouwproces, dat gewoonlijk ook zeker een jaar in beslag neemt. Normale gevoelens die daarbij optreden zijn ontkenning ("mijn broer/vriendin/nichtje was daar niet, die leeft nog alleen weet ik nog niet precies waar"), agressie tegen de omgeving (ook woede op de overledene: "Waarom was hij/zij ook zo stom daar te gaan wonen/op bezoek te gaan") en depressie, de woede die een nabestaande op zichzelf richt en die zich vertaalt in schuldgevoelens en levensmoeheid, "er geen gat meer in zien"). De fases kunnen in verschillende volgorde plaatsvinden. Hoe lang iedere fase duurt is van tevoren niet te zeggen. Dit hangt mede af van de karakterstructuur van de betrokkene.

Hoewel mensen in rouw allemaal verschillende fases van ontkenning, depressie, agressie en dergelijke doorlopen, is het verwerkingsproces bij een ramp als die van afgelopen zondag in de Bijlmer waarschijnlijk moeilijker, vooral als men nooit zeker zal weten of iemand inderdaad is omgekomen.

Bij een ongeval als dat in de Bijlmer kunnen er nog trauma's bijkomen; men durft bijvoorbeeld niet meer in vliegtuigen of flatgebouwen, of men wil niet meer in die buurt wonen. Ook komt het voor dat men daarna overbezorgd wordt voor degenen die de ramp wel hebben overleefd.

De DSM is bereikbaar via de telefoonnummers 626322 of 625252, vragen naar Oswald Dalnoot of Moira Martina.

MAN condoleert Venetiaan

WILLEMSTAD — MAN-leider Don Martina heeft een condoleance-telegram gestuurd aan president Ronald Venetiaan van Suriname. Hij zegt daarin: "Langs deze weg betuigen wij ons leedwezen aan u en via u aan allen die getroffen zijn door het tragische ongeval, dat ongetwijfeld het hele koninkrijk heeft geraakt en in het bijzonder de bevolking van Suriname. Wij wensen u en de uwen veel sterkte toe in deze moeilijke dagen".

Rouwdienst in koninkrijk zondag

Curaçaose delegatie naar Nederland

WILLEMSTAD/DEN HAAG — Gezaghebber Wilsoe en gedeputeerden Bentoera en Peternella vertrekken vandaag naar Nederland. Daar willen zij bekijken in hoeverre het eilandgebied Curaçao behulpzaam kan zijn bij het oplossen van de problemen van de Curaçaose overlevenden bij de ramp met het El Al-toestel. Premier Liberia-Peters kondigde gisteren voor de Nederlandse televisie aan nog niet besloten te hebben of zij de geplande rouwdienst in de Amsterdamse RAI zal bijwonen, of dat zij voor die tijd zal terugkeren naar de Antillen om de rouwplechtigheid die hier zal worden gehouden bij te wonen.

Getracht zal worden de oecumenische rouwdienst op alle eilanden tegelijk met de rouwdienst in Nederland te laten plaatsvinden. In Nederland vindt de dienst aanstaande zondag plaats. Waar deze diensten zullen plaatsvinden op de Antillen, wordt vandaag besloten.

De onzekerheid over wie er is getroffen door de ramp met het El Al-toestel, duurt voort. Vice-premier Frank Rozendal hoopt dat vandaag uit Nederland de eerste lijst binnenkomt met de namen van de personen die de ramp met het El Al-toestel in elk geval hebben overleefd. Die lijst wordt samengesteld aan de hand van diverse gegevens, onder andere de gegevens die verzameld zijn op de Antillen.

In dat verband deed Rozendal ook een beroep op het publiek om, indien een door hen gezocht persoon van zich heeft laten horen, dit door te geven aan het crisiscentrum (tel. 611333 of 111). Overigens blijken veel overlevenden nog in een dermate shocktoestand te verkeren, dat zij niet in staat zijn hun familie op de Antillen gerust te stellen. Sommigen weten zelfs hun eigen naam niet meer.

Tot en met gisteren hebben op Curaçao al ruim tweehonderd bezorgde mensen het crisiscentrum in het Fort gebeld, op zoek naar in totaal zo'n zeventig personen in Nederland. Bijkomende moeilijkheid is, dat veel ouders alleen over telefoonnummers en niet over adressen van hun kinderen blijken te beschikken.

Het achterhalen van de namen van potentiële slachtoffers is, gezien de familiecultuur van Antillianen, heel moeilijk. De bevolkingslijsten en de woningbouwlijsten bevatten alleen de officieel ingeschreven personen, terwijl Antillianen (en ook Surinamers) vaak in een steeds van samenstelling wisselend groot-familieverband leven. Om die reden is het dan ook volstrekt niet zeker dat er zich onder de slachtoffers geen Antilliaanse kinderen bevinden, zoals Antillenhuisvoorlichter Ronny Martina gisteren aan diverse media meldde.

Vanmiddag om drie uur wordt in een plechtige vergadering van de Eilandsraad voor de slachtoffers een minuut stilte in acht genomen. De voor morgen geplande Eilandsraadsvergadering is tot nader order uitgesteld in verband met de ramp. Die vergadering zou gaan over het eilandelijk drugsbeleid en de criminaliteit in het algemeen.

HERDENKING

Vice-premier Frank Rozendal en minister van Justitie Suzy Römer hadden gistermiddag kort voor de wekelijkse persconferentie contact met premier Liberia-Peters. Zij woonde gisteren de herdenkingsbijeenkomst in de Eerste Kamer bij en ontmoette in het Amsterdamse stadhuis burgemeester Van Thijn. Daarna bezocht zij een half uur het nog nasmeulende rampgebied, waar men bezig was met het bergen van de lijken. Vervolgens ging de premier naar het sportcomplex waar de overlevenden van de ramp zijn opgevangen. Daar sprak zij met verschillende Curaçaoënaars. Gisteravond was de premier te gast in het actualiteitenprogramma Avro's Televizier en stak zij, in het Papiaments, haar in Nederland woonachtige landgenoten een hart onder de riem.

Inmiddels zijn verschillende personen van Antilliaanse origine, waaronder psychologen, sociaal-werkers en verpleegkundigen, betrokken bij de hulpverlening aan de overlevenden.

Van de overlevenden komen, zo vertelde Rozendal, ook klachten over het feit dat een deel van hen binnen een paar dagen kan terugkeren naar de eigen woning. 'Sommigen rillen van het idee weer terug te moeten gaan en willen niet meer in de Bijlmer wonen.' De gemeente Amsterdam heeft ondertussen een flink aantal 'doorstroomwoningen' gereserveerd voor diegenen die dakloos zijn geworden. Of ook diegenen die nog wel naar hun woning kunnen terugkeren daarvoor in aanmerking komen, is in dit stadium onduidelijk.

Er wordt op de Antillen nog niet gedacht aan het instellen van een Rampenfonds, verklaarde minister Römer gisteren desgevraagd. "Onze eerste zorg gaat uit naar het achterhalen van de namen van de slachtoffers en het opvangen van de familie. De materiële aspekten komen later aan de orde.'

Liberia-Peters pas maandag weer terug

WILLEMSTAD/DEN HAAG/AMSTERDAM — Premier Liberia-Peters zal de herdenkingsdienst voor de slachtoffers van de vliegramp in Amsterdam bijwonen. Die plechtigheid begint met een kranslegging in het rampgebied, gevolgd door een bijeenkomst in het RAI-gebouw, dat duizenden mensen kan bevatten. Aanstaande maandag keert de premier terug naar Curaçao. Liberia-Peters heeft vanavond om half negen (Nederlandse tijd) een ontmoeting met H.M. Koningin Beatrix.

De eerste minister heeft vandaag verder geen officiële bezoeken afgelegd, maar wel veel zaken telefonisch geregeld. Verder heeft zij geprobeerd wat uit te rusten.

Vandaag was minister Hirsch Ballin (Antilliaanse/Arubaanse Zaken) in het rampgebied in de Bijlmer. Morgen ontmoet Liberia-Peters minister Hirsch Ballin en premier Lubbers.

In Nederland wordt er momenteel van uit gegaan dat tussen de 60 en 70 personen van Antilliaanse origine zijn vermist. Eerst liep het aantal op tot 100, maar daalde vervolgens naar het eerder genoemde aantal. Overigens kwamen er vandaag in de ochtenduren bij de RVD nog zo'n dertig telefoontjes binnen, waaronder ook veel nieuwe aanvragen.

De premier krijgt veel aandacht van de Nederlandse media. Haar aankomst in Nederland, gistermiddag, werd uitgebreid verslagen. In haar eerste verklaringen legde zij vooral de nadruk op het verlies dat het hele Koninkrijk heeft geleden. Ook haar optreden voor Avro's Televisier wordt in Nederland 'indrukwekkend' genoemd. Antillianen in het getroffen gebied zijn overigens heel blij met haar komst.

Veel van de in de sporthal opgevangen Antilliaanse overlevenden zijn overigens niet blij met de opvang; er hangt een agressieve sfeer. De door het Leger des Heils aangeboden tweedehands kleding wordt geweigerd.

'Deze onrust maakt improduktief'

Isla-directie vreest voor misverstand over afvloeiingen

WILLEMSTAD — Edmundo Cardenas vindt het jammer dat er grote onrust is onder het Isla-personeel. Hij is algemeen directeur van de raffinaderij. De onrust dreigt te verergeren door een misverstand, zegt hij.

Het bericht dat Isla het personeelsbestand wil inkrimpen met vijfhonderd man is correct. Wat niet correct is, is de gedachte dat Isla afgezien van 116 verzoeken tot vrijwillig ontslag over zal gaan tot gedwongen ontslagen. De rest van de vijfhonderd zal in de jaren 1993 tot 1998 afvloeien wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Een deel van deze werknemers zal niet vervangen worden.

Het vijfjarenplan om de Isla draaiende te houden omvat niet alleen bezuinigingen op personeel, maar ook op onderhoud, energiegebruik en materiaal. Het complete bedrijfsplan is nodig om gehoor te vinden bij de bank als er leningen gevraagd zullen worden voor het doen van investeringen in de raffinaderij. Aldus Cardenas.

Hij hoopt dat de onduidelijkheid en onrust zal verdwijnen. Met dat doel zal hij net als dinsdag ook deze woensdag informatie via de tv geven over de voornemens van de Isla-directie. De onzekerheid bij het personeel heeft volgens de manager haar weerslag op de produktiviteit van de arbeiders, die dezer dagen aanmerkelijk gedaald zou zijn.

Film over Antillianen

■ *WILLEMSTAD — Gedeputeerde Lelia Peternella-Pieters Kwiers ontving onlangs de Antilliaanse student Rafael Lambourghini van de Amsterdamse Film en TV Academie. Hij overhandigde haar een journalistiek werkstuk, dat kan dienen als script voor een speelfilm over Antillianen in Nederland. Titel van het stuk: 'Iedere geschiedenis heeft twee kanten'. In de film zal de problematiek van Antillianen in bepaalde gebieden in Nederland tot uitdrukking komen.*

Advocaat van E. Cijntje denkt aan schadeclaim

WILLEMSTAD — Mr. Kees Martina, raadsheer van de inmiddels vrijgelaten Ephraim Cijntje, heeft via de media laten weten mogelijk een geding te zullen beginnen om schadevergoeding te vragen voor zijn cliënt.

Martina kon vanochtend niet bereikt worden voor een nadere toelichting. Het Openbaar Ministerie geeft aan dat de wet voorziet in een mogelijkheid dat een verdachte bij vrijspraak een geding begint om vergoeding van verlies. Cijntje is zakenman en zou dus kunnen aantonen dat hem schade is berokkend.

Overigens zijn de vrijgelaten twee nog niet vrij van verdenking van uitwisseling van steekpenningen.

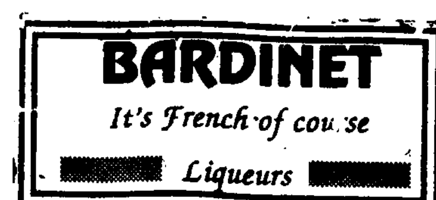
Reconstructie

WILLEMSTAD — Dinsdagavond vond de reconstructie plaats van een schietpartij die zich in de maand juli voordeed bij discotheek The Cube. Jongeren zouden indertijd bij het verlaten van de disco op elkaar geschoten hebben.

Volgens een zegsman van het Openbaar Ministerie is nog steeds niet duidelijk hoeveel personen er bij de schotenwisseling betrokken waren. De verklaringen lopen uiteen. Het gaat om minimaal drie verdachten. Een jongen raakte gewond. Een kogel raakte zijn sleutelbeen. Het metaal zit nog in zijn schouder. De behandelend chirurg achtte de risico's bij een operatieve verwijdering van de kogel te groot.

De reconstructie houdt geen verband met het onderzoek naar een zware mishandeling en een vermissing. Een groep jongeren is als verdachte in deze twee zaken opgepakt. Tot nu toe zijn vijf in verzekeerde bewaring gesteld.

Het O.M. bevestigde dat politie dezer dagen op Koraal Tabak heeft gezocht naar de vermiste man. Deze man verdween een paar weken geleden spoorloos. Zijn auto werd aan de kust leeg teruggevonden. De jongens hebben naar verluidt bij verhoren ontkent hier iets mee te maken te hebben. Dezelfde jongens hebben bekend een paar maanden geleden een man mishandeld te hebben. Later tijdens de verhoren trokken zij die verklaring weer in. Het slachtoffer overleed aan zijn verwondingen.

WILLEMSTAD — Een man heeft een mini-market op de Weg naar Westpunt maandagochtend overvallen. Hij trok een revolver en griste de kassalade weg. Toen iemand van de winkel hem tegen hield loste de rover een schot.

Cijntje en Gumbs vrij

WILLEMSTAD — Op last van de rechter moesten vandaag ex-minister Louis Gumbs en Ephraim Cijntje vrijgelaten worden. Het strafrechtelijk onderzoek naar het doen en laten van de twee gaat echter door. In Nederland, op St Maarten en op Curaçao zullen nog getuigen worden gehoord.

De rechter heeft het verzoek van de hoofdofficier van Justitie voor verlenging van het arrest met nog eens twee weken, niet gehonoreerd.

COMMENTAAR

De show must go on

DE VERWARRING over het lot van tientallen Antillianen en Arubanen woonachtig in de twee flatgebouwen in de Bijlmer, die afgelopen zondag werden getroffen door de vliegramp met een El-Al vliegtuig, duurt voort. Nog steeds bestaat er geen zekerheid omtrent het aantal slachtoffers en hun identiteit. En gezien het tempo waarin het bergingswerk zich voltrekt, lijkt het nog enige tijd te kunnen duren voordat met zekerheid te zeggen valt wie er bij de ramp zijn gedood. Naarmate de tijd verstrijkt, groeit ook de ongerustheid van degenen die familie of kennissen hebben, waarvan zij sinds zondag niets meer hebben gehoord. Het is dan ook vreemd, dat de Antilliaanse organisatie Forsa, die de informatie over de ramp naar de Antillen toe coördineert, vanmorgen niet bereid was een lijst met zestig namen van Antilliaanse en Arubaanse overlevenden die in de flat woonden te publiceren. Als argument werd aangevoerd dat er omtrent één naam nog geen zekerheid bestond, maar moeten daarom 59 andere families in het ongewisse blijven?

Inmiddels werd ook bekend dat naast de delegatie van de Antilliaanse premier, ook hoge autoriteiten uit Curaçao naar Amsterdam zullen afreizen. Twee gedeputeerden: één voor elke politieke partij en de gezaghebber. Wat ze gaan doen behalve handjes schudden, is nog een raadsel.

En met dat al verklaarde de vice-premier gisteren dat de gevolmachtigde minister in Den Haag vakantie houdt op Curaçao. Hij geeft morgen een groot feest omdat één van zijn kinderen in het huwelijk treedt. De man die de verantwoordelijkheid draagt voor de zorg van onze burgers in Nederland, vergeet het leed in de Bijlmer om alle aandacht aan zijn eigen familie te kunnen besteden. Wreed, maar zo zitten politici nu eenmaal in elkaar: hun eigen *show must go on*, gepast of ongepast.

Bestuurlijk overleg rijksoverheid-VNG

Meer samenwerking overheden bij begeleiding van Antillianen

DEN HAAG/WILLEMSTAD — De rijksoverheid en de gemeenten hebben besloten meer samen te werken om de positie van de Antillianen in Nederland te verbeteren. Ook zal er worden samengewerkt tussen lokale autoriteiten in de Nederlandse Antillen en lokale bestuurders in Nederland voor betere opvang en begeleiding van Antillianen. "De oplossing van de problematiek van met name Antilliaanse jongeren moet niet gezocht worden in het afkondigen van een toelatingsregeling, maar ligt meer in het verbeteren van de situatie in de Nederlandse Antillen en Nederland, zo maakt het KabNA bekend.

Dit is de uitkomst van het bestuurlijke overleg over de positie van Antillianen in Nederland dat op 6 oktober plaatsvond tussen de minister voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse zaken, tevens minister van justitie, minister van WVC en van binnenlandse zaken, de staatssecretaris van justitie, de plaatsvervangend gevolmachtigde minister van de Nederlandse Antillen en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). De vertegenwoordiging van de VNG bestond uit bestuurders van de gemeenten Amsterdam, Rotterdam, Den Helder en Hellevoetsluis. De aanleiding voor dit bestuurlijk overleg is de problematische situatie van met name Antilliaanse jongeren in Nederland.

NIEUWKOMERS

Zo zal bij voorbeeld de meer toegespitste opvang van meerderjarige Antillianen die naar Nederland komen, plaatsvinden binnen de bestaande gemeentelijke projecten. 'Opvang Nieuwkomers' (ondersteund door het ministerie van WVC).

Om de opvang en begeleiding van minderjarige Antillianen te verbeteren, zullen de Raden voor de Kinderbescherming vaker bevorderen dat maatregelen van kinderbescherming worden getroffen (tijdelijke voogdijvoorziening, ondertoezichtstelling en eventuele uithuisplaatsing).

DRUGS

Het gaat daarbij om jongeren met gedrags-, leer- en opvoedingsproblemen. Deze problemen leiden onder meer tot vroegtijdige schoolverlating, werkloosheid, drugsgebruik, randgroepvorming en criminaliteit. Als zij naar Nederland komen, blijkt in veel gevallen dat ze de Nederlandse taal slecht beheersen en dat hun opleiding onvoldoende of slecht aansluit op het Nederlandse onderwijssysteem en/of de arbeidsmarkt. Bovendien is de komst naar Nederland slecht voorbereid. Opvang, begeleiding en toezicht zijn niet of gebrekkig geregeld.

Op gemeentelijk niveau zijn in het kader van de sociale vernieuwing specifieke projecten opgezet voor Antillianen. Deze zijn gericht op onderwijs, scholing en werkgelegenheid, wonen, welzijn en criminaliteitspreventie. Bij het opzetten van deze projecten zal nauw worden samengewerkt met Antilliaanse organisaties, zoals FORSA/A en het Landelijk Inspraakorgaan Antillianen. Rechtstreekse contacten tussen lokale autoriteiten in Nederland met bestuurders in de Antillen zullen worden bevorderd. Want de positie van Antillianen in Nederland is ten nauwste verbonden met de situatie in de Nederlandse Antillen.

Na overleg eerder dit jaar tussen minister Hirsch Ballin en Antilliaanse autoriteiten is een Antilliaans-Nederlandse Task Force aan de slag gegaan, die bestaat uit vertegenwoordigers van de Antilliaanse overheid, van de eilandgebieden Bonaire en Curaçao en de Nederlandse overheid. Deze Task Force zal binnenkort concrete aanbevelingen voor korte termijn doen voor de verbetering van de situatie in de Nederlandse Antillen. Deze aanbevelingen zullen betrekking hebben op onder meer de terreinen: vóórschoolse educatie, (beroeps)onderwijs, arbeidsmarktbeleid, (drugs)hulpverlening en jeugdbescherming.

ORANJESTAD — Franklin Dominguez overhandigde vier van zijn werken aan de directrice van de Nationale Bibliotheek, Alice van Romondt, lid van FITA 92. Vertegenwoordigers uit de theaterwereld, waaronder Oslin Boekhoudt en Yubi Naar waren eveneens aanwezig. De opbrengst is voor een Theaterschool op Aruba.

Hotelbezetting dit jaar gedaald

ORANJESTAD — Tot en met juli 1992 zijn 304.029 toeristen naar Aruba gekomen tegen 280.118 in die periode over 1991. Het aantal overnachtigingen bedroeg 2.198.832 tegen 2.130.549. Hetgeen een gemiddelde van 7,2 nachten betekende tegen 7.6 in 1991.

De hotelbezetting, met tussen haakjes tot en met juli 1991, was voor alle hotels 59.5 % (68.3 %), grote hotels 57.1 % (61.2%) en kleinere hotels 62.1 % (81 %). In totaal kwamen er in de eerste helft van 1992 162 cruise schepen met 107.721 passagiers, tegen 104 schepen en 70.134 passagiers in dezelfde periode van 1991.

ORANJESTAD — Antonio Semeleer, die zich actief bezig houdt met de strijd tegen alcoholmisbruik in de A.A. heeft een gedeelte van zijn persoonlijk archief overgedragen aan het Nationale Historisch Archief van Aruba. In tegenwoordigheid van Lucia Kelly en Tochi Kock overhandigde Tony Semeleer de gegevens op een cassette aan directrice van het archief, Trudy Maduro-Hassell.

LOME - Meer dan 98 procent van de bevolking in Togo heeft zich uitgesproken voor een nieuwe grondwet waarbij een meerpartijenstelsel wordt ingevoerd.

Dat bleek donderdag in de hoofdstad Lome nadat alle stemmen van het referendum waren geteld dat zondag werd gehouden. Volgens de kiescommissie is 98,11 procent van de Togolezen voor en slechts 0,82 tegen een meerpartijenstelsel. De resterende uitgebrachte stemmen waren ongeldig. Van de twee miljoen kiezers heeft 74 procent zijn stem uitgebracht.

Eén jaar OLA

ORANJESTAD — De eerste verjaardag van de politieke partij OLA werd onder meer gevierd met een kranslegging bij het standbeeld van Betico Croes op het naar hem genoemde plein in Oranjestad door zijn zoon Glenbert met bestuursleden en activisten van de partij. Glenbert benadrukte dat het leven en werk van zijn vader hem en zijn partij inspireert om Aruba te blijven werk... de avonduren werd een... opgedragen te Santa ... waarna een feest vol... het ... kantoor te Rooi Bosa.

AGENDA ARUBA

KANTOORUREN AMIGOE
open van 08.30-12.00/14.30-17.30 uur; zaterdag gesloten.

TELEFOON
24333. Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316 en 24508. **Pageboy 127-6079.**

TELEFAX: 22368.

BANKREKENINGNUMMER
20.815.445 Banco di Caribe.

POLITIE
11100 (centrale) en 11141 (informatie).

ALARMCENTRALE
115.

****

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag vóór 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

****

WACHTREGELING DOKTOREN
(van 18.00-07.00 uur)
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter B.A.R. Heinze, Nieuwstraat 11. Tel.: 32364. Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter D. Bislip via Centro Medico San Nicolas (tel.: 48833) of via Alarmcentrum (115).

****

BOTICA'S
(nachtdienst)
Pabao brug: del Pueblo, Caya Betico Croes 48 (Oranjestad). Tel.: 21253.
Pariba di brug: San Nicolas, B. v/d Veen Zeppenveldtstraat (San Nicolas), tel.: 45712.

****

VOOR BRANDGEVALLEN, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale (tel.: 115) op te bellen.

****

CENTRO MEDICO CARABOBO
(Engelandstraat 7, tel.: 21777)
De wacht heeft dra L.G. Beke-Martínez, tel.: 24696.

****

WIT GELE KRUIS ARUBA ZUIGELINGENBUREAU
(Koningstraat 22, tel.: 24444)
Dagelijks geopend van 07.30-12.00/13.50-17.00 uur; maandag te Paradera (tel.: 25543) van 08.00-11.00 uur; dinsdag: San Nicolas (45906)/Noord (23425) van 08.00-11.00 uur; woensdag: Santa Cruz 28288) van 08.00-11.00 uur; donderdag: Dakota (28008), Oranjestad (23168), Savaneta (47020) en Brazil (48301) van 08.00-11.00 uur.

****

INFORMATIECENTRUM KONINGIN WILHELMINA FONDS (voor de kankerbestrijding op Aruba)
Geopend van maandag t/m vrijdag van 08.30-11.30 uur - J.E. Irausquinplein 3 (juist achter de pastorie van Oranjestad).

****

NARCOTICS ANONYMOUS HELPLINE
Tel.: 38989 (24 uur per dag).

****

AIDS-HOTLINE
Vragen? Bel dan 23040/27352 tussen 07.30-12.00/13.00-16.30 uur.

****

FADA/PRIDE
(Van Walbeeckstraat 25, tel.: 32999)
Geopend op dinsdag, woensdag en donderdag van 14.00-18.00 uur voor inlichtingen omtrent preventie alcohol/drugsmisbruik.

****

AMNESTY INTERNATIONAL ARUBA
P.O. Box 1029, tel.: 27808/48124.

****

DIERENARTSEN
P. Barendsen en T.J.M. Wools, tel.: 21720.
Voor spoedgevallen buiten kantooruren tel.: 115.

****

BRIDGECLUB ARUBA ARIBA
(Tivoliclub, Wilhelminastraat 16)
Dinsdagavond om 19.30 uur speelavond.
Voor opgave/informatie tel.: 24953.

****

TELEARUBA
WOENSDAG: 18.00 Sesame Street; 19.00 Showbiz Today; 19.30 Salud pa Un y Tur; 20.00 Telenoticias; 20.30 St. Elsewhere; 20.18 National League (Baseball) Championship: Atlanta Braves vs Pittsburgh Pirates (game 2);

****

DIVERSEN
LEZING (Sociedat Arubana de Orquideologia): 19.30 uur in de Nationale Biobliotheek (ond.: 'Orchideeën').

****

DONDERDAG
DIVERSEN
BIJBELMUSEUM: geopend op elke werkdag van 10.00-12.00 uur en zondag van 11.00-12.00 uur in de protestantse kerk.

Vermoedelijk vijftien Arubaanse gezinnen woonachtig in Bijlmer

ORANJESTAD — Bij de Raad van Ministers, het Statengebouw en andere openbare gebouwen hingen gisteren de Nederlandse en Arubaanse vlaggen halfstok ten teken van rouw in verband met de slachtoffers van de Bijlmermeerramp. Premier Nelson Oduber liet minister mr. Ernst Hirsch Ballin gistermiddag weten, dat als de lijsten met de namen van de slachtoffers bekend zijn, deze zo snel mogelijk ter beschikking moeten komen. De Nederlandse bewindsman zegde alle medewerking toe. De regering kondigde gisteren drie dagen nationale rouw af; de Staten zullen in een herdenkingszitting bijeen komen.

De premier herhaalde gisteravond in Telenoticias dat er vermoedelijk vijftien Arubaanse gezinnen in de getroffen flats woonachtig waren, maar dat nog geen bijzonderheden over hen bekend zijn. In Beverwijk, waar de mensen met brandwonden worden behandeld, is een Arubaan opgenomen die ernstig gewond is. Over zijn twee kinderen is echter nog niets bekend.

De Arubaanse regering verleent haar medewerking indien familieleden van de geïdentificeerde slachtoffers laten weten dat zij de begrafenis op Aruba willen houden. Oduber heeft een beroep gedaan op de nieuwsmedia om geen namen van slachtoffers te publiceren indien deze niet van officiële kanalen afkomstig zijn. Een van de bladen gaf de namen vrij van een echtpaar en twee zonen die zouden zijn omgekomen. Nu blijkt dat deze mensen ten tijde van de ramp niet in de flat waren maar gezamenlijk in Londen vertoefden.

Gevolmachtigde minister Ella Tromp-Yarzagaray bracht gistermiddag een bezoek aan Amsterdam waar zij onder meer met burgemeester Ed van Thyn en politie- en brandweervertegenwoordigers sprak. Zij kon van nabij de reddingswerkzaamheden gadeslaan. Minister Tromp beschikt over een lijst van de personen die in de flats woonden, waarvan nu moet worden nagegaan of de bewoners tijdens de ramp aanwezig waren. Het Arubahuis blijft iedere dag tot 22.00 uur geopend om waar mogelijk alle hulp te bieden en informatie te verstrekken.

OLA-leider Glenbert Croes zond brieven aan minister-president Lubbers, minister mr. Hirsch Ballin, voorzitter Deetman van de Tweede Kamer en burgemeester Van Thijn van Amsterdam, waarin hij de deelneming betuigde. Aan burgemeester van Thijn verzocht hij de dank aan alle hulpverleners te willen overbrengen. "Wij leven ver van u vandaan in saamhorigheid met u mee. Moge deze saamhorigheid het leed enigszins draagbaar maken", aldus de OLA-leider.

Statenvoorzitter Felix Flanegin bevestigde desgevraagd dat er plannen bestaan om morgen of vrijdag samen met de regering een plechtige zitting van de Staten te houden om de slachtoffers van de ramp te gedenken. Nadere inlichtingen zullen volgen.

Goede prestaties atleten

ORANJESTAD — Drie Arubaanse afstandlopers hebben het afgelopen weekeinde deelgenomen aan een internationale tien kilometerloop in de Dominicaanse stad Marahona. Ruim zeshonderd deelnemers namen deel aan de strijd, waarbij Richard Rodriquez op de zesde plaats eindigde, Chris Bouwmeester op de zevende en Nicolaas Robert op de drie en twintigste plaats.

Gezien het aantal deelnemers was het evenement een geslaagde *happening* maar uit sportief oogpunt liet de organisatie volgens de Arubaanse deelnemers veel te wensen over. Er werden tijden van 26 en 27 minuten gelopen, waaruit kan worden afgeleid dat het 'tien kilometer parcours' maximaal achteneenhalve kilometer lang kan zijn geweest.

De start die om 16.00 uur had moeten plaatsvinden, werd met twee uur vertraagd tot 18.00 uur en tot overmaat van ramp waren de aangekondigde waterposten langs de routes nergens te vinden. Zelfs aan de finish ontbraken verfrissingen. Volgens voorzitter Harry Janssen van de Arubaanse Atletiekbond kan de voorzitter van de Dominicaanse atletiekbond binnenkort een soort van protestbrief verwachten.

"De organisatoren in Santo Domingo zouden veel kunnen leren van de afstandlopen die op Aruba onder leiding van Idefre of de AAB worden georganiseerd", aldus voorzitter Janssen.

Statenvergadering uitgesteld wegens ramp Bijlmermeer

ORANJESTAD — De voor dinsdagmorgen bijeengeroepen openbare vergadering van de Staten van Aruba werd na een minuut stilte voor de slachtoffers van de Bijlmerramp uitgesteld tot aanstaande maandagmorgen negen uur. Ook de tripartietvergadering over de staatkundige toekomst, die op Sint Maarten deze week zou worden gehouden, is op verzoek van Curaçao uitgesteld.

Leden van de PPA en MEP vroegen een vergadering aan om te spreken over 'de medewerking van ex-minister van Justitie E.J. Vos aan de Cuntrera-clan in de jaren 1986 tot 1988 en de gevolgen van deze relatie voor het imago van Aruba in de wereld'. MEP-fractieleidster Grace Bareño vroeg in verband met rouw de vergadering uit te stellen, alsmede een brief aan de regering te richten om een dag rouw in acht te nemen. Hiertoe werd besloten.

In principe toonde de AVP-fractie alle respect voor het in acht nemen van de rouw, maar meende men dat de regeringspartijen uitstel van de vergadering wilde hebben en dit op deze wijze probeerden te bereiken. Vooral nu gebleken is dat de familie Cuntrera recentelijk met toestemming van de regering Oduber geruime tijd op Aruba verbleef.

Eddy Werleman (PPN) liet weten deze vergadering niet bij te wonen "omdat het verknoeien van tijd zou zijn". Volgens Werleman zouden de politici zich beter kunnen buigen over de drugsproblemen op de luchthaven.

AVP dringt aan op inschrijving

ORANJESTAD — De Arubaanse Volks Partij (AVP) laat in een verklaring weten dat op zondag 11 oktober aanstaande de termijn verstrijkt waarop men zich kan inschrijven om nog deel te kunnen nemen aan de verkiezingen van 8 januari 1993.

mensen zijn die uit andere delen van het Koninkrijk naar Aruba zijn verhuisd en ook Arubanen die zich weer op Aruba hebben gevestigd maar zich nog niet hebben ingeschreven in de registers van het Bevolkingsbureau. Het betreft hier Nederlanders afkomstig uit de Nederlandse Antillen, Nederland en Aruba zelf.

De AVP vindt dat het stemrecht een van de belangrijkste fundamentele rechten van de mens in een democratisch land is. "Bij alle verkiezingen is het van groot belang dat men gebruik maakt van dit recht. Gezien de omstandigheden waaronder Aruba nu verkeert is het een absoluut vereiste dat iedereen zich bewust is van het belang van de verkiezingen in januari 1993. Aruba is beland op een punt dat het meer dan ooit nodig is dat de burgers massaal gaan stemmen om Aruba's toekomst zeker te stellen", aldus de AVP.

Lezing

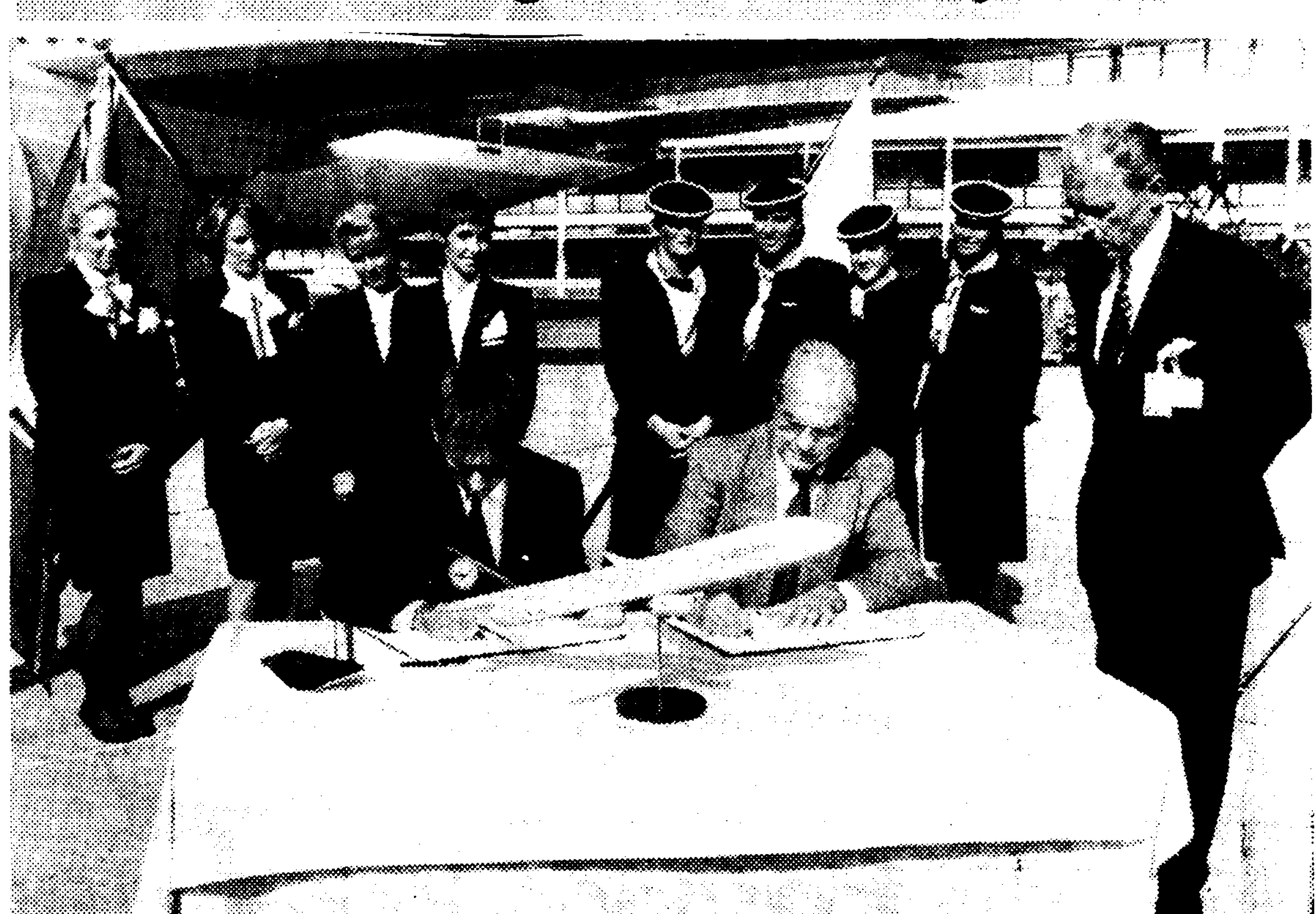
ORANJESTAD — In het auditorium van het dr. Horacio Oduber Hospitaal organiseert Stichting Het Wit Gele Kruis vanavond van **19.00 tot 21.00 uur een lezing over drugs- en alcoholmisbruik. Er is een panel van experts die op dit gebied werkzaam zijn. Toegang is gratis voor alle belangstellenden.**

Campagne voor bloeddonors

ORANJESTAD — Traditiegetrouw organiseert de Aruba Lions Club ook dit jaar een campagne om donors voor de bloedbank te werven. Morgen wordt een actie gehouden van 08.00 uur tot 17.30 uur in het dr. Horacio Oduber Hospitaal. Mensen die nog geen donor zijn, kunnen zich daar aanmelden.

Een beroep wordt op de werkgevers gedaan om personeel in de gelegenheid te stellen zich te gaan melden, terwijl ook de werkgevers worden uitgenodigd. Mochten belangstellenden verhinderd zijn, dan kan met de bloedbank contact worden opgenomen (telefoon 242600) om gegevens beschikbaar te stellen. Men kan zich ook bij de Lions melden, bij Charlie Lampe (22973), Rogelio Maldonado (21603) secretaris Maiky Croes (41450 of 21442) en voorzitter Frank Croes (23200 of 28300).

Ondertekening Air Aruba-Lufthansa

■ ORANJESTAD — Het moment waarop directieleden van Air Aruba en Lufthansa, Tawa Irausquin en Anton Lill, de samenwerkingsovereenkomst tussen de twee maatschappijen tekenen. Dit gebeurde onder grote belangstelling op de luchthaven van Frankfurt. Zoals bekend wordt de inaugurele vlucht Frankfurt- Barbados-Aruba vv uitgevoerd op 28 oktober aanstaande. In verband met het treffen van voorbereidingen arriveert een delegatie van Lufthansa deze week op Aruba.

Atleet Kenneth Croes maakt lange oversteek

ORANJESTAD — Ter herdenking van het honderdjarig bestaan van de Dienst Posterijen en in naleving van de geschiedenis van de Indiaanse stammen die op Aruba, in het Caribisch gebied en op het schiereiland Paraguana hebben geleefd, maakt de bekende atleet Kenneth Croes een kayak-tocht Aruba-Venezuela-Aruba. Het heeft de mooie naam 'Travesia Historico Celebracion di Cien Anja di Servicio Postal' gekregen: een historische overtocht ter viering van het honderdjarig bestaan van de Dienst Posterijen.

Als het weer het toelaat vertrekt Kenneth Croes zaterdag 17 oktober in zijn oceaan-kayak vanaf Brisas del Mar naar Punta Cardon te Venezuela. De gekozen zeeroute met een lengte van 140 kilometer, is dezelfde die de Indianen ongeveer tweeduizend jaar geleden gebruikten om Aruba en het vasteland van Paraguana te bezoeken. De Indianen brachten dan verschillende boodschappen en nieuwtjes mee; in principe waren zij de voorgangers van de Dienst Posterijen. Om dit te herdenken overhandigt Croes in Venezuela aan de directeur van de Dienst Posterijen aldaar, in het bijzijn van de gouverneur van Falcon, een brief met een boodschap van het gehele Arubaanse personeel voor hun Venezolaanse collega's. Op zijn beurt krijgt de Arubaanse atleet van de Venezolaanse directeur een felicitatiebrief mee, die hij op zijn terugtocht aan de regering overhandigt.

Na deze ceremonie legt Croes negentig kilometer op de fiets af tot Cabo San Roman, waar hij weer in zijn Kayak stapt om aan de terugtocht te beginnen. De route langs de kustlijn is gekozen met in gedachte de *races*, die stamhoofd Amaure volgens de legende langs deze kusten organiseerde. Toentertijd werd er vanaf de zee hard gelopen om als eerste met vers vis of fruit bij het stamhoofd te komen.

Croes roeit naar vertrekpunt Brisas del Mar terug, vanwaar hij al zwemmend naar Bucuti Yacht Club vertrekt. Daar gaat hij aan land om naar het postkantoor in Oranjestad te lopen. In totaal wordt het een tocht van 275 kilometer, die naar schatting dertig uur in beslag zal nemen. Een groep specialisten zal Croes begeleiden om een studie te doen over voeding, menselijke prestatie en herstel na een langdurende sportprestatie.

Spannende strijd om kampioenschappen

ORANJESTAD — In het Don Elias Ballpark gaat vrijdagavond de strijd om het baseball kampioenschap in de AA-klasse van start tussen Marlboro tegen Shell Barlock. Zeven wedstrijden moeten uitwijzen wie de beste clubn daarmee kampioen van Aruba wordt. Marlboro is reeds acht achtereenvolgende jaren Arubaans kampioen.

De Arubaanse strijd om het basebalkampioenschap gaat de eindfase in met het aantreden van de twee clubs, die zich in de halve finale van vijf wedstrijden hiervoor hebben geplaatst. In de ene groep speelde Marlboro tegen Richmond en bleef met 3-1 de sterkste, terwijl in de andere groep Shell Barlock eveneens met 3-1 won van Aruba Video Center.

Nu Marlboro tegen Shell Barlock uitkomt is het na tien jaar weer voor de eerste maal dat Marlboro een team van 'beneden de brug' tegen Shell Barlock een team van 'boven de brug' gaat spelen. Verwacht wordt dat Marlboro vrijdag opent met Milton Croes als pitcher en Shell Barlock met Ronny Irausquin.

ORANJESTAD — De politieke partij Partido Patriotico Nobo (PPN) richt deze week de aandacht op milieubeheer. Met verklaringen en het wekelijks radiopraatje wordt hiervoor aan de bevolking alle aandacht gevraagd.

Aangezien de PPN erg bezorgd is over de wijze waarop op Aruba met milieubeheer wordt omgegaan, werd besloten hierover meer informatie te verschaffen. Niet te spreken is de partij over het feit dat het natuurschoon systematisch wordt vernield. Dat komt omdat ook de overheid onvoldoende belangstelling toont voor het milieubeheer. Dit blijkt onder meer door het gebrek aan wetgeving op dit gebied en procedures om tot een verantwoord beleid te komen. De PPN wil dat de bevolking in een gezonde omgeving kan leven en werken. Daarom dient de overheid alle aandacht te richten op het schoonhouden van die leefomgeving, hetgeen nu onvoldoende plaatsvindt. Er dient opgetreden te worden tegen uitlaatgassen van auto's en de uitstoot van verschillende fabrieken. Ook dient de overheid meer aandacht te besteden aan het leven in de zee, aldus PPN leider Eddy Werleman in zijn radiopraatje.

Aanstaande zaterdag gaat de PPN weer vuilniszakjes verspreiden, van goede kwaliteit die voor lange tijd speciaal in auto's gebruikt kunnen worden.

Arubanen boos op hun premier

'Aanwezigheid Nel Oduber in Nederland is gewenst'

DEN HAAG/ORANJESTAD — Enkele tientallen boze Arubanen hebben de in loop van de dag het Arubahuis gebeld met de vraag waarom premier Nelson Oduber niet naar Nederland is gekomen, terwijl de Antilliaanse premier Maria Liberia-Pters wèl het toestel richting Nederland nam om zich op de hoogte te stellen van het lot van de nabestaanden van de slachtoffers van de vliegramp en van de Antillense bewoners van de beide rampflats in Amsterdam-Zuidoost.

Suzy Maduro, woordvoerster van het Arubahuis, wees de Arubanen erop dat Ella Tromp-Yarzagaray zowel maandag als dinsdag op de plaats des onheils is geweest om daar te praten met familieleden van vermoedelijke slachtoffers en met hulpverleners. Mevrouw Tromp was gisteravond nog te zien in het programma NOVA, een nieuw actualiteitenprogramma op de late avond.

Zij vertelde over het crisiscentrum op het Arubahuis en over de activiteiten van diverse Arubanen die zich met het lot van hun eilandgenoten in de getroffen regio bemoeien. "Jammer genoeg is dat kennelijk onvoldoende in de publiciteit gekomen. Maar de zorg van onze gevolmachtigde minister en onze regering is er niet minder om", zegt ze.

Jimmy Oduber van het Arubahuis vertelde op de televisie dat de telefoon op zijn kantoor doorlopend roodgloeiend heeft gestaan als gevolg van vragen van verontruste Arubanen. Hij wees op de actieve crisisteams en over de ruime vrijwillige bijstand die vele Arubaanse organisaties en Arubanen individueel verlenen. Het Arubahuis heeft inmiddels een communiqué uitgegeven waarin de activiteiten van het kabinet worden opgesomd.

ROUWBELEVING

In hetzelfde programma klaagde E. Comvalius van het Surinaamse comité Nabestaanden slachtoffers vliegramp Zanderij over de veelheid van instanties die zich met het lot van de nabestaanden van de Bijlermeer bezighouden.

Volgens Comvalius had zijn organisatie jusit op 1 november een afsluitende bijeenkomst willen houden voor alle familieleden en nabestaanden van de slachtoffers van de ramp met het SLM-toestel. "We waren zover dat eindelijk het ergste leed wat was verflauwd en nu komt dit er bovenop. Dit zal nog grotere trauma's veroorzaken".

Comvalius vindt dat er voor de nabestaanden van de Bijlmerramp te weinig privacy is. "Men schermt zich een beetje voor de hulpverlenende instanties af, omdat ze voor hen toch een vreemde maatschappij vertegenwoordigen, waarin de rouwbeleving anders is". Hij vindt hulpverleners uit eigen kring te prevaleren, ook al door het taalprobleem, waarmee Antillianen, Arubanen, maar ook Surinamers kampen bij het uiten van emoties. "Allochtone hulpverleners zijn meer ontvankelijk voor de speciale rouwbeleving van onze mensen", zegt hij.

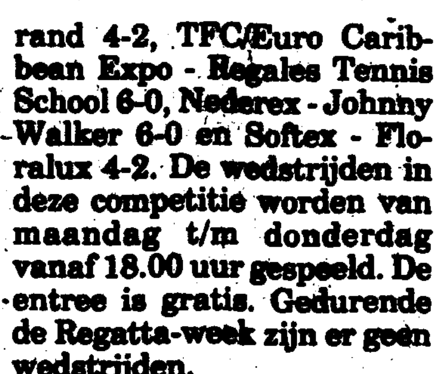
EMOTIONALITEIT

Professor B. Gersons, hoogleraar psychiatrie verbonden aan het Academisch Medisch Centrum in Amsterdam, heeft wel begrip voor de klachten van Comvalius en anderen. "Mensen uit de antillen, Aruba en Suriname kunnen meer uiting geven aan hun gevoelens van verdriet dat wij in Nederland. Hun rouwverwerking is anders, hun emotionaliteit groter", zegt hij.

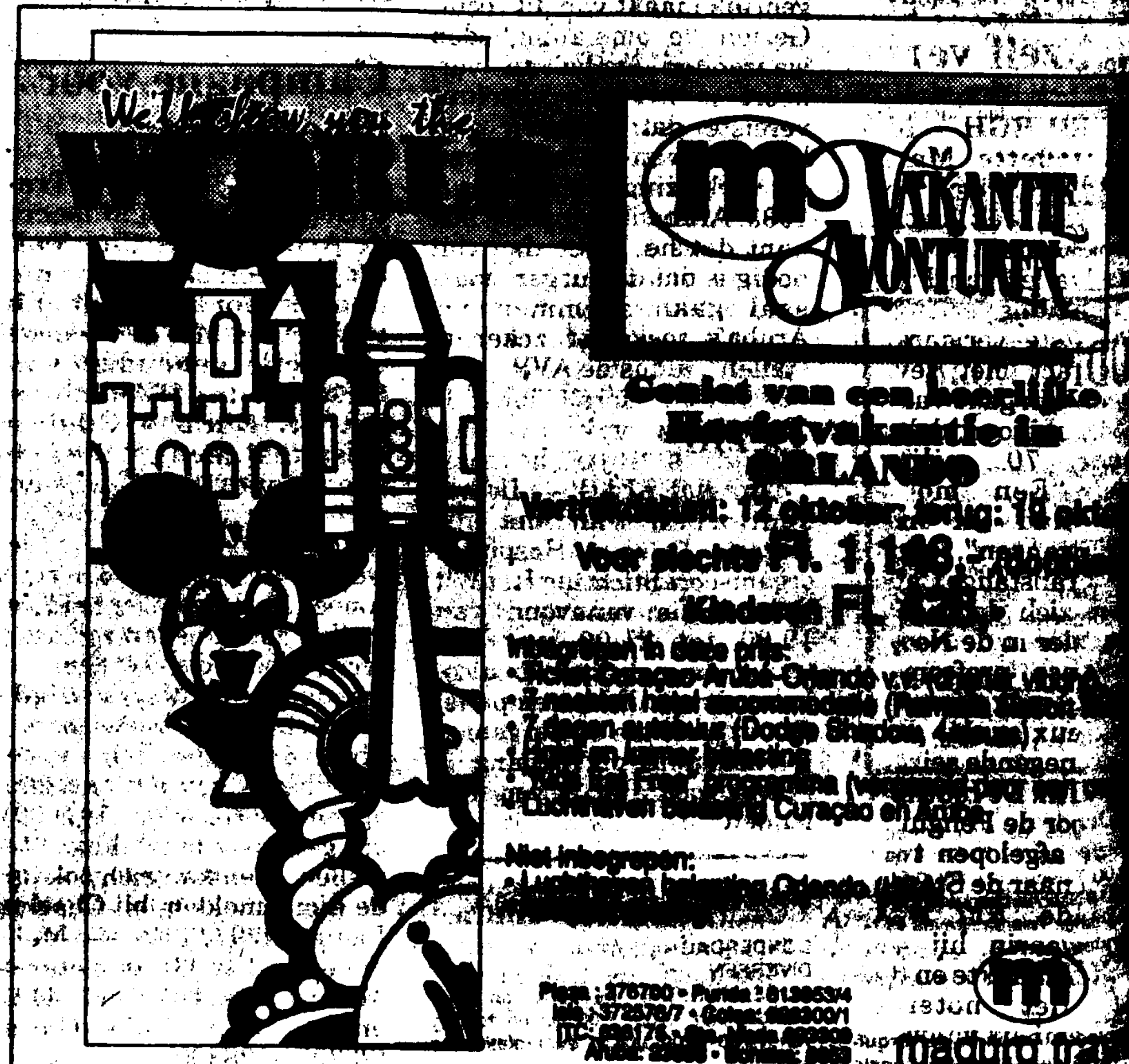
Huisartsen in de Bijlmermeer krijgen van het Academisch Medisch Centrum en van het RIAAG (Regionaal Instituut voor Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg) voorlichting over het omgaan met patiënten van allochtone afkomst die in de fase van rouwverwerking zijn. Ook leerkrachten op scholen in de Bijlmermeer zullen informatie krijgen over de wijze waarop leerlingen met traumatische ervaringen in verband met de vliegtuigramp het beste kunnen worden begeleid tijdens hun schooluren.

ORANJESTAD — Aan de tien mijlsloop van de Marinierskazerne namen maar liefst 66 atleten deel. De eerste vijf plaatsen werden in beslag genomen door: Ras 1.00.01, De Jong 1.07.11, De Bruin 1.07.44, Johny Jowett 1.08.13 en Voogels 1.08.31.

Uitslagen tennis

WILLEMSTAD - De uitslagen van de wedstrijden in de team tennis competitie van Sport & Country Club Sta.Catharina luiden: B klasse: Floralux-Radio Holland 6-0, C klasse: World Wide Travel - Johnny Walker 6-0, Dino - Regales Tennis School 4-2, KLM - Coopers & Lybrand 4-2, TFC/Euro Caribbean Expo - Regales Tennis School 6-0, Nederex - Johnny Walker 6-0 en Softex - Floralux 4-2. De wedstrijden in deze competitie worden van maandag t/m donderdag vanaf 18.00 uur gespeeld. De entree is gratis. Gedurende de Regatta-week zijn er geen wedstrijden.

Pele adviseur van Japanse sportorganisatie

TOKYO - Het Braziliaanse voetbalidool Pele gaat als adviseur werken voor een Japanse sportorganisatie.

Pele (hier tussen jonge voetballertjes uit Turkije), die voor de verbintenis een bedrag van 200.000 dollar krijgt, moet de Japanners helpen in hun pogingen de organisatie van de eindronde van het toernooi om het wereldkampioenschap in 2002 te verwerven.

Pele moet verder adviseren bij de bouw van een stadion in Aomori in Noord-Japan en het opzetten van een voetbalschool in de stad.

Zuid-Korea, China, Malaysia en Saudi-Arabië hebben eveneens belangstelling voor de organisatie van de eindronde van 2002.

'Nationale ploeg als universiteit voor het volleybal'

Nederlandse volleybalploeg wil op langere termijn op zichzelf staand instituut blijven

DEN HAAG - De Nederlandse volleybalploeg moet op langere termijn een op zichzelf staand instituut blijven, zoals het de laatste jaren steeds was. Het sterker maken van de clubs door de toppers deeltijds bij de verenigingen te stallen, zal uiteindelijk funest zijn voor het behouden van het wereldniveau in Nederland.

Dat is de uitkomst van gesprekken tussen de overgebleven internationals en de bondstop van de NeVoBo. Het resultaat is enigszins verrassend, omdat de clubs eisen dat het over dient te zijn met de afroming. Zij vinden dat de internationals in Nederland over de clubs moeten worden verdeeld.

Volgens international Ron Boudrie, een van de zilveren medaillewinnaars van Barcelona, hebben de clubs echter weinig recht van spreken. Allereerst zeggen hij en Selinger niet eens concreet benaderd te zijn door welke vereniging dan ook.

Ten tweede bewijst de praktijk zijn gelijk. "De clubs zijn niet op de goede weg. ZVH verliest afgelopen weekeinde in de Europa Cup met 3-0 van een Portugees team. Dat zegt genoeg. De clubs moeten in de leer bij het nationale team, niet andersom."

Maandag was voor het groepje overgebleven internationals met een bondscontract, Selinger, Boudrie, De Reus en Van Ree, de eerste dag na de vakantie. Ze bespraken de toekomst met de bondstop, waarbij vooral de rol van manager Verhalle en competitieleider Duurkoop (tevens secretaris kommissie eredivisie en nationale teams) van belang is.

VOLMACHT

Het duo heeft, vanwege de leegloop binnen het bondsbestuur, volmachten gekregen regelingen te treffen voor de toekomst. Bondsvoorzitter Funk c.s. gaan in feite alleen nog over de centen.

Voor de korte termijn dient de commissie van twee - Frits Suer van sponsor NN kreeg geen toestemming zitting te nemen in het college vanwege de mogelijke belangenverstrengeling - te zorgen dat tijdens het top vier-toernooi in Japan en het eindejaarsevenement in Apeldoorn representatieve ploegen op de vloer staan.

Bovendien wil de geldschieter tot 31 december nog meer terug zien voor zijn geld, hetgeen kan door demonstratietrainingen in den lande te geven. Verhalle, een overtuigd voorstander van het "oude" systeem: "Met vier spelers, een trainer (Pang) en een speaker kunnen we de mensen net als bij de vroegere clinics op de banken krijgen. Als de indeling maar goed is."

Verhalle en Duurkoop probeerden het viertal te overtuigen, dat het op korte termijn niet reëel is met een kwartet te gaan trainen, hoewel Boudrie en Selinger dat in hun hart liever zouden doen dan tijdelijke aansluiting bij een club. Boudrie: "Alleen de teamtraining is onmogelijk, maar we zouden 75 percent van de oefeningen kunnen uitvoeren. De lijn van vroeger aanhouden is de beste manier van trainen."

CONCESSIES

De realiteit dwingt het viertal tot concessies. Hetgeen betekent dat ze tijdelijk een vereniging zullen zoeken, al is het alleen maar om het lijf soepel en getraind te houden. Van Ree (ZVH) en De Reus (VCG) maakten al een keuze. Selinger en Boudrie trainen een keer in de week bij Capelle, waar hun voormalige collega Leeuwerink coach is. Boudrie: "Ik sluit niet uit dat we dit seizoen bij Capelle zullen spelen. Het is een ploeg die ons aanspreekt."

Boudrie zegt desnoods als een soort zendeling de clubs te willen bezoeken om ze te overtuigen dat het overhevelen van talenten naar de nationale selectie de enige manier is om het hele Nederlandse volleybal beter te maken. "Desnoods komt Zevenhuizen, met het hele team inclusief de coach, eens per week centraal trainen. Zie de nationale ploeg als de universiteit van het volleybal."

Volgens Boudrie dienen vanaf 1 januari, als de centrale trainingen weer beginnen en Joop Alberda waarschijnlijk is aangesteld als bondscoach, zoveel mogelijk talenten zich te verzamelen. Vanaf april, als de competitie voorbij is, kunnen de kandidaten zich volledig wijden aan de ploeg.

Boudrie: "Dan pas kunnen we echt beginnen, met vijf trainingen per week. Op den duur zullen de kandidaten een keuze moeten maken. Degenen die om welke reden dan ook afvallen, zijn toch een verrijking voor de clubs. Ze hebben gratis opleiding gehad, zijn rijper."

De blijvers zullen, net als vroeger, voltijds in dienst zijn van de bond. Een andere mogelijkheid zien ze niet. Met een stel anderen verwoordden hij en Selinger voor de World League-finale in Genua de ideeën in schriftvorm.

Ook Verhalle, die met Duurkoop gestalte moet geven aan de plannen, is voorstander van dat model, hoewel het wel noodzakelijk is dat een nieuwe hoofdsponsor wordt gevonden. "We moeten eerlijk zijn. Als de plannen niet haalbaar zijn, houdt alles op", aldus de manager.

VFB Stuttgart-Leeds United vrijdagavond in Barcelona

BERN - De beslissingswedstrijd tussen Leeds United - VFB Stuttgart wordt vrijdag in Barcelona gespeeld. Dit heeft de UEFA dinsdag in Bern bekend gemaakt.

Zaterdag verklaarde de tuchtcommissie van de UEFA de uitslag 4-1 in de return uit de eerste ronde van het Europese bekertoernooi voor landskampioenen ongeldig, omdat de Duitsers de slotfase van het duel met vier buitenlanders speelden.

Reglementair zijn slechts drie buitenlanders toegestaan. De tuchtcommissie kende Leeds een overwinning met 3-0 toe. Omdat Stuttgart de eerste wedstrijd met 3-0 had gewonnen, werd een beslissingswedstrijd noodzakelijk.

Woordvoerders van beide ploegen hebben meegedeeld akkoord te gaan met de beslissing van de UEFA. Ook United, dat aanvankelijk eiste dat de derde wedstrijd in Leeds zou worden gespeeld.

Leeds kan beschikken over zijn Engelse internationals David Batty en Tony Dorigo. Bondscoach Graham Taylor, die hen selecteerde voor de WK-kwalificatiewedstrijd tegen Noorwegen, gaf hen permissie voor hun club te spelen.

Manager Dieter Hoeness van Stuttgart verklaarde akkoord te gaan met Barcelona. "Wij wilden overal spelen behalve in Leeds."

Uitslagen van het WK dammen

TOULON - De uitslagen van de vijftiende ronde van de strijd om het WK dammen in Toulon zijn als volgt:

Marcos (Bra) - Sijbrands (Ned) 0-2, Boezinski (Lit) - Fofana (Ivo) 1-1, Hubner (Bel) - Scholma (Ned) 0-2, Poerman (Rus) - Nimbi (Fra) 2-0, Mogiljanski (Vst) - Clerc (Ned) 0-2, Gantwarg (Wru) -Samb (Sen) 1-1, Chmiel (Pol) - Jansen (Ned) 0-2, Baljakin (Wru) - Traore (Ivo) 2-0, Koyfman (Isr) - G. Delmotte (Fra) 2-0, Tsjizjov (Rus) - N'Diaye (Sen) 2-0, Koeperman (Vst) - Wiersma (Ned) 1-1, Valneris (Lpet) -T. Delmotte (Fra) 2-0.

Stand:

1. Tsjizjov 25, 2. Clerc en Sijbrands 22, 4. Wiersma, Gantwarg en Koyfman 21, 7. Scholma 19, 8. Baljakin, Foerman en Valneris 18, 11. Jansen en Samb 17, 13. N'Diaye 16, 14. Boezinski, Koeperman en Mogiljanski 15, 17. Chmiel en Traore 10, 19. T. Delmotte 9, 20. G. Delmotte 8, 21. Fofana 7, 22. Hubner en Marcos 6, 24. Nimbi 4.

In zeven jaar 70 miljoen gulden

IJshockey-vedette Lemieux geeft zichzelf verjaardagscadeautje

PITTSBURGH - IJshockey-vedette Mario Lemieux heeft zich verzekerd van een lucratieve toekomst.

De aanvaller van Pittsburgh Penguins verlengde op zijn 27ste verjaardag zijn contract met zeven jaar tegen een gage van in totaal 42 miljoen dollar, ongeveer 70 miljoen gulden. "Een mooier cadeau had ik niet kunnen wensen", glunderde de Franstalige Canadees, die zich de bestbetaalde speler in de Noordamerikaanse profcompetitie (NHL) mag noemen.

Lemieux gaat deze week zijn negende seizoen in de NHL in. De routinier speelde voor de Penguins, die hij de afgelopen twee seizoenen naar de Stanley Cup leidde, 517 wedstrijden waarin hij 408 doelpunten maakte en 606 assists liet noteren. Hoewel Lemieux vanwege een blessure het vorige seizoen zestien duels miste, eindigde hij met 131 punten (44 treffers, 87 assists) toch op de eerste plaats in het topscorers-klassement.

"Mario is zonder concurrentie de beste speler van de wereld", sprak Howard Baldwin, voorzitter van de Penguins. "Hij tilt het spel naar het hoogste niveau in talent, charisma en drama."

Lemieux, een bescheiden reus van 2,03 m en 95 kilogram, bleef nuchter onder alle miljoenen en complimenten. "De komende zeven jaren staan in het teken van het winnen van titels voor de Penguins. Voor mij is het van ondergeschikt belang, dat ik nu het hoogste salaris in de NHL verdien. Het belangrijkste was in Pittsburgh te blijven. Ik wil hier de rest van mijn leven doorbrengen."

Ook Vanenburg gevraagd voor Oranje

Peter van Vossen weer geselecteerd door Advocaat in Nederlands elftal

ZEIST - Peter van Vossen, Wim Jonk, Berry van Aerle en Gerald Vanenburg keren terug in de selectie van het Nederlands elftal.

Bondscoach Dick Advocaat maakte "de zestien" bekend voor de kwalificatiewedstrijd tegen Polen volgende week woensdag in Rotterdam.

Danny Blind, Frank de Boer, John van 't Schip en Gaston Taument, die meegingen naar Oslo waar met 2-1 werd verloren van Noorwegen, kregen geen nieuwe uitnodiging.

Peter van Vossen werd de laatste weken enkele malen gevolgd door Advocaat. De 23-jarige Zeeuw speelde pas één interland, op 25 maart in Amsterdamm tegen Joegoslavië. Hij speelde toen uitstekend, maar moest bedanken voor de eindronde van het toernooi om het Europees Kampioenschap in Zweden omdat hij last kreeg van trombose in een arm. Van Vossen maakte in de zomer de overstap van Beveren naar Anderlecht.

Vanenburg zal tegen Polen op de rechtervleugel spelen nu Ruud Gullit zich nog niet beschikbaar wil stellen en Van 't Schip en Taument niet zijn opgeroepen. Vanenburg werd door de toenmalige bondscoach Rinus Michels niet goed genoeg geacht voor het EK.

De balkunstenaar was daar nogal verbolgen over. Vorige week vrijdag had hij met Advocaat een goed gesprek. Vanenburgs laatste optreden in Oranje dateert van 21 november 1990, thuis tegen Griekenland 2-0. Hij speelde 41 interlands en maakte in totaal één doelpunt.

De rentree van Van Aerle werd verwacht, zijn afwezigheid was tijdelijk door een blessure.

SELECTIES

De selectie van Oranje is:

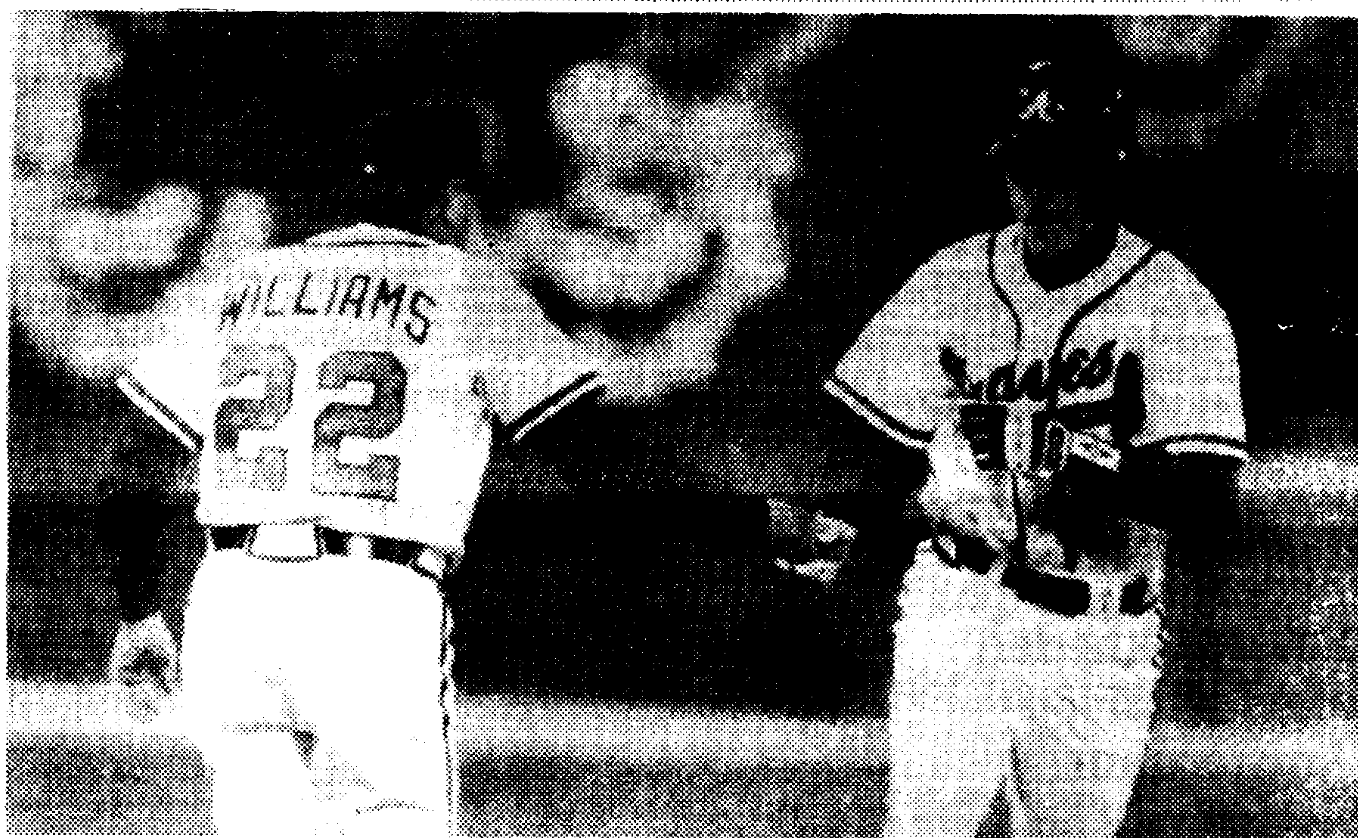
Bergkamp, Jonk, Menzo en Silooy (allen Ajax), Van Vossen (Anderlecht), Koeman (Fc Barcelona), Wouters (Bayern München), De Goeij en Witschge (beiden Feyenoord), Winter (Lazio), Van Basten en Rijkaard (beiden AC Milan), Van Aerle, Kieft, Numan en Vanenburg (allen PSV).

Oranje bereidt zich geheel voor in Huis ter Duin in Noordwijk. Vrijdag komen de spelers bijeen. Zaterdag wordt een oefenwedstrijd gespeeld met een besloten karakter, waarna de spelers huiswaarts keren. Maandag begint het tweede deel van de voorbereiding.

Dinsdag speelt Jong Oranje in Utrecht een kwalificatiewedstrijd voor het EK tegen Jong Polen.

Bondscoach Rinus Israel selecteerde de volgende spelers:

Roorda en Slor (beiden FC Groningen), Faber, De Jong, Beerens en Van Hoogdalem (allen PSV), Vierklau (FC Utrecht), Loeffen en Van de Looi (beiden Vitesse), Van Gastel en Griemink (beiden Willem II), Overmars en Tuhuteru (beiden Ajax), Scheepers (MVV), Deckers (Fortuna Sittard) en De Freitas (Volendam).

Het moment waarop Jeff Blauser van de Atlanta Braves (rechts) op weg naar de thuisplaats na zijn homerun in de wedstrijd tegen de Pittsburgh Pirates wordt gefeliciteerd door coach Jimmy Williams.

Door solide werpen van John Smoltz

Braves nemen voorsprong in plays off tegen Pirates

ATLANTA - Werper John Smoltz bezorgde de Atlanta Braves gisteren een overwinning in de eerste wedstrijd van de play off van de National League tegen de Pittsburgh Pirates. Smoltz die vorig jaar de zevende en beslissende wedstrijd tegen dezelfde Pirates won en zijn club zo naar de World Series leidde, hield de score voor de Pirates zeven innings lang op nul en gaf zijn club uiteindelijk een 5-1 zege. In de achtste inning wist Jose Lind met een homerun het enige puntje van de piraten op het bord te brengen. In totaal sloegen de anders zo gevaarlijke slagmannen uit Pittsburgh slechts vier honkslagen. Daartegenover hadden de Braves minder moeite met Pirates' werper Dave Drabek. In de tweede inning bracht de kleine Mark Lemke, die ook vorig jaar uitblonk in de play off en de World Series Sid Bream met een honkslag over de thuisplaat: 1-0. In de vierde inning scoorden de Braves nog tweemaal na een vrije loop voor Dave Justice, een tweehonkslag van Sid Bream en een fout van Merced van de Pirates. En in de vijfde inning maakte Jef Blauser het feest in het Atlanta Fulton County Stadium compleet door de bal over de muur te meppen voor een homerun. Voor de tweede wedstrijd in deze *best of seven* playoff sturen de Braves vanmiddag Steve Avery naar de werpheuvel, terwijl de Pirates vertrouwen op Danny Jackson. Vanavond begint ook de playoff in de American League, waarbij de Toronto Blue Jays, met Jack Morris op de heuvel uitkomen tegen de Oakland Athletics die werper Dave Steward hebben aangewezen.

Voetbal 'scoort' van alle sporten het hoogst

Hersenbeschadigingen vormen een groot gevaar in de sport

GELDROP - Het maken van een hersenprofiel voordat iemand begint met een sportcarrière, met risico van hersenbeschadigingen, en regelmatige controle in de loopbaan kunnen veel ellende voorkomen. Tot die conclusie kwam neuropsychloog Erik Matser tijdens het mini-symposium "Hersenletsel in de sport", dat in Geldrop werd gehouden.

Matser, die in de Verenigde Staten en Nederland onderzoek heeft gedaan, gaf aan dat de eerste tekenen van beschadigingen van de hersenen zeer subtiel en gecompliceerd zijn. Uit het onderzoek van de Nijmeegse wetenschapper bleek dat hersenletsel in de sport zich vooral openbaart na het herhaaldelijk incasseren van stoten tegen het hoofd.

De eerste signalen van hersenletsel, opgelopen tijdens beoefenen van sport, zijn neuro-psychologische stoornissen, die door de sporter zelf in aanvang zelden worden bemerkt. De meest aangedane functies zijn het geheugen, aandacht, concentratie en de snelheid van het verwerken van informatie.

Regelmatige controle en vergelijking met het basis hersenprofiel, dat bij de aanvang van de sport is gemaakt, leidt tot snel ontdekken van afwijkingen. De sporter kan dan het advies krijgen te stoppen met zijn sport of het onderdeel van de sport, dat het letsel veroorzaakt.

Bijna eentiende gedeelte van de letsels die in een ziekenhuis moeten worden behandeld, zijn veroorzaakt door sportbeoefening. De afgelopen jaren is steeds duidelijker geworden dat ook nadelige effecten voor het mentaal functioneren kunnen optreden tijdens en na het beoefenen van sport.

In 1926 werd door Martland reeds gepubliceerd over de nadelige effecten van profboksen. Het wordt echter steeds duidelijker dat het oplopen vaan hersenletsel niet alleen van toepassing is voor contactsporten zoals boksen.

Sporten die hoog scoren in verband met hersenletsel zijn:

American football, rugby, paardrijden, profboksen, turnen, honkbal, worstelen, schoonspringen en hanggliding. Bij een onderzoek van 1900 gevallen van hersenletsel opgelopen door sportbeoefening, bleek dat voetbal zeer hoog "scoorde".

In Europa is voetbal oorzaak van de helft van alle sportletsels, die in een ziekenhuis behandeling behoeven. Knie- en enkelletsels komen daarbij het meest voor. Letsels aan het hoofd zijn echter niet onaanzienlijk. Volgens een publikatie van Hughes uit 1974 stierven 55 Engelse voetballers tijdens een wedstrijd. De doodsoorzaak van 26 van hen was hoofdletsel, acht stierven na het koppen van de bal.

Volgens Matser kan bij vele, onschuldig lijkende spelelementen een vorm van hersenletsel ontstaan. De gevolgen worden door trainers en behandelende medici niet opgemerkt of serieus genomen. Ook wanneer een sporter klaagt over duizeligheid, hoofdpijn en misselijkheid wordt hij weer snel overgehaald te spelen.

Matser noemt als voorbeeld van zo'n miskenning een voorval bij het jongste EK voetbal in Zweden, waarbij de Duitser Buchwald het bewustzijn verloor na een kopduel met een schot. De speler verklaarde later zich een periode van tien minuten niet te kunnen herinneren. Drie dagen later speelde hij weer en kopte daarbij veelvuldig.

Gullit bedankt weer voor Oranje

DEN HAAG - Ruud Gullit zal ook voor de WK-kwalificatiewedstrijd tegen Polen, volgende week woensdag in Rotterdam, ontbreken in de Oranjeselectie.

Maandag meldde de vedette van AC Milan zich formeel bij bondscoach Dick Advocaat af. Gullit had vorige maand om persoonlijke redenen al voor de interland in en tegen Noorwegen (2-1) bedankt.

Voor Advocaat kwam de afzegging van de dertigjarige sterspeler niet onverwacht. Volgens de bondscoach was de tijd tussen de wedstrijden tegen Noorwegen en Polen voor Gullit te kort om orde op zaken te stellen. De Amsterdammer wil bij AC Milan eerst zijn toonaangevende positie heroveren, voordat hij zich weer bij het Nederlands elftal voegt.

Advocaat hoopt voor de kwalificatiewedstrijd in en tegen Turkije over twee maanden wel over Gullit te beschikken.

* * * * *

SCHAATSEN / WEZEP - Fausto Marreiros schaatst het komende marathonseizoen voor Wehkamp. De nationale kampioen op natuurijs vormt een ploeg met Robert Vunderink, Rene Ruitenberg, Haico Bouma en Edward Hagen. De eerste schaatsmarathon van het seizoen wordt op zaterdag 24 oktober in Amsterdam gereden.

Verbond van verzekeraars in Nederland:

Er bestaat mogelijkeid dat slachtoffers verzekerd zijn

AMSTERDAM - Bij de infobalie van de verzekeringsmaatschappijen in het opvangcentrum in de Bijlmermeer zijn aangiftes binnengekomen van mensen die gedupeerd zijn door de vliegramp in de Bijlmer. Dat heeft een woordvoerster van het Verbond van verzekeraars dinsdagmiddag meegedeeld.

Bij de balie wordt genoteerd welke verzekering mensen hebben, bij welke maatschappij ze zijn verzekerd en wat voor soort schade ze hebben geleden. Tot dusverre hebben zich vooral mensen gemeld met inboedelschade. Het opnemen van de schade kan pas later plaatsvinden.

Enkele nabestaanden van vermoedelijke slachtoffers hebben ook melding gemaakt van een levensverzekering die was afgesloten.

Het Verbond van verzekeraars heeft de aangesloten verzekeringsmaatschappijen ook verzocht om in hun bestand na te gaan welke verzekerden in de getroffen flats Groeneveen en Kruitberg woonden. "Op die manier en door middel van de aangiftes proberen we een beeld te krijgen van de verzekeringen die gedupeerden hebben afgesloten. We hebben de aangesloten maatschappijen gevraagd om in hun bestand te kijken, omdat mensen vaak niet weten bij wie ze zijn verzekerd. Voor nabestaanden is dat in dit geval zelfs al niet meer te achterhalen, omdat papieren door de ramp zijn vernietigd", aldus een woordvoerster van het Verbond van verzekeraars.

De verzekeraars lieten maandag weten dat slachtoffers van de ramp hun schade in principe vergoed krijgen als ze verzekerd zijn. Schade door "luchtvoertuigen" is verzekerd in Opstal- en inboedelpolissen, autocasco- en andere verzekeringen. Schadeverzekeraars kunnen de claims weer proberen te verhalen op de instantie die aansprakelijk wordt gesteld voor de ramp. Levensverzekeraars verhalen in het gemeen niet. Aansprakelijk zou bijvoorbeeld de Israelische luchtvaartmaatschappij El Al kunnen zijn, of de betrokken vliegtuigfabrikant Boeing, als die in gebreke is gebleven. Er kan echter ook sprake zijn van overmacht, waardoor geen enkele partij aansprakelijk is.

DRIE JAAR WACHTEN

Voor gedupeerden die niet verzekerd zijn, hangt een eventuele schadevergoeding af van de vraag of een partij aansprakelijk gesteld kan worden voor de ramp. Zij moeten dan via een, vaak langdurige, juridische procedure proberen schadeloos gesteld te worden.

Bij een uitkering aan nabestaanden op basis van een levensverzekering is een zogenoemde verklaring van overlijden nodig. Een aantal slachtoffers van de vliegramp zal waarschijnlijk echter niet geidentificeerd kunnen worden. Bij de ramp op Tenerife, in maart 1977, kon men nog uit gaan van een passagierslijst. Bij deze ramp is niet in alle gevallen bekend wie zich precies in de getroffen woningen bevonden. Het verbond van verzekeraars houdt in deze vast aan het nieuw burgerlijk wetboek dat zegt dat belanghebbenden voor een verklaring van overlijden terecht kunnen bij de rechtbank. Van de vermiste moet dan drie jaar niets meer zijn vernomen, tenminste als het gaat om iemand die wordt vermist wegens oorlog, een natuurramp of een andere ramp zoals in de Bijlmer. In andere gevallen is de wachttijd vijf jaar.

Onzeker is of gedupeerden die niet verzekerd zijn, een beroep kunnen doen op het Nationaal rampenfonds. Het fonds heeft de gemeente Amsterdam en het ministerie van Binnenlandse zaken in elk geval laten weten "stand-by" te zijn voor eventuele claims vanwege niet-verzekerbare schade door de ramp.

Lachmon in Surinaamse parlement:

Kommernis en pijn bij ramp in de Bijlmermeer

PARAMARIBO - Het Surinaamse parlement ervaart vol kommernis en pijn de ramp in de Amsterdamse Bijlmermeer. Parlementsvoorzitter Jagernath Lachmon condoleert de Nederlandse regering en alle getroffen families. In verband met de vliegramp, waarbij veel Surinamers omgekomen moeten zijn, werd dinsdag in het parlement in Paramaribo een minuut stilte in acht genomen.

De Nationale assemblee voelt volgens Lachmon mee met mensen die in onzekerheid leven over het lot van hun dierbaren. "Het zijn moeilijke uren, we smeken God om kracht en sterkte".

Op het ministerie van Buitenlandse zaken in Paramaribo melden zich volgens medewerkers van het speciale informatiecentrum veel mensen aan die zich afvragen wat er met hun familie in de getroffen flats in de Bijlmermeer is gebeurd. "Vanmorgen konden we een man het goede nieuws geven dat zijn zuster en kinderen nog leven hoewel hun flat was weggevaagd.

Boeing-expert Peltin over zwarte doos:

Als gevolg van grote hitte waarschijnlijk niet bruikbaar

AMSTERDAM - De zogenaamde zwarte doos van de verongelukte Boeing 747, die opheldering kan geven over de oorzaak van het ongeluk, wordt misschien nooit gevonden. Het is ook mogelijk dat de doos met alle meetgegevens van het laatste halfuur van de ramp-vlucht onbruikbaar is geworden door de intense hitte vlak na de ramp.

Dat heeft Boeing-expert B. Pelton verklaard. Pelton bracht dinsdagmiddag een eerste bezoek aan de plaats van het ongeluk. Grote stukken verwrongen metaal liggen daar her en der verspreid. Sommige zijn door Peltons collega's al voorzien van een nummer voor de latere reconstructie.

Pelton verklaarde dat de in werkelijkheid oranjeachtige doos met de vluchtgegevens altijd in de staart van vliegtuigen zit. Meestal loopt het staartstuk relatief de minste schade op als het toestel verongelukt. In dit geval heeft het staartstuk van de El Al-Boeing zich net als de romp in de flat geboord. Vervolgens heeft daar gedurende uren een intense brand gewoed, waardoor de zwarte doos mogelijk onherstelbaar is beschadigd.

De grote vraag voor de Boeing-experts die na de ramp naar Nederland zijn gekomen is, waardoor de twee motoren van de rechtervleugel zijn afgebroken. De zwarte doos kan op die vraag misschien een antwoord geven. Pelton toonde zich verbaasd over de naar verhouding geringe hoeveelheid brokstukken van het toestel, die over het terrein rond de flats verspreid liggen. De meeste grote wrakstukken lagen op of vlak naast de flat, en worden nu in snel tempo voor nader onderzoek overgebracht naar een hangar op Schiphol. Volgens de Amerikaanse deskundige is het mogelijk dat een deel van de aluminium romp van de Boeing in de intense hitte is verdampt.

Wegens ramp:

Feestelijkheden afgelast in Amsterdam

AMSTERDAM - Defeestelijke opening door Onderwijsminister Ritzen van het nieuwe complex van de universiteit van Amsterdam op het Roeterseiland is tot nader order uitgesteld. Dit in verband met de ramp in de Bijlmer.

Een feest voor het personeel dat vrijdagavond zou plaatsvinden, is helemaal afgeblazen.

De zondagsopening van winkels in Amsterdam gaat op 11 oktober niet door. Het college van B en W meent dat een als feestelijk bedoelde openstelling nu niet op zijn plaats is. De Kamer van Koophandel had al eerder het advies gegeven de koopzondag uit te stellen.

De Nationale wetenschapsdag die op zondag 11 oktober in het AMC zou worden gehouden, is eveneens afgelast. Ook de universiteit van Amsterdam heeft laten weten dat de activiteiten in het kader van de Wetenschapsdag niet door gaan.

■ *AMSTERDAM - Een beeld van de ravage welke ontstond bij het neerstorten van de El Al-Boeing zondag in het Bijlmer-complex. Het bergen van de slachtoffers is in een hogere versnelling gekomen. Waarschijnlijk zal men daar vrijdag mee klaar zijn.* (AFP-satellietfoto)

Eerste Kamer-praeses: Ook deelname illegalen

De echte ramp komt over dagen, weken of maanden

DEN HAAG - Voorzitter Tjeenk Willink van de Eerste Kamer heeft dinsdag bij de herdenking in de senaat van de vliegramp in de Bijlmer opgeroepen tot solidariteit met degenen voor wie "de echte ramp nog moet komen over dagen, weken of maanden, wanneer de samenleving weer is overgegaan tot de orde van de dag".

De werkelijkheid van de vliegramp begint pas nu goed tot ons door te dringen. "Elk woord lijkt er een te veel, duizend woorden zijn niet genoeg", zo citeerde Tjeenk Willink met instemming de rouwadvertentie die de Israelische vliegtuigmaatschappij El Al dinsdag plaatste in de ochtendbladen.

We weten niet wat meer te vrezen: De velen die nog gevonden worden of de velen die verdwenen zijn, voor altijd vermist, bracht Tjeenk Willink zijn gevoelens onder woorden. "Onze gedachten zijn bij de slachtoffers, ook bij hen die voor ons niet bestonden, de illegalen, allen mensen", aldus de voorzitter van de Eerste Kamer.

Premier Lubbers sprak namens de Koninkrijksministerraad. Hij herhaalde de toespraak die hij die ochtend had gehouden bij de herdenkingsplechtigheid in de Tweede Kamer.

Van El Al vliegtuig 1 motor gevonden

AMSTERDAM - Het El-Al-vliegtuig dat zondagavond is neergestort in de Bijlmer heeft tijdens zijn vlucht waarschijnlijk niet twee motoren, maar slechts één motor verloren. Dat zegt de woordvoerder van het onderzoeksteam.

Er is een motor geborgen die in twee stukken terecht was gekomen in het Gooimeer en het Naarderbos. Het onderzoeksteam heeft vastgesteld dat de twee delen tot een en dezelfde motor behoren. Volgens de woordvoerder is het nog te vroeg om te zeggen of het feit dat niet twee motoren, maar slechts een motor van de vleugel zouden zijn losgekomen, nieuwe inzichten verschaft over de mogelijke oorzaak van de ramp.

Bij ambassade geen informatie gevraagd

In Ghana niets bekend over vermiste landgenoten

DEN HAAG - Het nieuws dat er bij de vliegramp in de Bijlmer vermoedelijk ook veel Ghanese slachtoffers zijn gevallen, is in Ghana nog niet doorgedrongen. De Nederlandse ambassade heeft de plaatselijke pers wel de beschikbare informatie doorgegeven, maar de media hebben er tot dusverre over gezwegen.

Zo verklaarde ambassadekanselier Bijnen een functionaris van de Nederlandse ambassade. "De radio heeft wel ieder uur het nieuws over de ramp gemeld, maar er werd niet gezegd dat het om een buurt gaat waar veel Ghanezen wonen." In de plaatselijke krant is de ramp in een klein stuk gemeld. "De mensen zijn hier niet echt op de hoogte." Bijnen denkt dat de autoriteiten geen paniek willen zaaien. Ze verwacht dat het nieuws over de Ghanese slachtoffers de komende dagen wel bekend zal worden bij de bevolking.

Door de geringe publiciteit hebben zich nog nauwelijks familieleden van Ghanezen in Nederland gemeld. Bij de ambassade zijn in totaal drie verontruste mensen langsgekomen. Twee van hen hadden inderdaad familie of vrienden in Kruitberg wonen. Ook bij de ambassade verwacht men dat er mogelijk enige tientallen Ghanese slachtoffers zullen zijn. De adressen Kruitberg en Groeneveen komen vaak voor in visa-aanvragen en legalisatieverzoeken die bij de ambassade binnenkomen. De flats zijn ook vaak referentie-adressen, aldus de kanselier.

Oppositie wint stembus in Kuwayt

KUWAYT - Kandidaten van zowel de Islamitische als de liberale en linkse oppositie hebben de parlementsverkiezingen in Kuwayt gewonnen, zo blijkt nadat het Kuwaytse ministerie van Binnenlandse zaken dinsdag de resultaten uit alle 25 kieskringen heeft gepubliceerd.

Van de vijftig zetels gingen er 32 naar oppositiekandidaten. De oppositie heeft daarmee een meerderheid van 64 procent. De opkomst, zo blijkt uit de gepubliceerde cijfers, was hoog: Meer dan tachtig procent. Het vorige parlement werd in 1986 door emir Jabr Al-Ahmed Al-Sabah ontbonden, omdat het de nationale veiligheid in gevaar zou hebben gebracht. Het werd in 1990 door de emir vervangen door een overgangs-parlement met vijftig gekozen en 25 benoemde leden dat door de oppositie werd geboycot omdat het "ongrondwettig" zou zijn.

Bij neerslaan opstand in Sao Paulo-gevangenis :

Amnesty wil diepgaand onpartijdig onderzoek

SAO PAULO -Amnesty International (AI) wil dat een onafhankelijk onderzoek wordt ingesteld naar de oorzaken van de gevangenisopstand in de Braziliaanse stad Sao Paulo. Dat heeft de mensenrechtenorganisatie in een dinsdag uitgegeven verklaring bekendgemaakt. Bij de opstand kwamen 111gedetineerden om het leven.

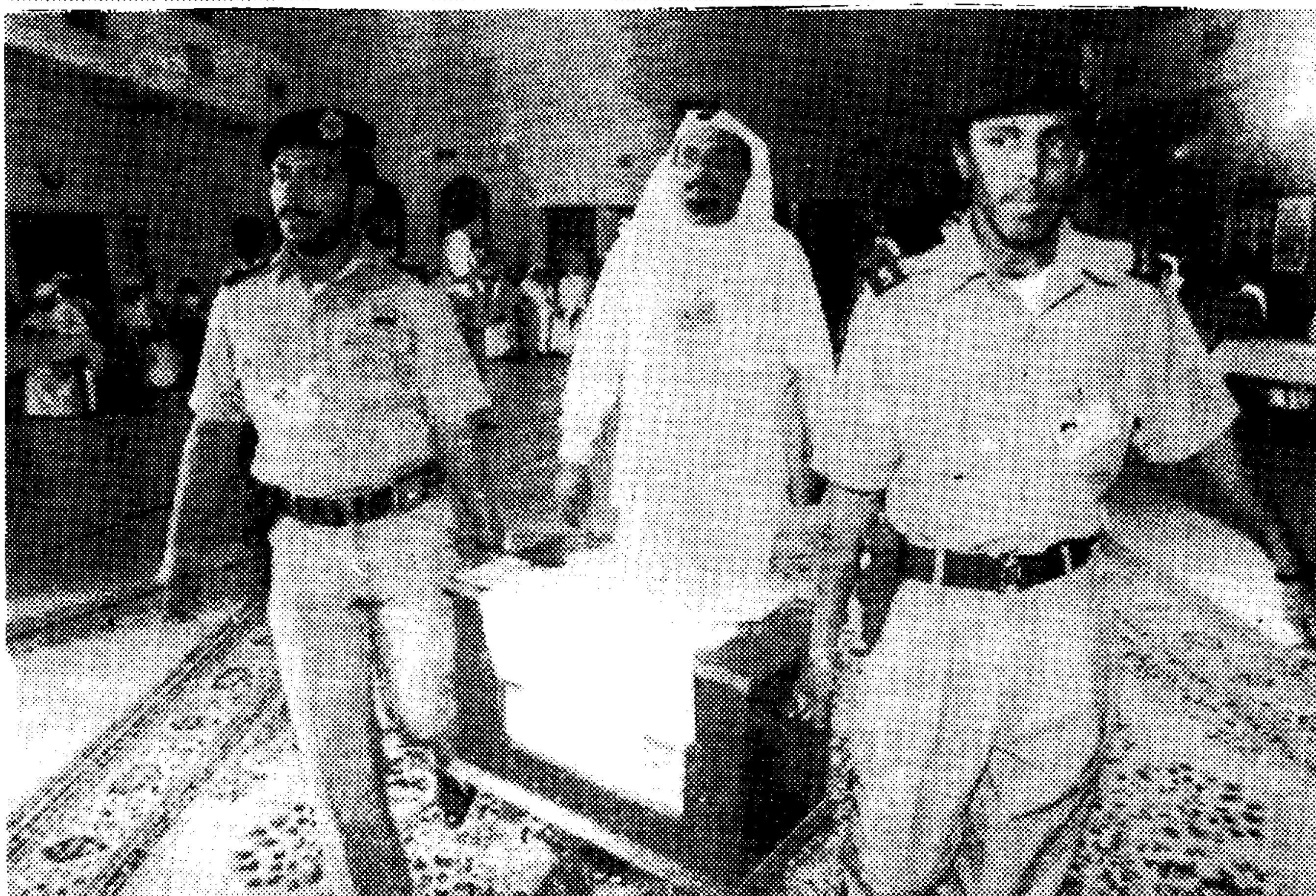
De gouverneur van de staat Sao Paulo, Luiz Antonio Fleury, maakte eerder deze week bekend dat de burgerlijke en militaire politie van de deelstaat en de militaire justitiële autoriteiten een onderzoek zullen instellen, maar Amnesty vindt dat onvoldoende. Voorgaande onderzoeken wat betreft de schendingen van de mensenrechten in Brazilië waren niet effectief, concludeert de organisatie. "Een onafhankelijk onderzoek is belangrijk als we dergelijke misstanden in de toekomst willen voorkomen."

De autoriteiten van Sao Paulo verklaarden aanvankelijk dat de opstand het gevolg was van een machtsstrijd tussen twee bendes, waarbij de gevangenen elkaar met zelfgemaakte messen en knuppels te lijf gingen. Maar Amnesty International concludeert, op grond van rapporten die de organisatie heeft ontvangen, dat gevangenen ontkenden in het bezit te zijn geweest van wapens. Gedetineerden zouden ook niet op de politie hebben geschoten en geen enkele gevangene zou door geweerkogels om het leven gekomen zijn.

Volgens gedetineerden zou de politie met machinegeweren op hen hebben geschoten en werden sommige van hen buitenrechtelijk geëxecuteerd nadat ze zich in hun cel hadden opgesloten.

Gouverneur Fleury heeft overigens de directeur van de gevangenis en enkele politiefunctionarissen geschorst. Het commerciële televisiestation Globo meldde dat vertegenwoordigers van de Amerikaanse mensenrechtenorganisatie Human Rights Watch op korte termijn Sao Paulo bezoeken en toestemming zullen vragen om een uitgebreid onderzoek te kunnen verrichten.

Stemmen achter de rug in Kuwayt

■ *KUWAYTSTAD - Het stembusfeest in Kuwayt zit er op. Politieagenten dragen onder toezicht een der stembussen weg. De oppositie schijnt aan het langste eind getrokken te hebben bij de eerste verkiezingen na de Golf-oorlog.*

(AFP-satellietfoto)

Kamerleden naar Amsterdamse crisiscentrum

DEN HAAG - De Kamerleden die zich bezighouden met rampenbestrijding, brengen donderdag een werkbezoek aan het getroffen gebied in de Amsterdamse Bijlmermeer.

Dat is dinsdag besloten tijdens een procedurevergadering van de Vaste Kamercommissies voor Binnenlandse zaken en Verkeer en waterstaat. Volgens voorzitter Van der Burg (CDA) van de Kamercommissie voor Binnenlandse zaken wordt het een "sober werkbezoek, dat tevens bedoeld is om de grote betrokkenheid en het medeleven met de slachtoffers en de hulpverleners tot uitdrukking te brengen".

De Kamerleden zullen donderdag om elf uur worden ontvangen in het crisiscentrum in het Amsterdamse stadhuis. Zij worden dan geïnformeerd over de ramp en de hulpverlening. Of de Kamerleden ook de Bijlmer bezoeken zullen zij laten afhangen van de gemeente.

Zwaar beschadigd, misschien niet bruikbaar

Eén van twee zwarte El Al-dozen gevonden

AMSTERDAM - Bergers hebben woensdag rond het middaguur een deel van de zogenoemde zwarte doos van de verongelukte El Al-Boeing gevonden in de berg puin tussen de flats Groeneveen en Kruitberg. Het gaat om de *flight datarecorder*. De *cockpit voice recorder* is niet aangetroffen.

Volgens een woordvoerder van het onderzoeksteam is de *flight datarecorder*, die de stand van de cockpitinstrumenten gedurende het laatste half uur voor de crash heeft vastgelegd, zeer zwaar beschadigd. Het onderzoeksteam vreest dat de recorder voor een groot gedeelte onbruikbaar is. Het instrument wordt op dit moment overgebracht naar de Accident Investigation Board in Farnborough (Groot-Brittannië).

De bergers in het rampgebied hadden woensdag rond het middaguur de stoffelijke resten van dertig slachtoffers gevonden.

Bloemen leggen bij flats en samenkomst in RAI-gebouw:

Rouwplechtigheid zondag voor slachtoffers ramp

AMSTERDAM - De rouwplechtigheid die zondag ter nagedachtenis aan de slachtoffers van de vliegramp in de Bijlmermeer wordt gehouden, zal bestaan uit twee delen.

Het eerste deel wordt een sobere bijeenkomst die waarschijnlijk wordt gehouden rond de getroffen flats Groeneveen en Kruitberg. Mensen krijgen daar de gelegenheid bloemen te leggen. Het tweede deel vindt plaats in de RAI. Het precieze tijdstip wordt vrijdag bekendgemaakt.

Woordvoerder J. Simmons van het dinsdagavond opgerichte comite "Rouwplechtigheid vliegramp Bijlmermeer" heeft dat meegedeeld. Het comite wordt onder meer gevormd door Surinaamse, Antilliaanse, Arubaanse en Ghanese organisaties, Moskee Taibah, de vijf adviesraden voor minderhedenbeleid van de gemeente Amsterdam, instellingen voor Chinezen, Pakistanen, vluchtelingen, de stedelijke Marokkaanse raad en de contactraad kerken.

Op de Nederlandse Antillen en Aruba zullen zondag ook herdenkingsbijeenkomsten worden gehouden.

Gorbatsjov ondervraagd

■ *MOSKOU - Ex-president Michail Gorbatsjov heeft buiten zijn kantoor in Moskou aan de pers duidelijk proberen te maken wat zijn opvatting is over het proces dat bij het Grondwettelijke hof aan de gang is om de Communistische partij buiten de wet te stellen. Dit hof wil Gorbatsjov als getuige horen die daar echter niets voor voelt omdat hij deze rechtszaak als een politiek spel beschouwt.*

(AFP-satellietfoto)

President Peru:

Guzman krijgt levenslang

LIMA - Rechters "zonder gezicht" zullen Abimael Guzman vandaag (woensdag) in Peru veroordelen tot levenslange gevangenisstraf. Dat heeft president Alberto Fujimori dinsdagavond gezegd.

De anonieme rechters zullen woensdag achter gesloten deuren hun oordeel vellen over Guzman, de leider van de Peruaanse guerrillabeweging Sendero Luminoso. De advocaat van Guzman heeft het proces omschreven als "een volledige farce". De leider en oprichter van het gevreesde Sendero-front werd op 12 september gearresteerd. Uit militaire bronnen is vernomen dat de rechters Guzman schuldig hebben bevonden aan verraad en hem verantwoordelijk achten voor de 25.000 doden die zijn gevallen bij de twaalf jaar oude guerrilla-oorlog.

Al drie dagen voor Bijlmerramp:

Verzoek van Boeing voor controle ophanging motoren

ZURICH - Drie dagen voor de vliegramp in de Bijlmermeer had Boeing gevraagd om een controle op de bevestiging van de motoren onder de toestellen van het type 747. Dit is dinsdag vernomen op het kantoor van SwissAir.

Een telex van het hoofdkantoor van Boeing in Seattle (in de Amerikaanse staat Washington) kwam op 1 oktober binnen op het kantoor van de Zwitserse maatschappij. SwissAir vliegt met vijf Boeings-747. In de telex wordt verwezen naar het ongeluk in december 1991 bij Taiwan, waarbij een 747-vrachtvliegtuig van de maatschappij China Airlines neerstortte enkele minuten nadat het in Taipeh was opgestegen. Net als het vrachtvliegtuig van El Al, dat zondagavond op de dichtbevolkte Bijlmermeer stortte, had deze machine kort tevoren twee van de vier motoren verloren.

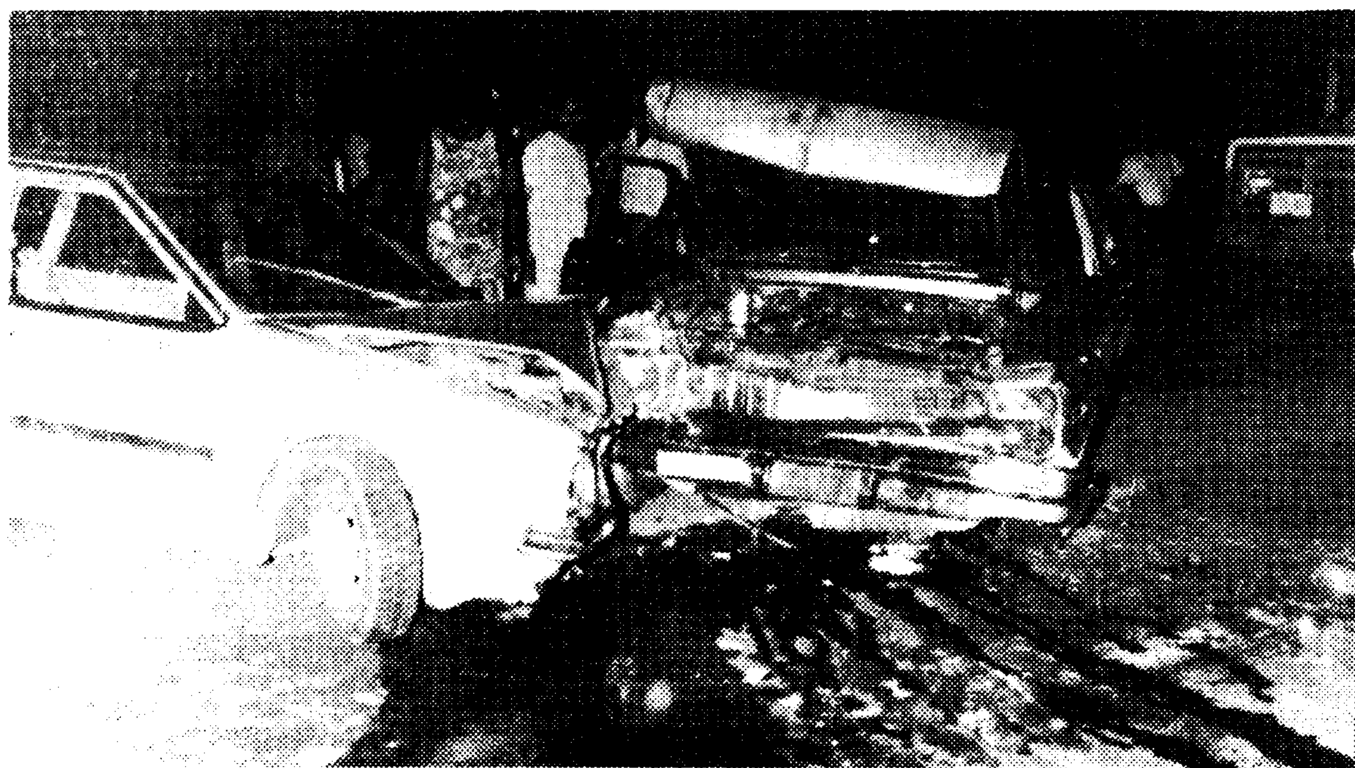
SwissAir heeft direct na het ontvangen van de telex haar toestellen - twee personenvliegtuigen en drie gemengde personen/vrachtvliegtuigen - laten controleren. Hierbij is niets afwijkends geconstateerd. Bij periodiek onderhoud van de toestellen zal men nog nauwkeuriger onderzoek verrichten.

Boy Spencer gewond

Drie auto's botsen op W. Churchillweg

WILLEMSTAD — Een slingerende auto heeft dinsdagavond een ongeluk veroorzaakt op de Winston Churchillweg die drie gewonden eiste. Vakbondsmannen Boy Spencer (CFW) en Richard Phelipa (ABVO) waren betrokken bij de botsing. Spencer werd door onder andere brandweermannen uit zijn benarde positie bevrijd.

Om nog niet duidelijke geworden redenen week de slingerende auto plotseling geheel naar links en raakte op de andere weghelft. Een tegenligger week daarop eveneens uit naar de andere rijstrook. De eerste wagen week echter weer terug naar zijn oorspronkelijke rijbaan, hetgeen een botsing tot gevolg had. Een derde auto raakte eveneens betrokken bij de botsing. De bestuurder van de slingerende auto raakte bekneld en moest uit de wagen worden bevrijd. Een inzittende van de tegenligger raakte gewond aan het hoofd. De bestuurder van de derde auto bezeerde zich aan knie en borst. Allen werden naar de polikliniek gebracht voor behandeling.

■ *Bij de botsing op de Winston Churchillweg raakten drie auto's beschadigd.*

Isla-werknemers vragen zelf ontslag aan

WILLEMSTAD — Afgezien van de 116 personeelsleden die benaderd zijn door de Isla-directie met een verzoek vrijwillig ontslag te nemen, zijn los daarvan verscheidene werknemers naar de bedrijfsleiding toegestapt met een verzoek te mogen vertrekken. Dit hebben een aannemersbedrijf en een woordvoerder van de Isla-directie onafhankelijk van elkaar bevestigd.

Isla-voorlichter Nils de Paula: "Ontslagaanvragers met een bepaald specialisme laten we natuurlijk liever niet zomaar gaan."

Het Isla-verzoek aan het personeel stelt in het vooruitzicht een afkoopsom die hoger ligt dan de gebruikelijke afvloeiingsregelingseisen. Dat zegt De Paula. Het aanbod is alleen geldig voor werknemers die beslissen vóór 1 januari uit dienst te treden.

Nieuw bestuur Kiwanis

WILLEMSTAD — De Kiwanisclub heeft een nieuw bestuur. De installatie vond onlangs plaats tijdens een feestelijke *happening* in het Caribbean Hotel. Bij die gelegenheid was de *governor* van de 28e divisie van het Canadese en Caribisch district aanwezig.

Het nieuwe bestuur ziet er als volgt uit: Marlon der Meer, voorzitter; Johnny Hellmund, vice-voorzitter; Julius der Meer, secretaris; Wilfrido Ernestina, penningmeester en Dave Mourillon, vertrekkende voorzitter. Andere bestuursleden zijn: Jules Ilario, Eithel Vriend, Guillermo Suares, Oswald Suares, Anthony Haile en Rafi Moreno.

Op de bewuste avond heeft de vertrekkende voorzitter een donatie overhandigd aan Ayudo Sosial en Kolegio Paul de Lima.

Nieuw bestuur

WILLEMSTAD — Plataforma Punda heeft een nieuw bestuur. De voorzitter, Otti Augusta, werd met algemene stemmen herkozen. Andere bestuursleden zijn: Henki Gummares, vice-voorzitter; Stanley Palm, secretaris; zuster Ardina van Dijk, tweede secretaris; Silos Salcedo, penningmeester, Milca Wever, tweede penningmeester en Vigilio Hooi, lid.

Men geeft in een persbericht te kennen verlegen te zitten om meer leden. Voor meer informatie kan men terecht bij zuster Ardina (Julianaplein 34 of tel.: 54515) of bij Silos Salcedo (tel.: 612164/612165).

PWFC blijft tegen ontslagplan

Rechter keurt optreden Isla-directie niet af

WILLEMSTAD — De PWFC heeft dinsdag nul op het rekest gekregen van de rechter Ludo Goossens in het kort geding tegen de Isla.

De petroleumwerkersvakbond is mordicus tegen het Isla-afvloeiingsplan voor vrijwillig ontslag van werknemers en beklaagde zich erover dat Isla niet voldoende overlegde met de vakbond over de plannen tot inkrimping van het personeelsbeleid. Rechter Goossens stelde in het vonnis nuchter vast dat uit informatie waarover hij beschikt, blijkt dat de Isla-directie wel degelijk overleg voert met de PWFC. Volgens de magistraat is het overigens het goed recht van een werkgever personeelsleden te benaderen met het verzoek vrijwillig ontslag te overwegen. In dit stadium is geen sprake van gedwongen ontslagen, zo constateerde de rechter.

Isla heeft toegelicht dat onder andere een deel van het personeel zou kunnen afvloeien wegens automatisering van bepaalde bedrijfshandelingen. Dit gegeven is niet tegengesproken door de PWFC.

Het staat vrij aan de vakbond haar leden op de raffinaderij een advies te geven. Die raad is vanochtend nog eens formeel herhaald. De PWFC adviseert werknemers namelijk geen enkel overleg te voeren met de directie over welk ontslagplan dan ook en geen interesse te tonen voor informatiebijeenkomsten.

De vakbond probeert de leden gerust te stellen: een werknemer die weigert vrijwillig ontslag te nemen, hoeft in deze fase vooralsnog niet te vrezen voor gedwongen ontslag. De eigen ongerustheid van de vakbond is echter nog niet geheel weggenomen. De voorzitter van de bond heeft de leden opgeroepen donderdagmiddag bijeen te komen "om een gezonde beslissing te nemen" over wat de bond nu te doen staat.

AGENDA SPORT

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(zwembad)
open van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

PISINA BENNIE LEITO
(Gouverneur Van Slobbeweg z/n, Rif)
open voor publiek-zwemmen (toegang kinderen t/m 14 jaar één gulden en volwassenen twee gulden): vrijdag van 20.00-22.30 uur; zaterdag van 14.00-17.00/20.00-22.00 uur en zondag van 12.00-17.00 uur.

BOWLEN
(Damacor Bowling Club, Chuchubiweg)
openingstijden: maandag t/m donderdag van 17.00-02.00 uur; vrijdag en zaterdag van 16.00 uur tot na 02.00 uur; zondag vanaf 13.00 uur.

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Rust & Burgh)
iedere maandagavond om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

SCHAAKVERENIGING JANWE
(Sentro di Bario Janwé)
elke zaterdag van 09.00-13.00 uur schaakles en -training voor de jeugd vanaf 7 tot 23 jaar.

VOETBAL
(Federashon Futbol Kòrsou)
eerste divisie
semifinale
20.20 uur Jong Colombia vs Jong Holland - Stadion Dr. Antoine Maduro.

TENNIS
(Team Tennis)
vanaf 18.00 uur vervolg competitie - banen Sport & Country Club Sta. Catharina.

****

DONDERDAG
SPORTPARK MARIE PAMPOEN
17.00-19.00 uur jeu de boules.

****

AGENDA BONAIRE

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag van 08.00-12.00 uur; zondag gesloten.

OPENBARE BIBLIOTHEEK (**openingstijden** voor het publiek) maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-20.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur.
(**openingstijden** voor lezers) woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t/m vrijdag aantekende stukken om 15.30 uur; gewone stukken om 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Lions: informatie H. van Bommel, tel.: 8686.
Rotary: woensdag 12.00 uur - Restaurant Beefeater.

GALERIA DI ARTE BONAIRE (Kaya Grandi 70): openingstijden: maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag van 08.00-12.00 uur.

POLITIECLUB (Weg naar Willemstoren): open op vrijdag van 20.00-24.00 uur; zaterdag van 12.00-24.00 uur.

LVV: **openingstijden Slachthuis** i.v.m. afwezigheid van de keurmeester zal tot nader order uitsluitend op donderdagen en vrijdagen geslacht en gekeurd worden.

STICHTING DIERENASIEL BONAIRE (Bonaire Animal Shelter Foundation, Lagunweg 26. Tel.: 8080): **openingstijden** maandag t/m zaterdag van 08.00-12.00/15.00-17.00 uur.

****

SLACHTEN(BEZORGING)
Shon Ma Carolina, Bld. J. Abraham 15, tel.: 8204 (na 18.00 uur tel.: 8342).

****

Toerisme groeit met 15 procent in acht maanden

KRALENDIJK — In vergelijking met het voorgaande jaar heeft Bonaire van januari tot en met augustus bijna vijfduizend bezoekers meer ontvangen. Het totaal in augustus 1991was 33.472, terwijl aan het eind van dezezelfde maand dit jaar een totaal van 38.455 personen op het eiland aankwamen (+14.89%). Het meest opvallend was de stijging van het aantal Duitsers. Ruim 50.50 procent (in 1991: 646) en in de eerste acht maanden van 1992: 1424).

In feite was er over de eerste acht maanden van 1992 op alle fronten een stijging te zien. Slechts de Argentijnen en de verzameling 'de rest van de wereld' bleken percentueel achteruit gegaan te zijn. Ook het toerisme uit de VS heeft zich weer enigszins hersteld, hoewel het verkiezingsjaar toch een negatieve rol blijft spelen (1991: 14.495, 1992: 15.271, +5.35%). Ook Canada toont enige verbetering met vorig jaar (727; 932; 28,20%).

Ongetwijfeld zullen de Nederlandse toeristen percentagegewijs toch het hoogst gaan scoren aan het eind van dit jaar. Over acht maanden is dat al duidelijk te zien. Kwamen er in 1991 7.882 toeristen, dan is er een duidelijke stijging van 27,63% te zien. want in 1992 waren het er 10.060.

Ook de Zuidamerikaanse landen blijven opvallend trouw aan Bonaire. Venezuela (3.287; 3.966, 20.66%), Brazilië (674; 738, 9.50%) en Colombia (225, 293, 30,22%). Het Caribisch gebied houdt ook het pad warm. In de eerste acht maanden van 1991 kwamen 2.748 het eiland binnen. In de vergelijkbare tijd van 1992 waren dat er 3.286, dus een stijging van 19,58%.

De statistieken van de Tourism Corporation Bonaire (TCB) maken een onderscheid tussen de toeristen in het algemeen en de specifieke duiktoeristen. Het blijkt dat van januari tot en met augustus 1991 een totaal van 11.576 toeristen uitsluitend kwamen duiken. Dat was 34,58 procent van het totaal aantal toeristen. Voor de eerste acht maanden van 1992, blijkt dat er een lichte achteruitgang is in het duiktoerisme. Van de 38.455 binnenkomende toeristen waren 12.576 duikers (32.70%). Dat is aan duikers wel iets meer dan in 1991, maar percentagegewijs toch een lichte achteruitgang van 5,44%.

Cruisepassagiers waren er in de eerste acht maanden van dit jaar beduidend meer. Er kwamen 16.017 passagiers en dat is 80.03 procent meer dan over dezelfde periode van 1991. Toen kwamen er namelijk maar 8.897.

Onbekende Italiaanse soldaat geëerd

■ *ROME - President Carlos Menem van Argentinië liet een krans leggen bij het Italiaanse monument voor de onbekende soldaat in Rome. Menem is op een vierdaags staatsbezoek in Italië. (AFP-satellietfoto)*

In Saudi-Arabië doodstraf voor drugssmokkel

ABU DHABY - Saudi-Arabie heeft de afgelopen vijf jaar meer dan 38 mensen geexecuteerd die wegens drugssmokkel waren veroordeeld.

Dat heeft een hoge Saudische functionaris dinsdag in Abu Dhaby verklaard. Brigade-generaal Mohammad Al-Maliki, het hoofd van de narcotiabrigade in de Saudische stad Jeddah, zei dat de geexecuteerden verschillende nationaliteiten hadden.

Norwin Lau wint stimulanstoernooi

KRALENDIJK — Het damtoernooi, dat afgelopen week werd georganiseerd als voorbereiding op de damcompetitie, is gewonnen door Norwin Lau. In het veld van acht deelnemers liet Lau ook de ex-Bonaireaanse kampioen Serapio Pop achter zich. Norwin Lau werd ongeslagen kampioen.

Pop eindigde op de tweede plaats, vier punten achter Norwin Lau. Serapio behaalde in totaal tien punten en eindigde ex aequo met Stanley Santaris en Eddie Campos. Op de vijfde plaats eindigde Ricardo Ongolosono met zes punten. Charley Regalis bezette de zesde plaats met vier punten en Edward Ridderestraat de zevende plaats met twee punten. Michael Pop werd vlaggedrager met nul punten.

Voetbaltoernooi belasting-inspectie sportief gebeuren

■ *Het voetbaltoernooi was een initiatief van de employees van de Inspectie der Belastingen. Op de foto het drietal dat verantwoordelijk was voor de organisatie. Vanaf links Ben Scholten, Chela Evertsz en Jan van der List.*

KRALENDIJK — De organisatoren van het op zondag gehouden voetbaltoernooi van de Inspectie der Belastingen, Chela Evertsz, Jan van der List en Ben Scholten, zijn uitermate tevreden over het sportieve verloop van het toernooi. Als inspectiemedewerkers hadden zij natuurlijk graag gezien dat één van de twee bekers mee kon worden genomen naar de Inspectie.

Sportief gezien echter gebeurde hetgeen volkomen terecht was, namelijk dat de twee beste teams wonnen. Het team van de ATM wist in een boeiende finale beslag te leggen op de eerste plaats. Het team van boorbedrijf Obertus moest genoegen nemen met de tweede plaats.

Aanvankelijk dreigde de organisatie in grote problemen te komen doordat de teams van Gunlys blokkenfabiek, de Akzo en de Gevangenis niet kwamen opdagen. Wellicht zijn de, gelukkig nog steeds lage, criminaliteitscijfers van Bonaire verantwoordelijk voor het wegblijven van het Gevangenisteam. Na ampel beraad kon echter voor de overige teams toch nog een aantrekkelijk programma worden samengesteld met kruisfinales voor de beste vier teams.

De eerste kruisfinale werd gespeeld tussen het team van de Inspectie en het boorbedrijf. Mede door het missen van een strafschop door een van de spelers van de Inspectie (die overigens niet met naam genoemd wil worden) won Boorbedrijf Obertus. De tweede kruisfinale werd in het voordeel beslist van ATM. Deze tweede finalist wist, zoals al eerder vermeld, vervolgens de hoofdprijs in de wacht te slepen. Al met al een geslaagd toernooi en de organisatoren overwegen om van dit sportieve gebeuren een jaarlijks terugkerende traditie te maken.

Rode Kruis: nummer hulp aan slachtoffers

DEN HAAG - Het Rode Kruis heeft gironummer 60100 geopend voor de slachtoffers en nabestaanden van de vliegtuigramp in de Bijlmer.

Dat is dinsdagmiddag door een woordvoerder van het hoofdkantoor in Den Haag meegedeeld. In Leeuwarden waren studenten van de Thorbecke academie dinsdagochtend al begonnen met een solidariteitsactie 'Leeuwarden helpt de Bijlmer', waarbij het Friese bedrijfsleven geld kan storten op giro 3930. Het Rode Kruis is blij met het particulier initiatief, maar wil verwarring voorkomen. "Er zullen een heleboel mensen die niet verzekerd zijn, tussen de wal en het schip raken en dan is alle geld welkom", aldus de zegsman van het Rode Kruis.

LVV-caterpillar beschikbaar

KRALENDIJK — Knoekeigenaars in Rincon die gebruik willen maken van de *caterpillar* van de LVV om hun terrein schoon te maken, een dam aan te leggen of hun knoek te ploegen, kunnen nu aanvrage doen in Rincon. Dat bespaart een rit naar het zeventien kilometer verderop gelegen Kralendijk. Daarvoor moeten zij zich vervoegen bij het Hulpbestuurskantoor. Een dienstverlening van de dienst Landbouw, Veeteelt en Visserij, aldus het hoofd ing. Edward Berben.

Een gedeelte van de huur van de landbouwwerktuigen wordt door de overheid betaald. En dat is belangrijk, want nu het weer regentijd is, is het nodig het werk aan de dammen en de knoek te verrichten. In het verleden was het de gewoonte dat elke knoekeigenaar eerst bij de LVV langs ging en dat bij Fomag de huur moest gaan betalen. Dat kan nu in één gang worden gedaan.

Voor het gebruik van de caterpillar D-4 wordt een bedrag van 68 gulden per uur berekend. De knoekeigenaar betaalt daarvan echter maar de helft. Voor de D-6 wordt 55 gulden in rekening gebracht. De overheid betaalt daarvan 41 gulden en de rest is voor de huurder.

Regattaloop Comcabon

KRALENDIJK — Op zondag 11 oktober zal de Comcabon de traditionele Regattaloop organiseren. Gestart wordt om zes uur 's middags op het parkeerterrein van het voetbalstation. Via Sabana en Nikiboko Zuid loopt de route naar het Sunset Beach Hotel waar de finish is.

Zoals elk jaar wordt de Regattaloop gesponsord door het WEB n.v. De afstand die wordt afgelegd is vijf kilometer.

Deze Regattaloop is voorlopig de laatste activiteit van de Comcabon. Op 8 november begint het grote werk weer, want dan zal opnieuw de Bonaireaanse triathlon worden georganiseerd.

AMSTELVEEN - De beladingsgraad van de KLM is in september ten opzichte van dezelfde maand van 1991 gedaald van 74 namar 71,9 procent.

Over de eerste zes maanden van het lopende boekjaar (april tot en met september) werd een beladingsgraad genoteerd van 70,7 procent tegen 71,4 procent in dezelfde periode van het voorgaande boekjaar. Het totale vervoer ging in september omhoog met 9 procent van 430,3 miljoen tot 470,1 miljoen tonkilometer en de produktie met 11 procent van 581,2 miljoen tot 653,8 miljoen tonkilometer. In de voorbije zes maanden steeg het totale vervoer met 12 procent van 2500,7 miljoen naar 2790,3 miljoen tonkilometer en de produktie met 13 procent van 3501,1 miljoen naar 3946,5 miljoen tonkilometer.

Flamingo tv in de lucht

KRALENDIJK — Dinsdag kan gezien worden als een historische dag in de televisiegeschiedenis van Bonaire. Die geschiedenis is nog maar zeer summier, aangezien het eiland voor de komst van de kabeltelevisie was aangewezen op een *relay*-zender in Rincon die het beeld van de Antilliaanse Televisie Maatschappij (ATM) versterkte en over Bonaire uitstraalde. Atmosferische en technische storingen voorkwamen in vele gevallen een aanvaardbaar beeld.

Een van de redenen waarom op Bonaire de verkoop van video-apparatuur en de opening van videoverhuurbedrijven een enorme vlucht nam. De komst van het kabeltelevisiebedrijf Flamingo TV werd met enorme enthousiasme begroet. Bonaire, jarenlang verstoken van televisie, kon nu uit twaalf tot vijftien verschillende televisiestations kiezen. De beide directieleden van Flamingo TV, beloofden echter nog meer. Kanaal 11 zou het eigen lokale televisiestation worden dat niet alleen te ontvangen was op Bonaire, maar ook op Curaçao en Aruba.

Dat was dinsdagavond het geval. Om even over achten begon Flamingo Broadcasting — eigenaar van een kabeltelevisiestation, een radiobedrijf en een eigen televisiezender — met de eerste uitzending. Het was een uitzending van een baseballwedstrijd. Tijdens de eerste uitzending werd meegedeeld welke programma's er dagelijks uitgezonden zullen gaan worden.

BEKENDMAKING

LB/Bon./no. 5/92

Ingevolge artikel 3 van het "Arbeidsvredebesluit III" (P.B. 1978 no. 243) maakt ondergetekende bekend dat:

a) **de dag van het referendum onder de werknemers van "SPECIAL SECURITY SERVICES N.V.", Kaya Nikiboko Zuid 1, op Bonaire is vastgesteld op: woensdag 21 oktober 1992;**
b) **de plaats van het referendum is te Passangrahan gebouw Plaza Reina Wilhelmina no. 4 te Kralendijk-Bonaire;**
c) **de gelegenheid om te stemmen bestaat van: 08.30 uur (a.m.) tot 15.00 uur (p.m.);**
d) **de vakbond die gerechtigd is om aan dit referendum deel te nemen is de: FEDERASHON BONAIRIANA DI TRABAO (F.E.D.E.B.O.N.);**
e) **slechts de personen vermeld op de bijlage van de brief van ondergetekende gedateerd 22 september 1992 aan betrokken partijen stemgerechtigd zijn en mogen deelnemen aan dit referendum.**

Kralendijk, Bonaire, 7 oktober 1992
De Landsbemiddelaar (plv.) voor Bonaire.

...ernationaal Energiebureau:

...lieverbruik bij OESO ...atste kwartaal hoger

...ONDEN - De wereldvraag naar olie zal in het ...rde kwartaal met ongeveer een procent toenemen, ...uiden de dinsdag gepubliceerde ramingen van het ...Parijs gevestigde Internationale Energiebureau ...A). De 24 industrielanden die zijn verenigd in de ...nisatie voor economische samenwerking en ont...keling (OESO), zullen in de laatste drie maanden ...dit jaar 39,6 miljoen vaten (van 159 liter) per dag ...bruiken, 400.000 vaten meer dan in dezelfde ...iode van het voorgaande jaar.

...olieverbruik van de OESO-landen nam al toe. In het ...de kwartaal verbruikten zij 37,8 miljoen vaten per dag, ...erhalf procent meer dan in hetzelfde kwartaal van 1991. ...groei kwam vooral voor rekening van de Europese ...en. In Europa nam de vraag toe met drie procent tot 13,2 ...joen vaten olie per dag.

In het vierde kwartaal zal vooral Noord-Amerika meer ...verbruiken omdat de economische groei daar vlak voor ...winter iets zal worden versterkt. In de landen die ...heen de Sovjetunie vormden zal het olieverbruik met ...tien procent afnemen tot 6,7 miljoen vaten. Over de ...ele wereld zal het dagelijkse olieverbruik in 1992 ...omen op 67 miljoen vaten, 300.000 vaten meer dan vorig ...r.

De voorraad olie in de industrielanden is met het oog op de ...komende winter betrekkelijk gering, zo meldt het IEA. ...olievoorraad op 1 september bedroeg 321 miljoen ton, 14 ...joen ton minder dan in 1991, en was toen op het laagste ...eau sinds 1985.

...BIRMA is voor het eerst ...ds dertig jaar een particu...re bank geopend, de First ...vate bank. De instelling ...int met een kapitaal van ...a Nf 250 miljoen. In de ...en vijftig had Birma een bloeiende banksector, maar de veertien Birmaanse en tien buitenlandse banken werden in 1962 tijdens socialistische staatsgreep genationaliseerd.

Financieel Nieuws

Handel aarzelt in maand van beurskrach :

Kleine opleving op Damrak

AMSTERDAM - Op de Amsterdamse effectenbeurs hebben de aandelenkoersen zich dinsdag licht hersteld na de forse daling op maandag. De CBS-koersindex algemeen krabbelde met 2,3 punten op tot 192,40. Een dag eerder was de index met 5,8 punten gekelderd.

De kleine opleving tekende zich hoofdzakelijk in de ochtenduren af. De oorzaak lag voor het grootste deel in de hogere koersen van de dollar en het pond. Beide munteenheden hadden maandag opnieuw rake klappen opgelopen. Dinsdag veerde zowel de Amerikaanse als de Britse munteenheid duidelijk op. De dollar noteerde in de ochtenduren bijna drie cent hoger dan het slot op maandag en het pond ruim vier cent.

Ook de stemming op de buitenlandse beurzen deed de koersen in Amsterdam licht stijgen. Maar het herstel in Amsterdam was allerminst overtuigend. Daarvoor waren de winsten te klein.

"De angst van maandag overheerst nog steeds", aldus een handelaar. "Bovendien blijft oktober een sentimentele maand", zo voegde hij daaraan toe, verwijzend naar de beurskrach in oktober 1987 en de kleinere crash in oktober 1989.

ANGST

Die angst bleef de hele dag hangen. Handelaren namen in het begin van de middag een afwachtende houding aan en hielden alle ogen gericht op New York. "In Wall Street wordt 3180 als een breekpunt gezien. Het slot van de Dow Jones op maandag zit daar precies op", aldus een handelaar. Toen na de opening van de Amerikaanse beurs de Dow licht daalde en later nauwelijks herstel toonde, brokkelde bij een groot aantal fondsen in Amsterdam de winst weer iets af. Het 42 punten hogere slot in Londen kon daar niets aan veranderen, ook al omdat herstel in Parijs en Frankfurt uitbleef. De CBS-stemmingsindex die in de loop van de middag een winst van 2 volle punten had gekend, sloot uiteindelijk op 107,7, precies 1,6 punt hoger dan het slot op maandag.

Die trend was bij praktisch alle hoofdfondsen terug te vinden. De internationals boekten zonder uitzondering winst al was die bij geen van de vijf zo groot als het verlies van maandag. AKZO dat maandag een achteruitgang van Nf 7,40 kreeg te slikken, won nu Nf 1,40 op Nf 134,20. Koninklijke olie dat maandag Nf 3,80 terug moest, klom dinsdag met Nf 1,30 naar Nf 142,20 en Unilever noteerde Nf 1,60 hoger op Nf 183,30 na een verlies van Nf 3,60 op maandag. KLM maakte de helft van het verlies goed met een winst van twee kwartjes op Nf 24,80, evenals Philips dat op Nf 22,20 sloot.

De grootste winsten boekten DAF en Fokker. DAF noteerde zes dubbeltjes en vijf procent hoger op Nf 12,60. De vliegtuigbouwer pakte zeventig cent op Nf 18,70. De enige verliezers waren Hoogovens en VNU. De staal- en aluminiumproducent moest wederom inleveren, dit keer zeven dubbeltjes en boekte daarmee voor dit jaar een laagterecord van Nf 35,00. VNU verloor Nf 1,30 op Nf 85,70.

Winnaars op de parallelmarkt waren Docdata dat negentig cent hoger noteerde op Nf 4,70 en Van Melle dat met Nf 1,80 steeg naar Nf 52,30. Ook Weweler beleefde een leuke stijging van Nf 22,70 naar Nf 23,40. Daarentegen moest tapijtfabrikant Van Besouw met een rijksdaalder terug naar precies drie tientjes. Ook Free Record shop ging achteruit, met twintig cent naar Nf 14,30.

De aarzelende handel kwam duidelijk tot uitdrukking in de omzetcijfers. Het bedrag in aandelen bedroeg nog geen Nf 524 miljoen bij een totale omzet van 2,990 miljoen.

Op de optiebeurs herstelden de koersen zich van de achteruitgang een dag eerder. De EOE-index, die maandag op met meer dan 10 punten daalde, klom nu ruim vier punten naar 278,27. Opties op aandelen Philips werden het meest verhandeld. In het electronicaconcern werden 8400 contracten verhandeld.

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN (CENTRALE BANK) GELDIG OP WOENSDAG 7 OKTOBER 1992 EN TOT NADER ORDER:

VALUTA		AANKOOP	VERKOOP AAN PUBLIEK
US DOLLAR	1.77	1.78	1.80
CAN DOLLAR	1.410	1.430	1.450
PND STERLING	3.005	3.060	3.120
NED GLD	110.57	111.29	112.09
ZW FRANCS	142.54	143.26	144.06
FR FRANCS	35.59	36.69	37.39
DUITSE MARK	124.62	125.34	126.14
IT LIRE	1.03	1.33	1.39
AR FLORIN	98.00	100.00	*100.20
			**100.00
JAPANSE YEN	148.25	149.11	149.91
ECU	-.-	243.93	244.73

*VOOR BANKPAPIER
**VOOR OVERBOEKINGEN EN BANKCHEQUES

INGEVOLGE ARTIKEL 12 VAN HET CENTRALE BANK-STATUUT STELT DE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN (CENTRALE BANK) DE KOERSEN VAST VOOR HET DEVIEZENVERKEER:

DISCONTO: 6%
BELENINGSRENTE: 7%

7,125% obl. 1991/1993 koers: 100,35% Eff. rendement 6,50 % Land
7,25 % obl. 1989/1994 koers: 99,52% Eff. rendement 7,50 % Land
8,625% obl. 1990/1995 koers: 102.12% Eff. rendement 7,875% Land
8,50 % obl. 1991/1996 koers: 99,56% Eff. rendement 8,625% Land
8,00 % obl. 1989/1999 koers: 96,14% Eff. rendement 8,75 % Land
8,25 % obl. 1989/2004 koers: 95,47% Eff. rendement 8,875% Land
7,00% obl. 1990/1992 koers: 100,26% Eff. rendement 6,50 % Eiland
8,50 % obl. 1991/1997 koers: 99,54% Eff. rendement 8,625% Eiland
8,625% obl. 1992/1997 koers 100.00% Eff. rendement 8,625% Eiland

---

Het aantal werklozen in ZWITSERLAND is de afgelopen maand met 723 gestegen tot 102.081. Daarmee is de werkloosheid gegroeid van 3,1 tot 3,3 procent van de beroepsbevolking. Deskundigen sluiten niet uit dat de werkloosheid oploopt tot vier procent van de beroepsbevolking.

***

Aviastar, de RUSSISCHE vliegtuigbouwer van onder meer de Antonov 124 en de Toepolev 204, wil de wereldmarkt op en na Boeing en Airbus de grootste vliegtuigbouwer ter wereld worden. De onderneming heeft daarvoor het adviesbureau Price Waterhouse ingeschakeld. Aviastar ontstond vorig jaar november uit Ulyanovsk Aviation Industrial Complex.

***

***

In OOSTENRIJK is het aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking in september met 0,2 procenpunt toegenomen tot vijf procent.

...ollar ook omhoog, lire wat beter, Ierse pond iets lager

...ritse pond herstelt ...ich bij rustige handel

AMSTERDAM - Het ...nd sterling kon zich ...sdag enigszins her...llen van de forse koers...ling van de afgelopen ...ken. Gedurende de vier ...rgaande handelsdagen ...st het pond bijna vijf...en cent prijsgeven. Dins...g kreeg de Britse munt...heid een adempauze ...trok ruim zes cent aan. ...en het slot van de ...el noteerde het pond ...p Amsterdam Nf 2,7550 ...en Nf 2,6930 op ...andag.

...el vertrouwen van beleg...s in de Britse economie en ...t Britse monetaire beleid ...er niet, maar langzaam ...innen hier en daar gelui...n de kop op te steken dat ...t pond "goedkoop" is gewor...n. De koers werd tevens ...hooggeduwd door "short ...ring", transacties van han...ren die eerder ponden op ...ijn hadden verkocht ...der ze al in huis te ...ben. Nu kochten zij ...den om aan hun leve...gsverplichtingen te vol...en. Ook wist het pond te ...fiteren van de wat zwak...re Duitse mark.

LIRE

De Italiaanse lire heeft dins...g behoorlijk onder druk ...taan en bereikte 's och...d in rap tempo een laa...niveau van Nf 1,1580 ...0.000. De lire wist zich ... weer te herstellen en ...de op Nf 1,2320 tegen ...2115 op maandag. De ...nkoers die binnen het ...ropese monetaire stelsel ...S) gold voordat de munt...eid op 16 september ging zweven, luidde Nf 1,3727 per 10.000.

De handel twijfelt er sterk aan of de Italiaanse overheid er in zal slagen de ingrijpende bezuinigingsvoorstellen ten bedrage van 93 biljoen lire (Nf 11,4 miljard) door het parlement te loodsen. Voor 13 3oktober is een vier uur durende nationale staking tegen de kabinetsplannen aangekondigd.

DOLLAR

De dollar wist dinsdag zo'n 3,5 cent in koers te stijgen. In Amsterdam ging de Amerikaanse munteenheid de markt uit op Nf 1,6045 tegen Nf 1,5700 op maandag. Meer en meer raakt de markt ervan overtuigd dat de FED, het Amerikaanse Centralebankenbestuur, niet meer tot renteverlaging zal overgaan voor de Amerikaanse presidentsverkiezingen op 3 november. Daar werd heftig op gespeculeerd, omdat de Amerikaanse economie maar blijft kwakkelen.

De dollar noteerde in New York tegen het einde van de handel Nf 1,6075 tegen Nf 1,5980 op de voorgaande dag.

Het Ierse pond en de Spaanse peseta waren dinsdag iets zwakker. Per 100 op Nf 1,5740 tegen Nf 1,5845 de dag ervoor. De Ierse "punt" sloot op Nf 2,9525, niet ver van de bodemkoers van Nf 2,9510. Maandag eindigde de Ierse munteenheid op Nf 2,9535.

De effectenbeurzen in Europa toonden zich dinsdag iets minder zwak. Londen deed het met een 42,1 punten hogere FTSE-index van honderd toonaangevende fondsen zelfs heel aardig, maar had ook iets goed te maken. Maandag kelderde de index nog 103,4 punten. In Frankfurt zakte de DAX-index echter opnieuw en wel 4,1 punten tot 1.420,30, tevens het laagste punt dit jaar. Maandag verloor de DAX al 3,6 procent. De CAC-40-index op de effectenbeurs van Parijs steeg 1,47 punt tot 1.612,51. De voorgaande dag zakte de CAC 4,3 procent.

Na hectische maandagmorgen

Dow Jones dinsdag bijna ongewijzigd

NEW YORK - De aandelenkoersen op de effectenbeurs van New York zijn dinsdag per saldo bijna onveranderd gesloten. De Dow Jones-index van dertig toonaangevende fondsen eindigde 0,81 punt lager op 3.178,19. De omzet was behoorlijk en kwam uit op een totaal van 185 miljoen tegen 288 miljoen van de voorgaande dag.

Na de hectische stemming van maandag, toen de Dow Jones 's morgens ongeveer 104 punten onder het slot van de voorgaande handelsdag dook, was de stemming dinsdag duidelijk rustiger. De index bewoog zich de gehele dag in een bandbreedte van zo'n 35 punten rond het slotniveau van maandag.

Eerst ging de index nog zo'n elf punten omhoog wegens de in de markt levende hoop dat de Amerikaanse rente zou worden verlaagd. Daar is de afgelopen weken druk op gespeculeerd. Die hoop ebde echter weg en daarop zakte de index weg. Dat werd nog eens versterkt door winstnemingen.

Beleggers, groot en klein, zijn momenteel voorzichtig. De scherpe koersdaling die zich maandag even aandiende, riep de beurscrises van 1987 en 1989 - beide ook in oktober - in herinnering.

Gevolg eenwording Europa; zware klap voor Latijns Amerika

Noordelijke EG-landen beducht voor ingreep in import bananen

LUXEMBURG - De Europese commissie heeft het dinsdag zwaar te verduren gehad vanwege haar voorstel voor een gemeenschappelijke bananenpolitiek. De BENELUX-landen, Duitsland en Denemarken veroordelen de plannen om vanaf volgend jaar de bananeninvoer te beperken tot een hoeveelheid van twee miljoen ton en daarop een importheffing van twintig procent te heffen.

Voor alles wat daarboven wordt geïmporteerd zullen bananenimporteurs garanties moeten geven dat zij een gelijkwaardige hoeveelheid bananen betrekken uit de ACP-landen (Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan) en gebieden zoals de Canarische eilanden, Madeira en Guadeloupe. De EG-ministers van Buitenlandse handel, voor Nederland was dat staatssecretaris Yvonne van Rooy, bespraken dinsdag voor het eerst het commissievoorstel. De collega's van Landbouw zullen dat binnenkort ook doen.

VRAAGTEKENS

Volgens mevrouw Van Rooy zetten de noordelijke lidstaten vraagtekens bij zo'n "dirigistische aanpak" van de bananenhandel en de "fraudebestendigheid" van het voorstel. Zij willen ook een "GATT-conforme" regeling. Daarmee doelen zij op het lopende wereldhandelsoverleg waar wordt gesproken over (geleidelijke) afschaffing van importbeperkende maatregelen zoals een quotasysteem.

Zij wees erop dat het commissievoorstel vooral in Duitsland gevoelig ligt. De Duitsers zijn de grootste bananenliefhebbers in de EG. Zij consumeren jaarlijks 1,3 miljoen ton, die nu nog heffingvrij worden ingevoerd uit met name Latijns-Amerika (de zogenoemde dollarbananen). De te verwachten prijsverhoging als gevolg van de voorgestelde heffing van twintig procent zal volgens mevrouw Van Rooy voor hen moeilijk te verteren zijn.

BELOFTE

Het totale EG-verbruik van bananen ligt op 3,6 miljoen ton. De meeste daarvan, een hoeveelheid van 2,3 miljoen ton, zijn dollarbananen waarop (behalve in Duitsland) een importheffing ligt. De andere importbananen uit de ACP-landen en bij voorbeeld Madeira en de Canarische eilanden (waar zo'n 35.000 mensen afhankelijk zijn van de bananenteelt) zijn vrijgesteld van zo'n heffing.

Het twee maanden oude voorstel van de Commissie houdt verband met de afschaffing van de binnengrenzen in de EG vanaf 1 januari. De Gemeenschap heeft de ACP-landen beloofd dat de interne markt geen schadelijke gevolgen voor hen zal hebben. Die vrezen echter dat de goedkoper geproduceerde dollarbananen de concurrentie uit de markt zal drukken als de grenzen straks open gaan.

***

OLYMPIA + YORK U.S. Holdings, de VS-dochteronderneming van het in surseance van betaling verkerende Canadese onroerend-goedconcern Olympia + York, heeft zijn crediteuren voor vijf jaar uitstel gevraagd van aflossing op een schuld van 5,7 miljard dollar. De Amerikaanse en Britse activiteiten van O + Y vallen niet onder de surseance, die in mei aan O + Y is verleend. Wel is het Britse Canary Wharf-project onder toezicht van de rechter gesteld.

MENSEN

Een model in Milaan toont de mode uit de Moschino-collectie voor volgend voorjaar en zomer. De beeltenis van Mona Lisa versiert de kledij voor 1993.

'Sex' van Madonna omstreden

Madonna

Nadat de Franse douane in Le Havre maandag beslag legde op 25 duizend Franstalige exemplaren van **Madonna's boek** *Sex*, heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken besloten de het boek toch in Frankrijk verkocht mag worden. Eerst werd het boek verworpen wegens het pornografische karakter van de uitgave.

Ook in de Verenigde Staten, waar het bewuste boek op vijf verschillende plaatsen is gedrukt en gebonden, heeft *Sex* veel stof doen opwaaien.

Madonna wil haar boek op 21 oktober over de hele wereld lanceren. De 34-jarige zangeres zal in de loop van oktober eveneens een album uitbrengen onder de naam *Erotica*.

Zwarte taxi-chauffeur krijgt de schuld

Het dagblad *The Guardian* kreeg flinke kritiek toen er in een bericht over verkrachting werd vermeld dat de dader een 'zwarte taxi-chauffeur' was. In een ingezonden brief schreef een lezer: "Het melden van de kleur in combinatie met misdaad is iets dat ik verwacht van pulpbladen, niet van een kwaliteitskrant".

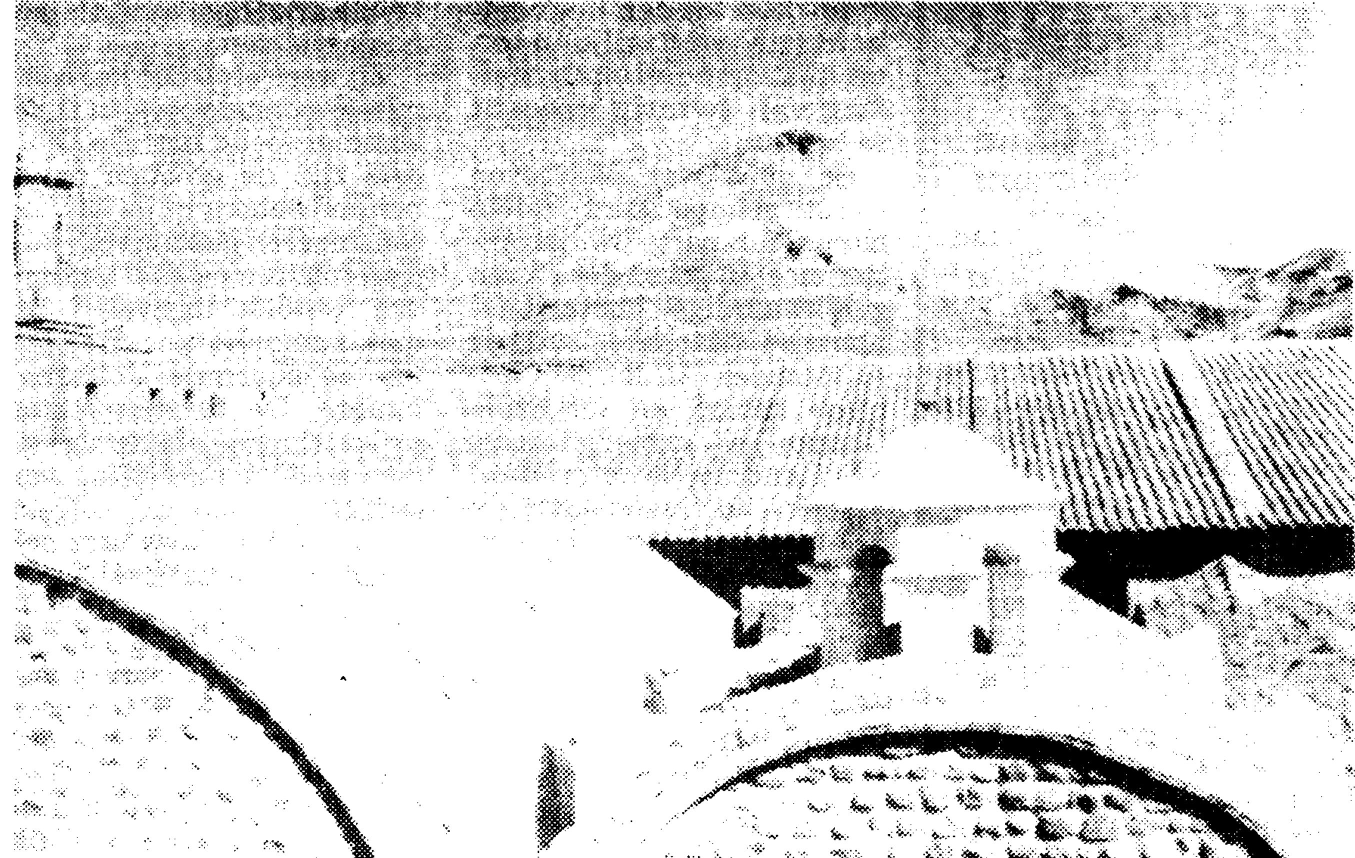
Het antwoord van de hoofdredacteur: Bij het melden van de 'zwarte taxi-chauffeur' werd gerefereerd aan de kleur van de taxi, niet aan de kleur van de chauffeur.

Het onderscheid tussen de 'black cab' en de 'mini cab' werd gemaakt omdat vrouwen geloven dat ze veiliger zijn in de zwarte taxi. Van chauffeurs van de 'black cab' wordt vereist dat ze geen straflijst hebben.

London black cab

Slechts een paar uur voor aanvang van zijn langverwacht concert in Istanbul (Turkije) moest Michael Jackson zonder stem terug keren naar Londen om te herstellen van een verkoudheid.

Een uitzicht op de 'Rijke Berg' (Cerro Rico) te Potosi, Bolivia vanuit de vensters van een bankgebouw. Hier werden voor de eerste maal in Amerika zilveren munten geslagen. Het zilver werd gewonnen uit de tegenoverliggende berg die nog altijd rijk is aan mineralen. Nog steeds wordt de Cerro Rico geëxploiteerd voor het winnen van zilver.

Nederlander pakt wereldtitel monopoly

De Nederlander Joost van Orten is dinsdag winnaar geworden van het negende **wereldkampioenschap Monopoly**. De 34-jarige bankier liet in een anderhalf uur durende finaleronde de vorige wereldkampioen (een Japanner), en de deelnemers uit Canada, Italië en Finland achter zich, zo deelde de wedstrijdorganisatie mee.

Van Orten streek met zijn overwinning een prijzenbedrag van 15.140 dollar (ruim 24.000 gulden) op. Dat is precies het bedrag aan speelgoedgeld dat in een Monopolyspel zit.

Monopoly werd in 1935 in de Verenigde Staten voor het eerst op de markt gebracht. Sinds 1973 zijn acht wereldkampioenschappen in het familiespel georganiseerd. Dit jaar namen voor het eerst deelnemers uit de voormalige Oostbloklanden deel.

Sinead scheurt prent van de paus in stukken

De Ierse zangeres **Sinead o'Connor** heeft dit weekeinde tijdens een goedbekeken live-optreden op de Amerikaanse televisie een foto van paus Johannes Paulus II verscheurd. "Wij geloven dat het goede het slechte overwint", zo leidde de zangeres haar anti-katholieke daad in.

Ondanks het late uur werd de omroepmaatschappij NBC, die het programma in de nacht van zaterdag op zondag uitzond, onmiddellijk overspoeld met telefoontjes. O'Connor had de NBC niet voor haar optreden op de hoogte gesteld van haar plan om de foto van de paus te verscheuren.

De Ierse zangeres, die in het verleden al meermalen in het openbaar de rooms-katholieke kerk en haar opvattingen heeft aangevallen, werd vorig jaar het mikpunt van een groot schandaal, omdat ze weigerde het Amerikaanse volkslied te laten spelen aan het begin van een van haar concerten in New Jersey.

Sinead O'Connor

Aap, noot, Mies

Met steun van de Europese vereniging van dierentuinen EAZA gaat de Nederlandse stichting *Kijk op krabbels* een vergelijkend, wetenschappelijk onderzoek doen naar de krabbels die mensapen in verschillende landen hebben gemaakt. Tot nu toe is er nog geen systematische studie verricht naar de creatieve prestaties van primaten, zoals chimpansees, gorilla's en orang oetans.

De 'werkstukken' van de apen in de diverse Europese dierentuinen zullen worden verzameld en bestudeerd. De stichting gaat allerlei aspecten van de creatieve uitingen van de dieren, zoals hun methoden, concentratie en ontwikkeling tijdens het krabbelen, bekijken.

De resultaten van experimenten in Europa in het verleden, zijn voor een groot deel verloren gegaan. Dit komt, doordat veel van de creatieve uitingen van de dieren als 'apenkunst' werd verkocht of als curiositeit of ter vermaak op exposities werd getoond.

Het onderzoek wordt verricht met het oog op de creatieve ontwikkeling van het jonge kind, voorzover deze zich manifesteert in tekenen schilderwerk.

Clean de bajes in, verslaafd naar buiten

Het komt voor dat gevan**genen** tijdens hun detentie verslaafd raken, terwijl ze clean de gevangenis in gingen. Meestal omdat ze "erbij willen horen".

In het artikel *Clean de bajes in, verslaafd naar buiten* (van Erik van der Maal) wordt dit bevestigd door voorzitter C. M. Boeij van de gevangenis-directeuren.

Volgens Boeij, zelf directeur van twee gevangenissen, komt het inderdaad voor. De niet-gebruikers volgen de gebruikers in hun gewoontes. Boeij meent dat het echter nooit om grote aantallen kan gaan. Drugs zijn volgens Boeij nooit in erg grote hoeveelheden in de gevangenissen verkrijgbaar. Bovendien moeten de gedetineerden er "behoorlijk kapitaalkrachtig" voor zijn.

In 'zijn' gevangenis *De Schutterswei* in Alkmaar zitten bijvoorbeeld veel illegalen. "Die zijn zo arm als kerkratten."

Madonna in de modestad Milaan, gekiekt wanneer ze met onbekenden discotheek 'Le Cinema' binnengaat. Er werd een diner gehouden ter ere van haar. De megaster verscheen deze week op het plankier van ... modeshow in Milaan. ... de teenagers een verras... maar niet voor de m... ontwerpers. Giogrio Arm... zei dat hij zich professio... voelde aangetast, toen zij ... podium betrad.

Geit op het menu

Door de droogte gedwongen hebben bavianen in Zimbabwe **geiten** aan hun menu toegevoegd. "Het is een nieuw fenomeen", aldus de voorzitter van de districtsraad van Zaka, Callisto Watadza. "Geiten en bavianen leven normaal vreedzaam samen, maar de droogte heeft alles veranderd".

De uitgehongerde bavianen vallen kuddes geiten aan en eten hun slachtoffers vrijwel geheel op. Op deze manier zouden al driehonderd geiten in het Zaka-district, in de provincie Masvingo, aan hun einde zijn gekomen.

Gewoonlijk voeden de ... zich met vruchten, gras, ... tels, bladeren, insekten, ... kleine reptielen, maar ... de vreselijke droogte in ... delijk Afrika is er voor ... bavianen vrijwel niets ... te vinden.

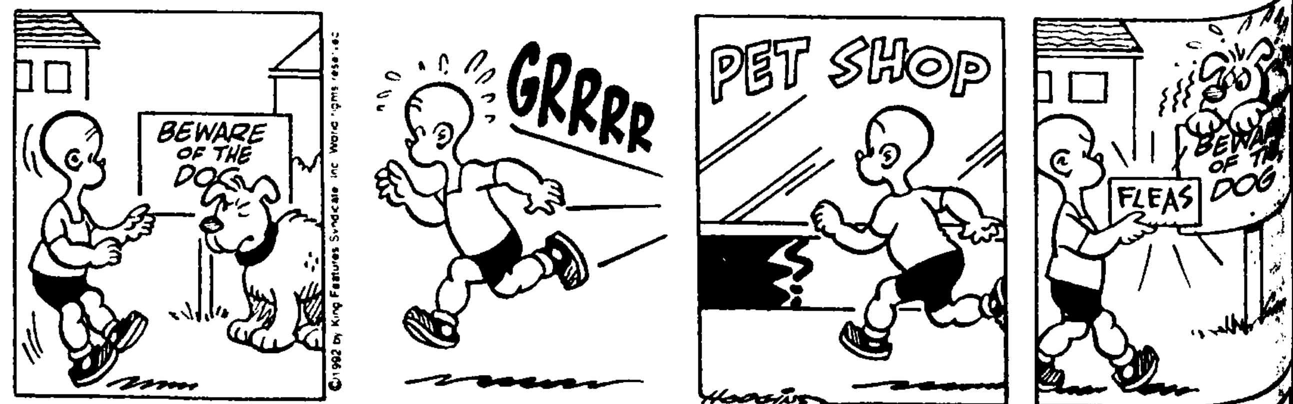
Acteur Elli... overleden

De Britse acteur Denh... **Elliott**, die bekend was ... zijn morsige gentlem... vertolkingen, is dinsdag ... zeventigjarige leeftijd ... leden. Volgens zijn ... Jean Diamond, overleed ... ott aand tbc "die ver... hield met de ziekte aids".

Elliott speelde de ... lopen veertig jaar in ... dan 75 films en trad ... naast op voor het tone... zelschap *The Royal Sh... pearean Company*. ... grootste faam kreeg hij ... het spelen van verlo... figuren uit de *upperclass* ... verslaafd waren aan alco...

In 1987 ontving hij ... Oscar voor de beste ... lijke bijrol als de Britse ... mien mr. Emerson uit ... *Room With a View*. An... films waarin hij spe... waren *King Rat* (1965) ... *Bridge Too Far* (1977) ... recenter *Raiders Of the ... Ark* (1981) en *Trading P...* (1983).

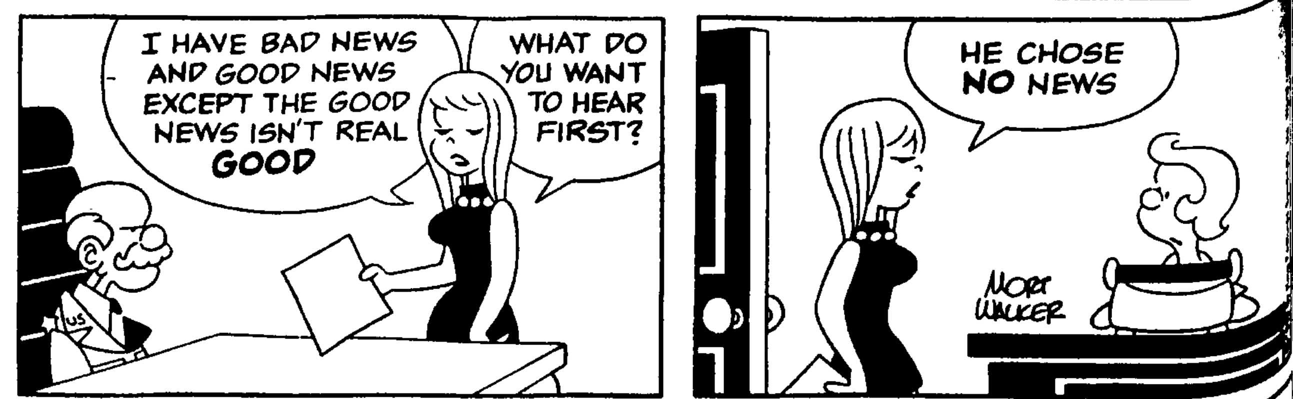
HENRY ® By Dick Hodgins

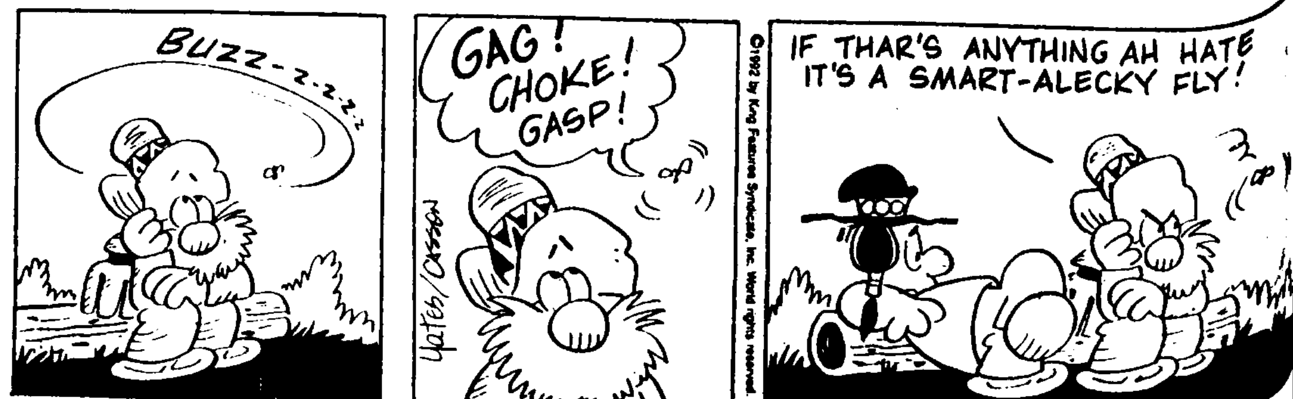
BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johnson

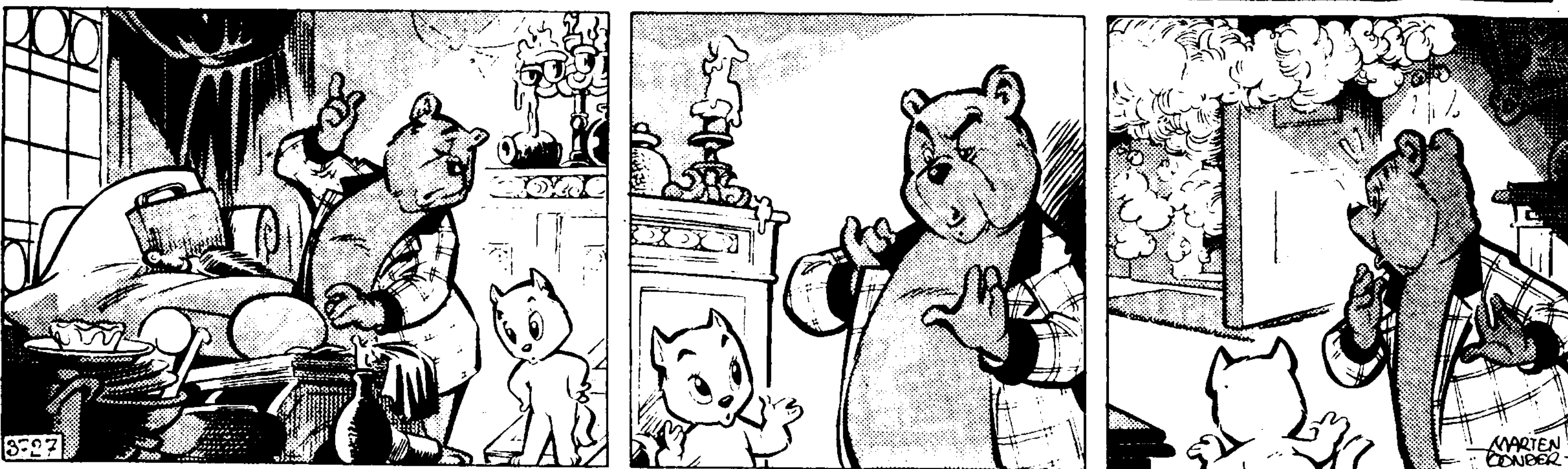
BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

REDEYE ® By Bill Yates & Mel Casson

Tom Poes en de Feunix
door Marten Toonder

3727 — Tom Poes keek afkeurend het studeervertrek rond en het valt te begrijpen, dat heer Ollie daar kriebelig van werd.

"Wat sta je daar nu met een gezicht van oude lappen?" zo riep hij uit. "Bevalt het je hier soms niet? Als je maar weet, dat je in de kamer staat, waar het feunix-ei wordt bewaard! Een historisch vertrek, mag ik wel zeggen! En ik, je oude vriend en beschermer, heb de grootste taak de bewaker van dat ei te zijn. Op volle maan zal ik het persoonlijk te vuur leggen, zodat het kan worden uitgebroed".

"Hm", zei Tom Poes, "dat kan wel; maar waarom is het hier zo'n bende?"

"Wel...", hernam heer Bommel, een schichtige blik in het rond werpend, "dat komt... eh... ik bedoel; de feunix houdt van oude gebruiken en nu heb ik alle moderne hupsafladder afgeschaft. Ik houd alles in de stijl, die bij het ei past; als je begrijpt wat ik bedoel".

"Dat snap ik niet", zei Tom Poes. "De feunix houdt van vernieuwing. Dat staat tenminste in de boeken".

"Bah!" riep heer Ollie toornig uit. "Weet jij het weer beter? Aan wie heeft hij zijn ei toevertrouwd? Aan mij of aan jou soms? Nu dan!"

Hij zweeg om adem te halen en nu viel het hem op dat een sterke rooklucht zijn neus binnendrong. Ook was er in de stilte een licht geknetter hoorbaar, dat uit de richting van de gang scheen te komen.

"Er is brand!" zei Tom Poes opschrikkend. "In keuken, wed ik".

AGENDA CURAÇAO

MEDISCHE DIENSTEN

ARTSEN

DIENST ARTSEN
...n van de artsen van Bandabao ...istrict) kunnen in spoedgevallen ... 641658 bellen en dan het ...apparaat afluisteren. De ...van de andere districten kunnen ...gevallen de artsenpraktijk van ...en huisarts bellen en het ...apparaat zal dan mededelen wie ...doende arts is.

...ARTS
...e (dienstdoende arts belt U tel.: ...5150.

...IJKVERPLEGING

...LE KRUIS WIJKVERPLE-...
...ia 17. Tel.: 682344, 682947, ...n 6..674; geopend vanaf zeven ...orgens tot vijf uur 's middags; ... wijkgebouw Bonam: iedere ...n 08.00-11.00 uur. Tel.: 371865; ... tel.: 867707; Montagne Abao: ...11; Kaya Fanau: tel.: 618577; ...: tel.: 657508; voor informatie ...gelingen- en peuterbureaus kan ...t op consultatiebureau Brie-...: 373584.
... t/m 13 oktober: zuster Van ... Tel.: 376728.

...G VAN HET WIT GELE ...VOOR GEZINSVERZOR-...IDO PA FAMIA'
... 17. Tel.: 680222; spreekuren ...oensdag en vrijdag van 08.00-... dinsdag en donderdag van ...0 uur.

...LE WIJKVERPLEGING
...osieweg 15. Tel.: 692231/ ...eopend van 07.00-17.00 uur; de ... zuster Filesia. Tel.: 626314, ...-0368 b.g.g. 691838.
...ndabao, Groot Sta Martha 141. ...; geopend van 14.00-17.00 ...cht heeft zuster Filesia. Tel.:

...LINIEK RIO CANARIO
...weg Noord 43, tel.: 44510, ...1683 en 691838; voor infor-... prenatale zorg en zorg gedu-... de bevalling.
...reau zuigelingen: iedere donde-... van 13.30-16.00 uur.

Consultatiebureau peuters: iedere dinsdagmiddag van 12.30-14.45 uur.

STICHTING WIJKVERPLEGING BANDABAO
Fontein 35, tel.: 648077/648387; open van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; na 17.00 uur bereikbaar: zuster Plaas. Tel.: 649641 b.g.g. 601760.
Consultatiebureau: iedere dinsdag van 09.00-11.00/18.00-20.00 uur.

FUNDASHON LECHI DI MAMA KORSOU
Voor informatie tel.: 672288, 648225 of 672699.

APOTHEKEN

NACHTDIENST

Otrobanda
del Pueblo, Breedestraat 82. Tel.: 625333/ 625444..

Punda
Janwé, Caracasbaaiweg 155. Tel.: 617553.

DIVERSEN

HEEFT U hulp nodig, bel SOS-lijn 127.

NOODGEVALLEN/VERMISSING OP ZEE

Telefoon: 637911 (RCC)
24 uur per dag verkrijgbaar.

LUCHTPOSTSLUITING
(Postkantoor Groot Kwartier)
Nederland: voor gewone stukken: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag om 11.30 uur; woensdag om 10.15 uur. Voor aangetekende stukken één uur van tevoren.
Suriname: voor gewone stukken: dinsdag en vrijdag om 17.30 uur en zaterdag om 10.45 en 17.00 uur.
De Verenigde Staten en Europa (op zaterdag): voor aangetekende en gewone poststukken om 14.45 en 15.45 uur.
Het zegelloket is op zaterdag van 07.00-15.00 uur open.

THORAX CENTRUM
(Jan Noorduynweg naast UNA. Tel.: 685544)
openingstijden van maandag t/m vrijdag van 08.00-17.00 uur; op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen na 17.00 uur voor spoedgevallen tel.: 686917.

STICHTING DIERENBESCHERMING CURAÇAO
Het Dierenasiel is open van maandag t/m vrijdag 10.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag van 08.00-13.00/16.00-18.00 uur; zondag gesloten.

DIERENARTS
voor spoedgevallen gelieve te bellen: 614000 (Veterinaire Dienst) voor de dienstdoende arts.

****

Colofon AMIGOE
Curaçao: tel. 672000, fax. 674524
Aruba: tel. 24333, fax. 22368

...RIJ AMIGOE N.V.
...

SINT MAARTEN
Correspondent: ...
... The Chronicle, Groundove Road, Pointe Blanche, tel: 23919.

AMSTERDAM
...
Telefoon & Fax: 020-6137251

HILVERSUM
...
Radio Nederland Wereldomroep
(tel: 035-724300)

Persagentschappen: AMP en AFP ...

DRUKKERIJ: Rotaprint N.V.

DISTRIBUTIE (abonnementen): Curaçao: Districo N.V., Tel: 370593, 370504 en 370...

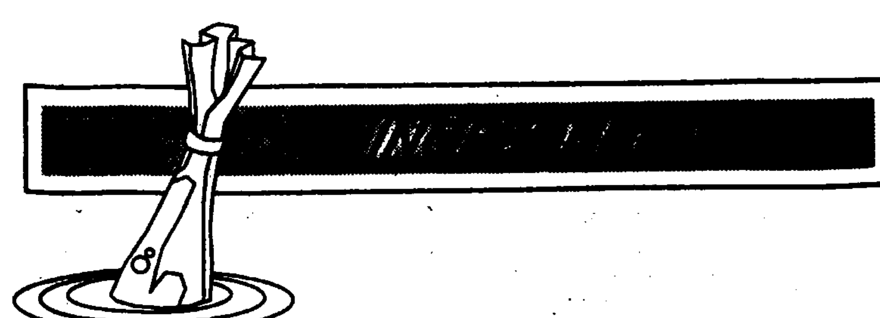
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr. 206.000, Maduro Bank rek. nr. 286.330.08 en ABN rek. nr. 11.15.826

Aruba: Caya G.F. Betico Croes 110, tel: 24333

Bonaire: Shon Ma Carolina, Blvd. J. Abraham 15, tel.: 8204 (na 18.00 uur, tel.: 8542)

Losse nummers 60 cent: Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen Naf 16,--, op Aruba Naf 17,--.

Buiten Antillen (Nederland): NAf. 81,15 per maand (luchtpost) of NAf. 26,-- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Geheimzinnige klieken

Geachte 'Ann O'Niem',
Het is weer overduidelijk dat de essentie van het probleem welke zich heeft afgespeeld op de Albert Schweitzer kleuterschool (noem het beestje gewoon bij zijn naam) totaal niet tot u is doorgedrongen. Als men een probleem constateert, moet deze volgens bestaande normen en regels worden opgelost.

Voor alle duidelijkheid: 1. men probeert het probleem met de leerkracht op te lossen door middel van een open gesprek; 2. als nummer 1 niet lukt, gaat men tezamen naar de schoolleiding om het probleem voor te leggen en een oplossing te zoeken en 3. lukt het ook dan nog niet, dan hebben wij nog enige alternatieven en wel het lid van de VPCO, die belast is met deze school, daarna is er nog het bestuur van de VPCO en uiteindelijk de overheidsinstantie van onderwijs.

Een oudercommissie wordt niet in het leven geroepen om de taken van het departement van Onderwijs, schoolbestuur, schoolleiding of leerkracht over te nemen, maar wel om de participatie te bevorderen. Hieronder vallen punten zoals het zorgen dat de kinderen correcte voeding meekrijgen, op tijd op school zijn, hun huiswerk op tijd doen, zich leren houden aan regels van scholen etc. en ook toezien dat ze een correcte begeleiding krijgen op school. Indien men vindt dat het laatste niet het geval is, dan moet men handelen als in punt 1, respectievelijk 2 enz. van mijn brief om een oplossing te zoeken, en niet door anonieme klachten bij schoolbesturen, of roddelpraat, of ophitsing van derden. Wij worden verondersteld ons als volwassenen te gedragen, een discipline te kunnen hanteren en de democratisch vastgestelde wegen te bewandelen. Zeer simpel, denk ik!

Ondanks dat u bij de oudervergadering aanwezig was, bent u nog niet van de basisgedachte doordrongen en wel een harmonieuze verhouding te creëren tussen OC, schoolbestuur, schoolleiding en leerkrachten, zodat onze kinderen in ieder geval in een gezond milieu van wederzijds respect en discipline naar school kunnen gaan.

Hoogachtend,

G. DE HASETH
(ex-OC-lid, verontruste ouder)
Curaçao

P.S.: Voor mij is duidelijk wie in de OC zitten, immers hebben ze zich allemaal voorgesteld op de vergadering, wat mij dus sterkt in de gedacht dat u zelf tot de zogenaamde 'geheimzinnige klieken' behoort of niet anoniem..... uh Ann O'Niem.

EURO-TV
(kanaal 76/77)

WOENSDAG
19.00 Jeugdjournaal
19.15 Dommel
19.35 NOS Journaal
19.55 Te land, ter zee en in de lucht
20.45 NOVA
21.00 Sluiting.
(donderdag van 09.00-11.00 uur herhaling)

TBS
(kanaal 89)

WOENSDAG
15.05 Tom and Jerry's Funhouse
15.35 Flintstones
16.05 The Jetsons
16.35 Brady Bunch
17.05 Happy Days
17.35 Happy Days
18.05 Three's Company
18.35 Andy Griffith
19.05 Beverly Hillbillies
19.35 Sanford & Son
20.05 Shaka Zulu (Pt 3)
22.05 Movie: 'Papillon' (1973; Steve McQueen/Dustin Hoffman)
01.05 Movie: 'The Hanoi Hilton' (1987; Michael Moriarty)
03.50 Gunsmoke
04.50 Three Stooges
05.05 Gomer Pyle
05.35 CNN News.

HBO
(kanaal 83)

WOENSDAG
16.00 Movie: 'The Poseidon Adventure' (1972; Gene Hackman/Stelle Stevens)
18.00 Movie: 'Honeymoon Academy' (1990; Robert Hays/Kim Cattrall)
19.30 First Look: A River Runs Through It
20.00 Movie: 'Die Hard 2' (1990; Bruce Willis/Bonnie Bedelia)
22.00 Tales From the Crypt
22.30 Dream On: The Son Also Rises
23.00 One-Night Stand
23.30 Movie: 'Running Mates' (1992; Diane Keaton/Ed Harris)
01.05 Movie: 'Schizo' (1977; Christopher McDonald/Lisa Aliff)
02.35 Kids in the Hall
03.05 Movie: 'The Kill Reflex' (1990; Fred Williamson/Bo Svenson).
04.40 Movie: 'Pursuit' (1992; James Ryan/Robin Smith).

TELECURAÇAO
(kanaal 8/6)

WOENSDAG
17.00 Ora pa Mucha
18.00 Wonder Struck
18.30 Informe Deportivo met Hector Rosario
18.45 Nieuws in het Nederlands
18.57 Tempu pa Dios
19.00 Dimenshon Artistiko met Maritza en Richard
20.00 Telenotisia
20.30 Telenovela: *Ti Ti Ti*
21.00 Caribscope
21.30 It's a Living
22.00 Wega di Number Kòrsou
22.07 Showbiz Today
22.40 Planeta 3: *El Medio-Ambiente y su Desarollo*
23.30 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden!)

ABC
(kanaal 99)

WOENSDAG
20.00 Wonder Years
20.30 Doogie Howser, M.D.
21.00 Home Improvement
21.30 Laurie Hill
22.00 Civil Wars.

AE
(kanaal 73)

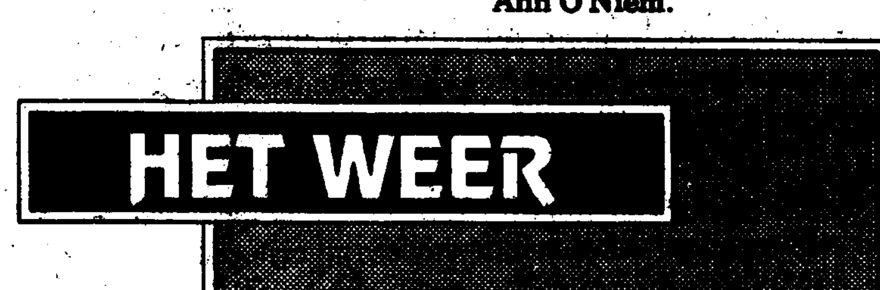
WOENSDAG
16.00 The Fugutive
17.00 Mrs. Columbo
18.00 Rockford Files
19.00 Lorne Greene's New Wilderness
19.30 In Search Of....
20.00 Our Century
21.00 American Justice: Charles Manson
21.30 Spies
22.00 First Flights
22.30 TravelQuest
23.00 An Evening at the Improv
24.00 Our Century
01.00 American Justice: Charles Manson
01.30 Spies
02.00 First Flights
02.30 TravelQuest
03.00 An Evening at the Improv
04.00 Movie: 'Mr. Robinson Crusoe' (1932; Douglas Fairbanks Sr.)
05.30 Survivors.

CBS
(kanaal 75)

WOENSDAG
20.00 To Be Announced
20.30 Major League Baseball AL Championship Series: Oakland Athletics vs Toronto Blue Jays (game 1) (L).

NBC
(kanaal 85)

WOENSDAG
20.00 Unsolved Mysteries
21.00 Seinfeld
21.30 Mad About You
22.30 Law & Order.

WEERSVERWACHTING geldig tot morgenmiddag 12:00 uur:
Half bewolkt, tijdelijk zwaar bewolkt met enkele, plaatselijk vergezeld van onweer.
Matige, overdag af en toe vrij krachtige oostelijke wind (tussen acht en 22 knopen).

WEEROVERZICHT:
De Benedenwindse eilanden staan onveranderd onder invloed van de intertropische convergentiezone. Hierdoor zal ook in de komende 24 uur plaatselijke buienactiviteit op de Benedenwindse eilanden tot ontwikkeling komen.

OVERZICHT WEERSGESTELDHEID

Station	Het weer	Max	Min	Neerslag mm
	Vanmorgen 08.00 L.T.	Afgelopen 24 uur		
Aruba	zwaar bewolkt	31	25	1.7
Bonaire	zwaar bewolkt	--	--	0.0
Curaçao	zwaar bewolkt	32	27	0.0
St Eustatius	licht bewolkt	32	24	0.0
St Maarten	licht bewolkt	31	26	0.0
Amsterdam	zwaar bewolkt	13	11	6.0
Atlanta	onbewolkt	19	09	0.0
Kingston	licht bewolkt	33	25	0.0
Miami	nevel	29	22	0.0
New York	onbewolkt	16	08	0.0
Paramaribo	——	35	--	-.-
Port-of-Spain	regenbui	32	23	6.6
San Juan	licht bewolkt	33	26	0.0
Sto Domingo	licht bewolkt	32	23	0.0

Dierenliefde

IN DE Amigoe van maandag 5 oktober beschreef John Baselmans een bezoek aan de Doberman Klup di Kòrsou op Dierendag 4 oktober. Zonder direct op de verdere inhoud van het verhaal in te gaan (dat laten we over aan de betreffende hondenclubs) het volgende:

Op zondag 4 oktober heeft John Baselmans geen bezoek gebracht aan de Doberman Klup di Kòrsou (DKK), maar aan de *Ban Topa Kachó*, die georganiseerd werd door de drie hondenclubs op Curaçao op de trainingsclub van de DKK. De heer Baselmans ging met de intentie om 'naar verschillende honden te kijken en hun baasje'. Tot zijn 'grote verbazing' kreeg hij echter shows te zien. Hij heeft echter de aankondigingen niet geheel goed gehoord of gelezen, want er werd aangekondigd via radio en krant, dat er ieder uur een demonstratie zou worden gegeven door een van de hondenclubs van het trainen van honden, zoals dat in iedere club gebeurt.

Dat de heer Baselmans slechts kleine gedeeltes ziet van de gebeurtenissen om hem heen, moge ook blijken uit het feit dat hij in een tijdsbestek van bijna anderhalf uur, want dat is ongeveer de tijd die lag tussen de twee demonstraties van de Federasion Canófila de Curaçao en die van de Klup di Pitbull di Kòrsou, niets meer gezien heeft dan uitsluitend die twee demonstraties. Hij heeft blijkbaar niet gezien dat er ongeveer twintig stands stonden waarin importeurs hun produkten toonden en folders en monsters uitdeelden. Er waren twee hondensalons die toonden hoe honden geknipt, gewassen en gekamd behoren te worden. Er waren stands van iedere club waar hij inlichtingen had kunnen inwinnen over het hoe en waarom van de trainingen en demonstraties.

Bovendien waren de verschillende honden en hun baasjes wel degelijk aanwezig. Onder de vier grote tenten die de marine beschikbaar had gesteld, waren vele verschillende rassen te bewonderen, waarover hun baasjes alle inlichtingen konden geven aangaande de geschiedenis, raskenmerken en liefdevolle verzoring. Tegen het einde van de dag waren er al veel bazen met hun honden huiswaarts gekeerd. In totaal zijn er meer dan veertig verschillende rassen geweest en van vele rassen ook nog verschillende variëteiten. Tijdens de aanwezigheid van de heer Baselmans waren er daarvan nog minstens twintig aanwezig, allemaal bazen die blij zijn met hun mooie rashond en die ook goed verzorgen.

Dat alles heeft hij niet gezien, jammer! Jammer ook dat de heer Baselmans de demonstratie van de DKK niet heeft gezien, waarbij te zien was dat de Dobermanns van die club goed luisteren naar hun baas en deze ook verdedigen als het nodig is.

Bij deze wordt de heer Baselmans uitgenodigd om op een donderdagavond vanaf zeven uur of zaterdagmiddag vanaf half vijf werkelijk de Dobermann Klup di Kòrsou te bezoeken, zodat hij kan zien wat de honden presteren. Hij zal dan uitleg krijgen over de manier van trainen en zal horen dat die resultaten uitsluitend te bereiken zijn door dagelijks met de honden bezig te zijn en te oefenen, hen goed te behandelen en verzorgen en niet slechts één dag per jaar. We hopen John Baselmans binnenkort te zien.

J. THEUNISSEN
(hoofdcoördinator *Ban Topa Kachó*/ voorzitter DKK)
Curaçao

Twee jaar voor nucleaire hulp aan Libie

MANNHEIM - Een rechtbank in Duitsland heeft dinsdag een Duitse manager veroordeeld tot twee jaar gevangenisstraf wegens zijn betrokkenheid bij de bouw van een fabriek voor chemische wapens in Libië.

De rechter achtte de voormalige bedrijfsleider van Imhausen-Chemie GMBH in Lahr (Baden-Wurttemberg), Hans-Joachim Renner, schuldig aan overtreding van de Duitse exportwetten. Renner speelde een centrale rol bij het ontwerpen en het leveren van onderdelen voor de fabriek in het Libische Rabta tussen 1984 en 1988, aldus het vonnis.

Tataren bestormen parlement

MOSKOU - Enkele duizenden Krim-tataren hebben dinsdag het parlementsgebouw in Simferopol, op de Krim, bestormd uit protest tegen de verwijdering van een van hun tentenkampen door de politie vorige week.

De Tataren protesteerden al twee dagen tegen etnische discriminatie door de plaatselijke autoriteiten. Volgens het Russische persbureau Interfax, dat ooggetuigen aanhaalde, kon de politie niets doen om de aanval, waarbij veel ruiten sneuvelden, te voorkomen maar werden de demonstranten later wel belet om het gebouw binnen te gaan.

De Tataren hebben eeuwenlang op de Krim geleefd, maar werden in 1945 door Stalin naar Centraal-Azie gedeporteerd op beschuldiging van collaboratie met de Nazi's. Daarbij ging het om ongeveer 250.000 mensen.

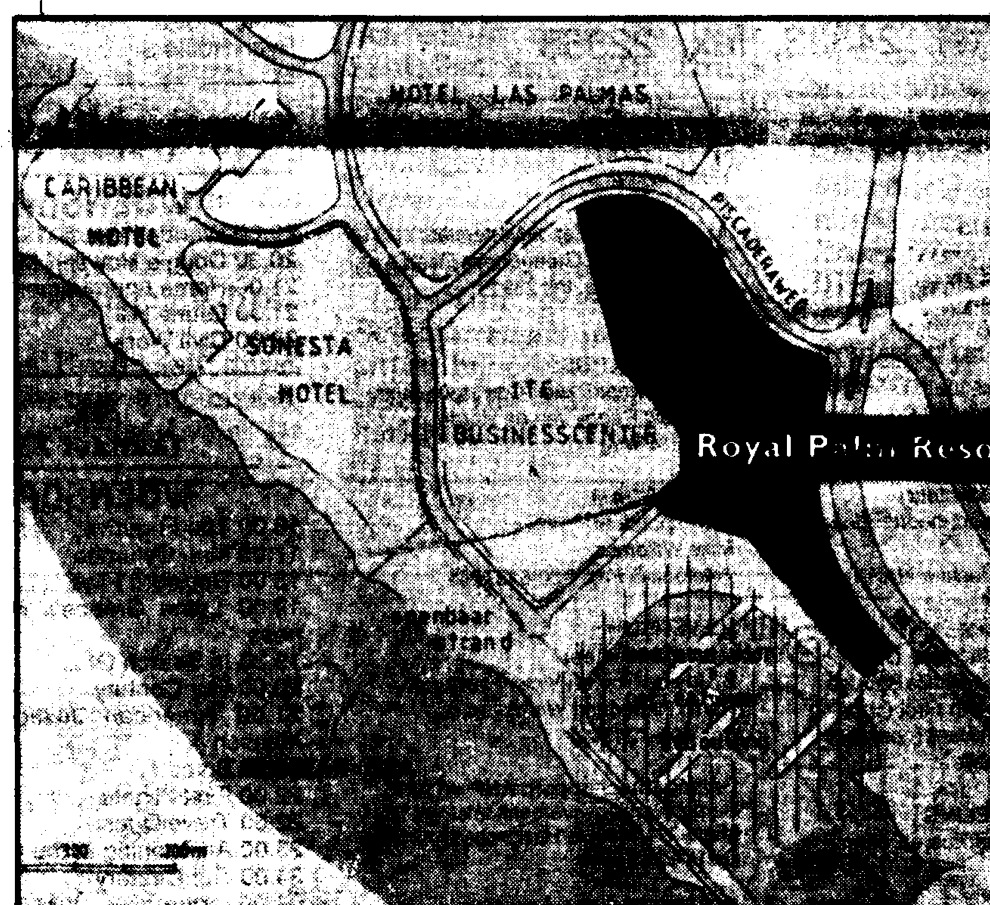
Tussen de koningspalmen in de schitterende tropische tuinen heeft u een panoramisch uitzicht over de azuurblauwe Caraïbische Zee. Prachtige witte stranden bevinden zich op loopafstand, de toekomstige tennisbaan en zwembad liggen op amper een steenworp afstand van uw luxueuze woning, die werkelijk van alle gemakken is voorzien.

Comfortabel wonen in een exotische omgeving zonder zorgen, dat is

Carribbean Comfort... dat is het Royal Palm Resort.

Dit prestigeuze project is gelegen aan de rand van het laguun, op een hellend plateau nabij het Sonesta hotel, Caribbean Beach hotel, casino's en restaurants op circa 3 kilometer van het centrum van Willemstad en amper 10 kilometer van de luchthaven. De zee en stranden liggen nog geen 200 meter van uw voordeur.

Het ideale resort voor mensen die reeds op Curaçao wonen en voor wie het huidige huis 'te groot is geworden', maar wel gesteld zijn op comfort, privacy en luxe èn voor wie zich op Curaçao wil vestigen en graag in een comfortabele en veilige omgeving wil wonen.

Luxe, Ruimte & Comfort

De eerste fase omvat 3 residences van 8 woningen en 2 residences van 4 woningen, waarvan de eerste in oktober 1993 wordt opgeleverd.
De meeste woningen hebben een onbelemmerd uitzicht over de Caraïbische Zee en de sterrenhotels Sonesta en Curaçao Caribbean.
Dankzij de schakeling van de woningen, de extra dikke spouwmuren en de modern geconstrueerde, geïsoleerde vloeren tussen de verdiepingen, is er veel aandacht aan de geluidsisolatie besteed. Uw privacy wordt dus ook binnenshuis volledig gegarandeerd.

De oppervlakte van de appartementen bedraagt inclusief terras en balkon minimaal 160 m2. De appartementen zijn bijzonder royaal opgezet en gebouwd met de modernste materialen.

Indeling van een appartement

Grote living van 52,8 m2, waarvan de keuken 14,8 m2 beslaat. De living geeft via een open portaal toegang tot de hal, het hoofdslaapvertrek en het gastenvertrek.
Hoofdslaapvertrek (30,1 m2) met een garderobekamer (5,2 m2) en 2de slaapkamer (16,8 m2).
Gastenvertrek (17,9 m2).
Beide slaapkamers hebben een ruime badkamer (8,7 m2) voorzien van dubbele wastafel, douchecabine en toilet. *De badkamer* van het hoofdslaapvertrek heeft bovendien een ligbad en een bidet.
Gedeeltelijk overdekt terras dat via twee openslaande deuren toegankelijk is. Het woongedeelte kan eenvoudig naar het terras toe worden uitgebreid of verplaatst.
Bijzonderheden: Gehele woning is voorzien van airconditioning, behalve de woonkamer. Hiervoor zijn wel standaardvoorzieningen aanwezig. De keuken is standaard uitgerust met alle denkbare inbouwapparatuur (vaatwasser, moderne oven, magnetron, kookeiland met keramische kookplaat, afzuigkap, grote moderne koelkast, wasmachine en droger). Bij de afwerking van de woning is inspraak mogelijk. Indien gewenst kunt u de woning geheel laten stofferen en/of meubileren.

Tenslotte:
De aanvang van de bouw start op 15 oktober 1992.
De oplevering van de eerste woningen vindt plaats vanaf oktober 1993.

ROYAL PALM RESORT

Onderhoud & Service

Zowel de tuinen, zwembad en tennisbanen als uw woning worden volledig onderhouden. Bovendien is er een complete service voor wat betreft het schoonhouden van het terrein, het ophalen van huisvuil en de service van technische installaties.

Privacy & Beveiliging

Het Royal Palm Resort is geheel omheind en alleen toegankelijk via de portiersloge. Een huisbewaarder is 24 uur per dag aanwezig om uw privacy te waarborgen.

Landschap & Uitzicht

Het Royal Palm Resort wordt aangelegd met schitterende en zorgvuldig ontworpen tropische tuinen en wandelpaden. De landschapsinrichting is dusdanig dat het unieke uitzicht vanuit vrijwel elke woning ook op den lange duur optimaal is.
Ook de parkeergelegenheden zijn zo gesitueerd dat auto's de visuele schoonheid van het Royal Palm Resort en haar omgeving niet hinderen, maar u toch vrijwel direct naast uw woning kunt parkeren.

U bent volledig eigenaar

Als u in het Royal Palm Resort een woning koopt, bent u ook volledig eigenaar van uw woning. Dit in tegenstelling tot alle andere gelijkwaardige projecten op Curaçao.
Reeds vanaf Ang. 347.500,- bent u eigenaar van een uiterst luxueuze, ruime woning in het Royal Palm Resort, zonder verdere verplichtingen.

Bovendien kunt u gebruik maken van vele extra's. Zo kunt u, indien gewenst, tegen een zeer aannemelijke vergoeding gebruik maken van het full service pakket, waarin onder meer een uitgebreide opstalverzekering, opbouw voor een reservefonds, onderhoud en schoonmaak van de terreinen, sportfaciliteiten en nog veel meer zijn inbegrepen.

Uw makelaar

De 32 woningen die in de eerste fase worden gebouwd zijn exclusief in de verkoop bij Landmark Real Estate. Indien u geïnteresseerd bent in een woning in dit unieke resort of wanneer u meer informatie wenst, neemt u dan contact op met Landmark Real Estate.
Landmark is gevestigd in het International Trade Center, aan de rand van het Royal Palm Resort.

REAL ESTATE N.V.

International Trade Center (ITC)
Trade Mart II - 12, Curaçao
Tel.: 63 66 00, fax: 63 64 00